

UNIVERZITA KARLOVA

Právnická fakulta

Mlada Steinerová

Sexuální predátoři na internetu

Trestněprávní, kriminologické a kriminalistické aspekty

Diplomová práce

Vedoucí diplomové práce: JUDr. Jiří Krupička, Ph.D.

Katedra trestního práva

Datum vypracování práce (uzavření rukopisu) : 3.3.2023

Prohlašuji, že jsem předkládanou diplomovou práci vypracovala samostatně, že všechny použité zdroje byly řádně uvedeny a že práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

Dále prohlašuji, že vlastní text této práce včetně poznámek pod čarou má 193 505 znaků včetně mezer.

V Praze dne 3. března 2023

Mlada Steinerová

Poděkování

Chtěla bych tímto poděkovat vedoucímu své diplomové práce JUDr. Jiřímu Krupičkovi, Ph.D. za jeho cenné rady, připomínky a milý přístup. Také bych chtěla velmi poděkovat panu soudci Mgr. Bc. Viktoru Machovi za konzultace, rady, velkou pomoc při shánění soudních rozhodnutí do mého výzkumu a mnoho slov povzbuzení. A v neposlední řadě chci poděkovat také svým blízkým, zejména mamince, přítelovi a kamarádům, kteří mě podporovali při celém mém studiu.

Obsah

Úvod.....	6
I. Teoretická část.....	9
1. Kriminologické aspekty	9
1.1. Vymezení základních pojmů	9
1.1.1. Kyberkriminalita a kyberprostor	9
1.1.2. Počítačová síť a Internet.....	12
1.1.3. Sociální sítě	12
1.1.4. Sociální inženýrství	15
1.2. Sexuální zneužívání dětí na internetu.....	15
1.2.1. Kybergrooming	16
1.2.2. Sexting.....	20
1.2.3. Dětská pornografie	23
1.2.4. Kyberšikana.....	24
1.2.5. Kyberstalking	26
1.3. Specifika kyberprostoru jako kriminálního prostředí.....	27
1.4. Osobnost pachatele jako sexuálního predátora	28
1.4.1. Typologie pachatelů sexuálního zneužívání dětí.....	28
1.4.2. Taktika získávání obětí	30
1.5. Oběť zneužívání na internetu	32
1.5.1. Rizikové skupiny dětí.....	32
1.5.2. Rizikové chování na internetu.....	33
1.5.3. Dopady online sexuálního zneužívání.....	34
1.6. Prevence	37
2. Trestněprávní aspekty.....	41
2.1. Prameny právní úpravy	41
2.2. Trestné činy páchané na dětech v kyberprostoru.....	41
2.2.1. Sexuální nátlak	42
2.2.2. Šíření pornografie.....	43
2.2.3. Výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií.....	44
2.2.4. Zneužití dítěte k výrobě pornografie	47
2.2.5. Účast na pornografickém představení	48
2.2.6. Navazování nedovolených kontaktů s dítětem.....	49
2.2.7. Ohrožování výchovy dítěte	50
2.2.8. Svádění k pohlavnímu styku	51

2.2.9. Vydírání	52
3. Kriminalistické aspekty	53
3.1. Vybrané komponenty metodiky vyšetřování zneužívání dětí na internetu.....	53
3.1.1. Typické kriminalistické stopy	53
3.1.1.1. Paměťová stopa	53
3.1.1.2. Počítačová stopa	55
3.1.1.3. Specifika digitálních stop	56
3.1.1.4. Specifika nakládání s digitálními stopami	58
3.1.1.5. Mezinárodní justiční spolupráce	60
3.1.2. Typické vyšetřovací situace.....	61
3.1.3. Zvláštnosti podnětů k vyšetřování.....	62
II. Praktická část	65
4. Kvalitativní studie	65
4.1. Výzkumný cíl kvalitativní studie	65
4.2. Metodika kvalitativního výzkumu	65
4.2.1. Výběr a popis zkoumaných dokumentů	65
4.2.2. Konkrétní metodologický postup	66
4.3. Vlastní výzkum.....	67
4.3.1. První výzkumná otázka – pachatel.....	67
4.3.2. Druhá výzkumná otázka – trestné činy	73
4.3.3. Třetí výzkumná otázka – uložené tresty a ochranná opatření	83
4.4. Diskuse k výsledkům kvalitativního výzkumu	89
Závěr.....	91
Seznam použitých zdrojů	95
Literatura	95
Odborné články	96
Ostatní články.....	98
Zákonné předpisy	99
Judikatura	99
Audiovizuální zdroje	100
Výzkumy, studie a statistiky.....	102
Ostatní internetové zdroje	103
Seznam příloh.....	105
Příloha 1 – seznam rozhodnutí soudů analyzovaných ve výzkumu.....	105
Příloha 2 – zpracovaná rozhodnutí soudů	106

Vzorek č. 1	106
Vzorek č. 2	109
Vzorek č. 3	111
Vzorek č. 4	113
Vzorek č. 5	115
Vzorek č. 6	117
Vzorek č. 7	118
Vzorek č. 8	119
Vzorek č. 9	122
Vzorek č. 10	123
Vzorek č. 11.....	125
Vzorek č. 12	127
Vzorek č. 13	128
Vzorek č. 14	130
Vzorek č. 15	131
Abstrakt	133
Klíčová slova.....	133
Abstract	134
Keywords	134

Úvod

Zneužívání dětí na internetu je fenomén, o kterém se rozproudila společenská debata díky dokumentárnímu snímku *V síti*, který byl uveden do kin v únoru roku 2020. Osobně jsem se o tomto hrozivém fenoménu dozvěděla až z řady rozhovorů s jedním z režisérů dokumentu Vítem Klusákem ještě před samotným uvedením dokumentu do kin. Po shlédnutí filmu mi téma velice zarezonovalo, na což jsem si následně vzpomněla při výběru tématu mé diplomové práce. Hledala jsem totiž téma, které by bylo aktuální, zajímavé, originální a nebylo již několikrát zpracované.

Přestože nejde o nový jev, pozornost veřejnosti se k němu upíná až v posledních letech, zejména díky již zmíněnému dokumentu. Samotnou mě ale překvapilo, kolik knih a internetových stránek se už tématu věnuje řadu let. Tyto projekty mají velký podíl na prevenci a informovanosti dětí. Informovanost ale stále není vším. Možná je občas těžké nepodlehnout přesvědčení, že „mně se to přece nemůže stát“, nebo že „já bych predátora přece poznala“. Sexuální predátoři se ale většinou dobře maskují a jsou to dobří manipulátoři. Jejich cílem je totiž nejdříve vybudovat u dítěte důvěru a izolovat ho od jeho sociálního okolí. K tomu často využívají sociální inženýrství.

Podle průzkumu *EU Kids Online 2020*, který srovnával chování na internetu dětí z devatenácti států Evropské unie, se 44 % českých dětí ve věku 9 až 16 let baví přes internet s někým cizím.¹ Tím se dostávají do nebezpečí, že se stanou oběťmi sexuálních predátorů. Sexuální predátoři skrývající se často za falešné profily na sociálních sítích útočí na nezletilé, ve kterých se snaží vyvolat důvěru a pomocí manipulace z nich vylákat citlivé fotografie a jiný soukromý obsah. Pomocí těchto materiálů je poté vydírají. Pokud kontaktují dítě s cílem vylákat ho na osobní schůzku, kde ho chtějí následně sexuálně obtěžovat, zneužít, nebo znásilnit, jde o tzv. kybergrooming.² Dále útočí posíláním nevyžádaného a nevhodného sexuálního obsahu, tedy se dopouštějí tzv. sextingu.³

¹ SMAHEL, D., MACHACKOVA, H., MASCHERONI, G., DEDKOVA, L., STAKSRUD, E., ÓLAFSSON, K., LIVINGSTONE, S., and HASEBRINK, U. (2020). *EU Kids Online 2020: Survey results from 19 countries*. s. 95 [online]. [cit. 28.2.2023]. Dostupné z: <https://www.lse.ac.uk/media-and-communications/assets/documents/research/eu-kids-online/reports/EU-Kids-Online-2020-March2020.pdf>.

² WINTERS, G. M., JEGLIC, E. L. *The Sexual Grooming Scale – Victim Version: The Development and Pilot Testing of a Measure to Assess the Nature and Extent of Child Sexual Grooming*. *Victims & Offenders*, 2021. [online]. [cit. 1.2.2023]. Dostupné z: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/15564886.2021.1974994>.

³ KOLOUCH, J. *Cybercrime*. 1. vyd. Praha: CZ.NIC, 2016, s. 314-317.

Kyberprostor, ve kterém se alespoň z části sexuální zneužívání odehrává, pak skýtá pro pachatele řadu výhod. Dále jim do jisté míry jde naproti rizikové chování některých dětí a určitá zvědavost, která je samozřejmě pro děti přirozená.

V rámci tématu sexuálních predátorů jsem se zaměřila na predátory útočící na děti. A tématu zneužívání dětí na internetu jsem se věnovala z hlediska trestněprávního, kriminologického i kriminalistického. Mým cílem je uchopit tuto problematiku komplexně z pohledu těchto tří oborů.

Svou diplomovou práci jsem rozdělila na dvě části, kdy první je teoretická a věnuje se danému tématu postupně ve třech kapitolách optikou tří zmíněných oborů, druhá část je poté praktická.

V kapitole zaměřené na kriminologické aspekty online sexuálního zneužívání dětí je mým cílem zodpovědět otázku, jaké formy může mít sexuální zneužívání skrze internet a v čem tkví jejich nebezpečnost. Jaké jsou aspekty této specifické výšece počítačové kriminality a jaká specifika kyberprostoru predátorům nahrávají. Kdo jsou oni pachatelé, protože podle sexuologů většinou nejde o pedofily. Dále se chci zaměřit na oběti a dopady, které mohou být touto negativní zkušeností u dětí vyvolány. A v neposlední řadě bych chtěla zjistit a zhodnotit, jaká prevence této trestné činnosti již existuje, a zamyslet se, jaká další preventivní opatření by byla možná a žádoucí.

V rámci trestněprávní kapitoly mé práce se chci zaměřit na to, jakých trestných činů se sexuální predátoři svým chováním v kyberprostoru dopouštějí. Stejně jako s kriminologickou částí mé práce souvisí i tato kapitola velmi úzce s praktickou částí.

Třetí kapitola teoretické části je věnována kriminalistickému pohledu na danou problematiku. S ohledem na celkový rozsah diplomové práce jsem si vybrala tři kriminalistické aspekty. Nejdříve se budu věnovat typickým kriminalistickým stopám, zejména pak digitálním stopám, které jsou obecně při odhalování a vyšetřování kyberkriminality stěžejní. Dále mě zajímá, jaké jsou typické vyšetřovací situace a kdo nejčastěji tuto trestnou činnost, ve které panuje značná latence, policii nahlašuje a jak by se měl člověk podle policie zachovat.

Protože jsem chtěla svou práci z části pojmout i trochu prakticky a pracovat s judikaturou, rozhodla jsem se směle pokusit se získat rozhodnutí českých soudů, která se týkají online sexuálního zneužívání dětí. Mým cílem je analyzovat, jak v této problematice české soudy rozhodují. Oslovila jsem tedy několik soudů nebo přímo soudců, které znám ze

svých tří praxí, které jsem u soudů absolvovala, s prosbou o rozsudky odsuzující pachatele online sexuálního zneužívání dětí. Chtěla jsem rozsudků získat pochopitelně co nejvíce, ale jako minimum jsem si stanovila deset rozhodnutí. Nakonec se mi díky vstřícnosti oslovených, kterým jsem moc vděčná a i tímto jim ještě jednou děkuji, podařilo získat dvacet tři anonymizovaných rozhodnutí týkající se patnácti případů. Ve svém kvalitativním výzkumu jsem tedy analyzovala patnáct výzkumných vzorků a hledala odpovědi na své tři výzkumné otázky. Zajímalo mě, kdo je pachatelem online sexuálního zneužívání dětí a jak se ke svému trestněprávnímu jednání následně před soudem staví. Dále jsem analyzovala, jakých trestných činů se pachatelé této trestné činnosti dopouštějí a jaké tresty, případně ochranná opatření, soudy za tyto spáchané skutky ukládají.

I. Teoretická část

1. Kriminologické aspekty

1.1. Vymezení základních pojmů

Dříve, než se dostanu k samotnému tématu své diplomové práce, je třeba přiblížit několik pojmů, které s tématem sexuálního zneužívání dětí na internetu úzce souvisí.

1.1.1. Kyberkriminalita a kyberprostor

Jednotná a obecně rozšířená definice pojmu kyberkriminality neexistuje. Podle Koloucha je kyberkriminalita protiprávní jednání směřující proti počítači nebo počítačové síti a jednání, při kterém útočník použije počítač ve smyslu informační a komunikační technologie jako nástroj ke spáchání trestného činu. Do kyberkriminality ovšem nespadá situace, kdy je počítač (ve smyslu hardware) předmětem útoku – jako věc movitá, například v případě majetkové trestné činnosti.⁴

Sjednocené není ani označování výše zmíněného jednání. Kyberkriminalita se běžně zaměňuje za termíny kyberzločin, kybernetický útok nebo počítačová kriminalita. Všechny zmíněné pojmy ale spojují tři aspekty. Prvním je nová virtuální kriminální scéna neboli kyberprostor, který představuje prostředí, kde se tato kriminalita odehrává. Dalším aspektem je skutečnost, že vedle starých podob deviantního chování se v kyberprostoru objevují formy nové (např. *cracking*, *hacking*, atd.). A třetí společné hledisko je, že kyberkriminalita vyžaduje nové metody vyšetřování a nová pravidla pro jurisdikci a trestání. Jde o trestné činy, které ohrožují informační a komunikační technologie (ICT), trestné činy, které využívají ICT jako nástroj, a trestné činy spočívající v nelegálním obsahu.⁵

Existují různé klasifikace forem kyberkriminality. *Úmluva o počítačové kriminalitě* dělí trestné činy v kyberprostoru na čtyři množiny: trestné činy proti utajování, integritě a dostupnosti počítačových dat a systémů, trestné činy související s počítači, trestné činy související s obsahem a trestné činy související s porušováním autorských práv a práv souvisejících.⁶ *Dodatkový protokol* pak tuto klasifikaci rozšiřuje ještě o trestné činy rasistické a xenofobní a trestné činy proti lidskosti. Z hlediska kriminalistiky se kybernetická kriminalita dělí do pěti skupin trestných činů: neoprávněné zásahy do vstupních dat, neoprávněné změny

⁴ KOLOUCH, J. cit. dílo, s. 32-34.

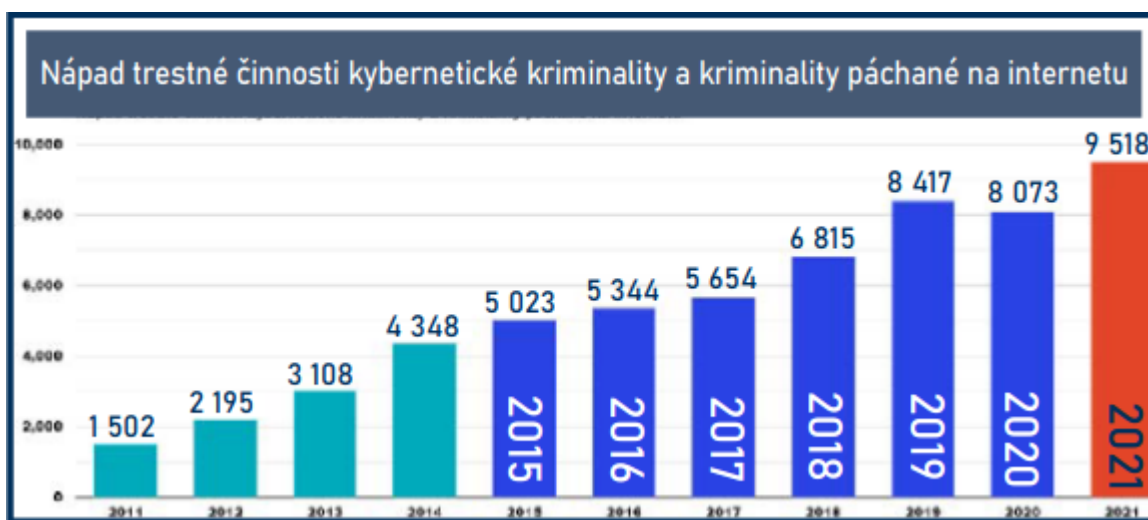
⁵ GŘIVNA, T., POLČÁK, R., a kol. *Kyberkriminalita a právo*. 1. vyd. Praha: Auditorium, 2008, s. 34-35.

⁶ Sdělení č. 104/2013 Sb. m. s., o sjednání Úmluvy o počítačové kriminalitě.

v uložených datech, neoprávněné pokyny k počítačovým operacím, neoprávněné pronikání do počítačů, počítačového systému a jeho databází a napadení cizího počítače, jeho programového vybavení a souborů dat v databázích.⁷

Z Výroční zprávy Národní centrály proti organizovanému zločinu služby kriminální policie a vyšetřování a statistik Policie ČR vyplývá, že kyberkriminalita kromě mírného poklesu v roce 2020 na rozdíl od kriminality obecně meziročně narůstá, jak je to znázorněno v grafu níže. Zároveň je v této oblasti kriminality značná latence.

8

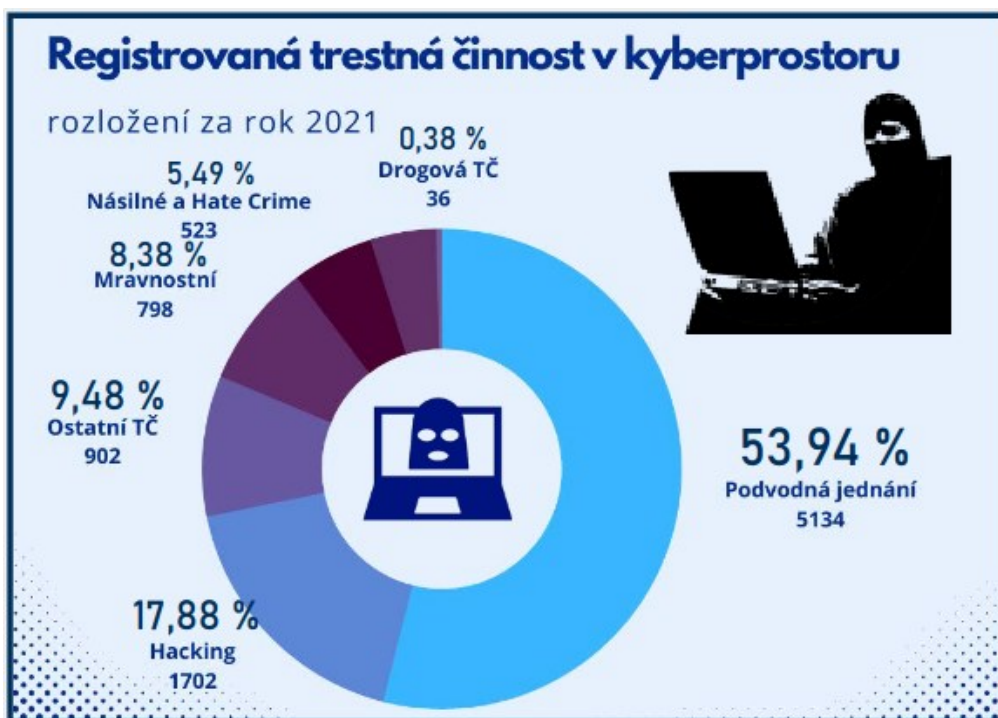

Nejčastěji byla v roce 2021 zastoupena v registrované kyberkriminalitě podvodná jednání. Druhým nejčastějším jevem byl *hacking*. Následovaly mravnostní delikty, násilné projevy, *hate crime* a drogová trestná činnost. Přes 9 % bylo označeno jako ostatní trestná činnost, kam policie řadí oblasti tradiční obecné a hospodářské kriminality, při kterých bylo využito informačních a komunikačních technologií.⁹

⁷ KONRÁD, Z., PORADA, V., a kol. *Kriminalistika*. Kriminalistická taktika a metodiky vyšetřování. 2. rozšir. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2021, s. 332-334.

⁸ Výroční zpráva NCOZ 2021 [online]. 2022 [cit. 20.9.2022]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/vyrocní-zpráva-ncoz-2021.aspx>.

⁹ Tamtéž.

10

Celkem bylo v roce 2021 policií registrováno 9 518 skutků spadajících do kyberkriminality a z toho byla objasněna zhruba čtvrtina.¹¹

Kyberprostor je „digitální prostředí umožňující vznik, zpracování a výměnu informací, tvořené informačními systémy, a službami a sítěmi elektronických komunikací.“¹²

Jde tedy o prakticky neomezený a neustále se vyvíjející prostor, který se vyznačuje globálností, otevřeností, schopností uchovávat a rychle přenášet obrovské množství dat, interaktivností a schopností vyvolat reakci v reálném světě, vedle kterého paralelně existuje. Kyberprostor se skládá ze tří částí. První se nazývá *Surface Web*, tvoří odhadem 4 % kyberprostoru, je volně přístupný pomocí webových prohlížečů a najdeme zde služby jako *YouTube, Seznam nebo Google*. Zbývající dvě části se souhrnně označují *Darknets*.¹³ *Deep Web* je největší část kyberprostoru, kam se uživatel dostane po zadání uživatelských údajů, nebo jinou autorizací. Spadá sem například internetové bankovníctví, profily na sociálních sítích, uzavřená diskuzní fóra nebo mailové schránky. Poslední částí je *Dark Web*, kam se lze dostat pouze pomocí speciálních softwarů, které anonymizují IP adresu uživatele. Anonymní prostředí

¹⁰ Výroční zpráva NCOZ 2021, cit. dílo.

¹¹ MORAVČÍK, O. *Vývoj registrované kriminality v roce 2021*. In Policie.cz [bilanční tisková zpráva online]. 21.1.2022. [cit. 24.9.2022]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/vyvoj-registrovane-kriminality-v-roce-2021.aspx>.

¹² § 2 písm. a) zákona č. 181/2014 Sb., o kybernetické bezpečnosti.

¹³ KOLOUCH, J. cit. dílo, s. 46-48.

je pochopitelně atraktivní pro různé druhy zločinu jako například obchodování s drogami nebo lidskými orgány. Zločin ale není jediným jeho možným využitím. *Dark Web* slouží i vědcům, novinářům, nebo uživatelům ze států, kde je cenzura tisku a omezování svobody slova.¹⁴

1.1.2. Počítačová síť a Internet

Počítačová síť je „soubor počítačových systémů, které jsou navzájem propojeny a mezi nimiž dochází k výměně dat či informací“ a je možné je dělit na základě různých hledisek. Rozlišujeme sítě podle jejich rozlehlosti, podle postavení síťových uzlů nebo podle vlastnictví sítí. Internet představuje komplexní a globální počítačovou síť – „síť sítí“. Jde o decentralizovanou celosvětovou počítačovou síť, která se skládá ze všech menších počítačových sítí, které jsou vzájemně propojeny.¹⁵

Množství uživatelů Internetu stále roste. Celosvětově jich je v roce 2022 již přes 5 miliard. V České republice bylo v roce 2020 připojeno k Internetu přes 80 % domácností¹⁶ a už v roce 2019 bylo k Internetu připojeno 97 % domácností s alespoň jedním dítětem.¹⁷

1.1.3. Sociální sítě

Sociální sítě a chatovací aplikace jsou služby ve virtuálním prostředí, které svým registrovaným uživatelům umožňují navzájem komunikovat, sdílet mezi sebou informace a obsah a provozovat další aktivity, jako například inzerovat reklamu na své produkty. Nejznámější česká sociální síť je *Libímseti.cz*.¹⁸ Portál *Seznam.cz* provozoval v minulosti dvě také velmi známé české sociální sítě, a to do roku 2018 server *Spolužáci.cz*¹⁹ a do roku 2020 server *Lidé.cz*.²⁰ Celosvětově je stále nejrozšířenější sociální sítí *Facebook*, který byl spuštěn už v roce 2004 a na začátku roku 2022 měl necelé 3 miliardy uživatelů. Následuje *YouTube*, *WhatsApp*

¹⁴ KPBI – Kraj pro bezpečný internet. *Dark Web*, 30.3.2021 [video online]. [cit. 20.9.2022]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=8MioER6zVQ>.

¹⁵ KOLOUCH, J. cit. dílo, s. 67-69.

¹⁶ SMEJKAL, V., *Kybernetická kriminalita*. 3. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2022, s. 66-67.

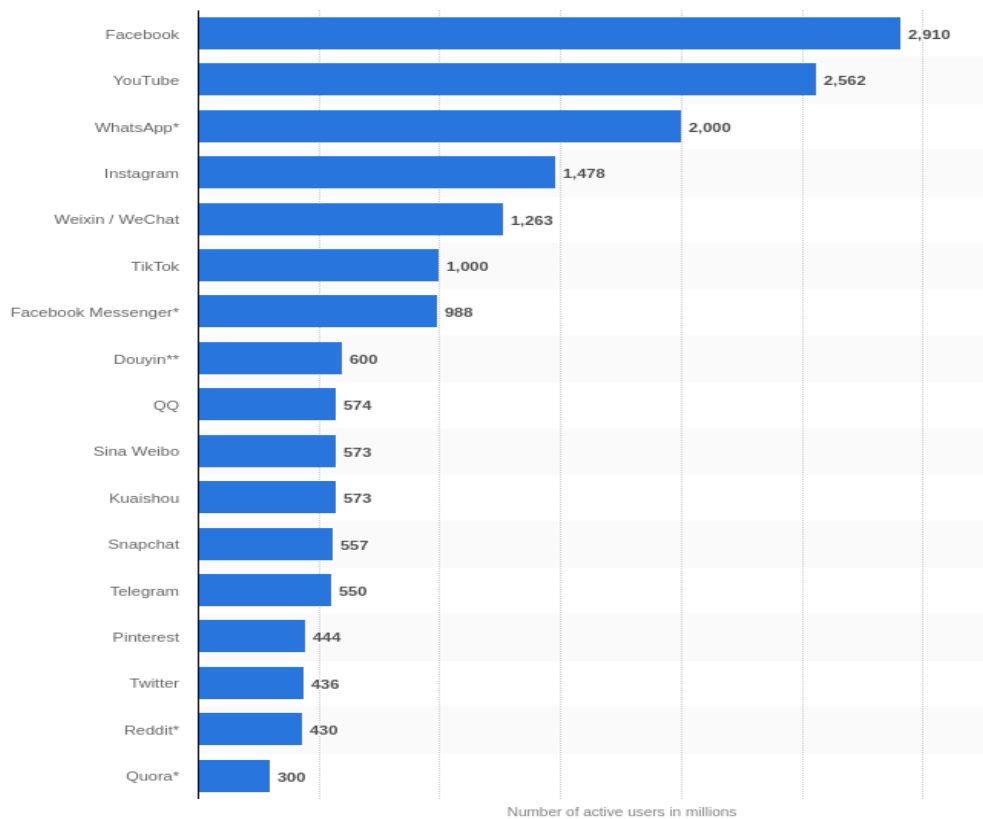
¹⁷ VLACH, J., KUDRLOVA, K., PALOUŠOVÁ, V. *Kyberkriminalita v kriminologické perspektivě*. 1. vyd. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2020. s. 11.

¹⁸ KOŽÍŠEK, M., PÍSECKÝ, V., *Bezpečně n@ internetu*. 1. vyd. Praha: Grada, 2016, s. 24.

¹⁹ *Spolužáci.cz* In: *Wikipedia*. [online]. [cit. 22.11.2022]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Spolu%C5%BE%C3%A1ci.cz>.

²⁰ *Lidé.cz* In *Wikipedia*. [online]. [cit. 22.11.2022]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Lid%C3%A9.cz>.

a *Instagram*. Obzvláště mezi nejmladšími uživateli je velmi oblíbená čínská sociální síť *TikTok*, která má miliardu uživatelů.²¹

22

Sociální sítě přináší mnoho dobrého. Lidé spolu mohou být v každodenním kontaktu, přestože se každý nachází na jiné polokouli Země. Mohou se spojovat do skupin, ve kterých sdílí informace či společné názory. Mohou se dozvědět o různých událostech ve svém okolí a mnoho dalšího. Otázkou ovšem zůstává, zda to převáží nad negativními vlivy, které si uvědomují i sami autoři algoritmů a na jejichž základě sociální sítě fungují. Mohlo by se zdát, že uživatelé za používání sociálních sítí nic neplatí, ale opak je pravdou. Zisk vlastníků sociálních sítí pramení hlavně z inzerce reklam, které na uživatele „vyskakují“ na každém kroku. Uživatelé ovšem „platí“ převážně jinou komoditou než penězi – informacemi o sobě,

²¹ *Most popular social networks worldwide as of January 2022, ranked by number of monthly active users (in millions)*. [online]. [cit. 17.3.2022]. Dostupné z: <https://www.statista.com/statistics/272014/global-social-networks-ranked-by-number-of-users/>.

²² *Lidé.cz* In *Wikipedia*. [online]. [cit. 22.11.2022]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Lid%C3%A9.cz>.

o svém soukromí a o svých přátelích. Sociální sítě tyto informace, které jim uživatelé zcela dobrovolně a mnohdy bez velkého rozmyslu dávají k dispozici, zneužívají.²³

Druhou důležitou komoditou je čas. Cílem sociálních sítí je udržet na nich uživatele co nejdéle a zjistit o něm toho co nejvíce. Všechno se dá nějak využít, například lépe zacílit reklamu a zprávy ze světa, aby to uživatele ještě více zasáhlo. Důležitou roli hrají silné emoce a to především ty negativní. Pokud člověka diskutujícího v komentářích pod článkem na *Facebooku* ovládne vztek, je pravděpodobné, že se bude více vracet a stráví nesmyslným útočením na ostatní diskutující více času. Podle programátorů totiž sociální sítě probouzejí to horší v nás. Velkým rizikem je samozřejmě i vznik závislosti.²⁴

Na nových médiích může být člověk podle Spinzera závislý stejně jako na alkoholu, hracích automatech, nikotinu či jiných drogách.²⁵ U mladých lidí dochází paradoxně k tomu, že čím více tráví času v online světě, a to často i na úkor spánku, tím méně mají skutečných vztahů ve světě reálném. Zároveň tím podle Spinzera dochází ke snižování jejich sociálních kompetencí, protože části mozku, ve kterých tyto schopnosti sídlí, zakrňují. To může vést ke snížení schopnosti sebeovládání, stresu, osamělosti, depresi, v krajním případě až k digitální demenci.²⁶

Vzhledem k tomu, že algoritmy uživatelům podsouvají určitý obsah podle nashromážděných informací o nich samotných a spojují je do skupin lidí s podobnými názory, vede to dle mého názoru k jejich radikalizaci, protože se jen navzájem utvrzují ve svém vidění světa a v tom, že všichni ostatní ničemu nerozumí. Z části společnosti se tak pomalu vytrácí schopnost vést dialog bez argumentačních faulů.

Zvýšenou pozornost bychom měli věnovat soukromí na sociálních sítích. Mnoho uživatelů, a často jsou to právě děti, nemá soukromí na sociálních sítích upravené a velmi osobní informace o nich si mohou dohledat i jim zcela neznámí lidé. Je otázkou, zda je to nedopatřením, nebo si svého soukromí jako právem chráněné hodnoty přestali vážit. Zuckerberg, autor sociální sítě *Facebook*, tvrdí, že člověk má jedinou identitu a otevřenost a transparentnost povede ke zdravější společnosti.²⁷

²³ DOČEKAL, D., MÜLLER, J., HARRIS, A., HEGER, L., a kol. *Dítě v síti – Manuál pro rodiče a učitele, kteří chtějí rozumět digitálnímu světu mladé generace*. 1. vyd. Praha: Mladá fronta, 2019. s. 146-151.

²⁴ DOČEKAL, D., MÜLLER, J., HARRIS, A., HEGER, L., a kol. cit. dílo, s. 146-151.

²⁵ SPINZER, M. *Digitální demence*. 1. vyd. Brno: Host, 2014, s. 21.

²⁶ Tamtéž, s. 115-118.

²⁷ KIRKPATRICK, D. *Pod vlivem Facebooku – Příběh z nitra společnosti, která spojuje svět*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2011, s. 173-174.

Taková transparentnost by ovšem byla na úkor soukromí jednotlivců. S existencí jediné identity souhlasím, ale to dle mého názoru rozhodně neznamená, že každý musí vědět všechno. Zdravá společnost spočívající v naprosté otevřenosti a transparentnosti je podle mě utopie, která by vedla pouze k absolutní kontrole lidí a snadnější manipulaci, tedy v konečném důsledku k antiutopii. Zatímco v některých vztazích je přílišná otevřenost, co se osobního života týče, „pouze“ více či méně nevhodná (pedagog – student, zaměstnavatel – zaměstnanec, poskytovatel služby – klient), v jiných případech to může být i nebezpečné. Pokud dítě zveřejní, v jaké škole studuje, není pro případného útočnicka těžké odhadnout, kde se dítě každý všední den dopoledne nachází. Je hezké podělit se s přáteli o fotky z dovolené, ale už méně příjemné je vrátit se do vykradeného bytu. Je ovšem otázkou, do jaké míry je soukromí na sociálních sítích jen naivní předpoklad. Vzpomeňme na různé hromadné úniky dat. Každý by si měl velmi dobře rozmyslet, co bude na internetu sdílet, a uvědomit si, že nad čímkoliv, co na sociální síť nahraje, ztrácí kontrolu a pouhé smazání obsahu nemusí stačit.

1.1.4. Sociální inženýrství

Sociální inženýrství je manipulace s druhým člověkem s cílem donutit ho k určitému jednání nebo od něj vylákat citlivé a zneužitelné informace. Nemusí se vždy jednat o kybernetický útok, ale často je jeho součástí. Útočník zpravidla postupuje třemi způsoby, které se dají navzájem kombinovat. Nejdříve si o své oběti zjistí veřejně dostupná data, která následně využije při fyzickém a nakonec i psychickém útoku. Útočník, který se vydává za někoho jiného, vzbudí v oběti svými sociálními schopnostmi důvěru a oklame ji. K tomu často využívá neopatrnosti, nesoustředěnosti, důvěřivosti, nezkušenosti, ochoty druhým pomoci, lenosti si věci ověřovat, neodpovědnosti, naivity, hlouposti a jiných vlastností oběti, kterých se dá obzvláště u dětí velmi dobře zneužít.²⁸ Využití sociálního inženýrství je typické například u kybergroomingu.

1.2. Sexuální zneužívání dětí na internetu

Podle Světové zdravotnické organizace je sexuální zneužívání dětí zapojení dítěte do sexuální aktivity, které není schopno plně rozumět, na kterou není vývojově vyspělé a nemůže k ní dát informovaný souhlas. Zároveň taková předčasná sexuální aktivita u dítěte může vést, a také

²⁸ KOLOUCH, J. cit. dílo, s. 186-188.

často vede, k újmě na zdraví, důstojnosti, sebevnímání a důvěře nebo k vývojovým problémům.²⁹ Sexuální zneužití rozlišujeme z hlediska formy na bezdotykové a kontaktní.³⁰

Online sexuální zneužití se odehrává v kyberprostoru, odkud se může a nemusí přesunout do offline světa. Online zneužití může mít různé formy. Některé zdroje uvádí, že existují čtyři hlavní typy. Prvním je sexuální obtěžování nebo harašení ve smyslu nechtěných sexuálních návrhů a online sexuálních ataků nebo dotěrných dotazů na intimní oblast. Dalším typem je sexuální obtěžování, kdy dospělý s dítětem komunikuje o sexuálních tématech a sděluje mu své osobní intimní zkušenosti bez ohledu, jestli o to dítě stojí. Třetím typem je kybergrooming, při kterém si dospělý s dítětem buduje důvěrný vztah. A čtvrtou formou je sexuální vykořisťování, které zahrnuje dětskou prostituci a produkci nebo konzumaci dětské pornografie. Další možnou formou online sexuálního zneužívání může být ještě tzv. sexting, který může být z počátku konsenzuální, ale následně se může stát prostředkem ke kyberšikaně.³¹ Z mého pohledu se první dvě formy překrývají, a proto bych online sexuální zneužívání dětí dělila takto obecně pouze na tři formy.

Nejčastější formy online sexuálního zneužívání dětí představím v následujících podkapitolách.

1.2.1. Kybergrooming

Kybergrooming je psychická manipulace prostřednictvím internetu s cílem obět' později vylákat na osobní schůzku a tam ji sexuálně využít nebo fyzicky napadnout.³² Predátor kontaktuje dítě přes *instant messenger*, sociální síť, *VoIP (Voice over Internet Protocol;* např. *Skype, ICQ*), internetovou seznamku nebo on-line hru, při které hráči navzájem komunikují (chatují).³³

Kybergrooming se skládá z pěti fází. Nejprve si predátor vybírá dostupnou obět'. Následně se útočník soustředí na vytvoření důvěrného vztahu a izolování oběti od jejího

²⁹ *Rapport de la Consultation sur la prévention de la maltraitance de l'enfant*, 29-31 mars 1999, OMS (WHO), Genève [online]. [cit. 1.2.2023]. Dostupné z: <https://apps.who.int/iris/handle/10665/66790>.

³⁰ MYDLÍKOVÁ, E., SLANÝ, J., KOVÁČOVÁ, M. *Diagnostika syndromu týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte*. 1. vyd. Praha: Portál, 2021, s. 29.

³¹ FINCH, A., RYCKMAN, L., GUERRA, C. Strategies to Prevent Online Sexual Abuse of Children: A Systematic Review of the Literature Protocol. *Social Science Protocols*, March 2020. [online]. [cit. 1.2.2023]. Dostupné z: <http://journals.ed.ac.uk/social-science-protocols/article/view/4260/5934>.

³² VLACH, J., KUDRLOVA, K., PALOUŠOVÁ, V. *Kyberkriminalita v kriminologické perspektivě*. 1. vyd. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2020, s. 92.

³³ KOPECKÝ, K. Nebezpečí zvané kybergrooming I. In: *Metodický portál RVP.CZ* [online]. 2010. [cit. 18.2.2022]. Dostupné z: <https://clanky.rvp.cz/clanek/s/Z/9741/NEBEZPECI-ZVANE-KYBERGROOMING-I.html#2a>.

sociálního okolí. Kybergroomer po dítěti chce, aby o jejich vztahu nikomu neříkalo. Čtvrtým a velice podstatným krokem je postupné znecitlivění dítěte na sexuální témata, v případě osobní schůzky desenzibilace vůči fyzickému kontaktu. Poslední fází je pak udržování vztahu po samotném zneužití.³⁴

Dále může predátor vztah posilovat různými dárky a úplatky, díky kterým ovšem získává o své oběti další informace, jako například adresu nebo telefonní číslo. Predátor se o dítě zajímá, věnuje mu pozornost, naslouchá mu a předstírá empatii. Častá je metoda zrcadlení, kdy útočník dítě parafrázuje a říká mu, co chce slyšet. Tím se vytvoří emoční závislost dítěte na exkluzivním kamarádském vztahu s predátorem.³⁵ Kybergroomeři mohou být velmi trpěliví a psát si se svou obětí i několik měsíců. Zároveň se mohou vydávat za někoho jiného, například za atraktivní slečnu či chlapce v podobném věku, jako je oběť, případně vystupují jako hodní starší kamarádi. Časem predátor konverzaci stočí k sexuální tematice a po nějaké době navrhne osobní setkání. Pokud se dítěti na osobní schůzku nechce, neštítí se predátor vyhrožovat zveřejněním intimních informací nebo fotek, které od dítěte vymámil, a tím ho vydírat. Na osobní schůzce může následně dojít k sexuálnímu či fyzickému útoku, ke zneužití dítěte k výrobě dětské pornografie a v nejhorším případě i k usmrcení.³⁶

V praxi se může pochopitelně kybergrooming prolínat s groomingem, který se odehrává mimo kyberprostor a může zahrnovat i manipulaci se sociálním okolím oběti. Pachatel se může například stát rodinným přítelem nebo se stavět do role „otcovské postavy“.³⁷ Může tak získat přístup k dítěti, aniž by například u matky dítěte vzbudil podezření, jak tomu tak bylo v jednom z rozsudků v mém výzkumu.³⁸

Na fenomén kybergroomingu a groomingu obecně zareagovali v roce 2014 čeští zákonodárci novou skutkovou podstatou trestného činu navazování nedovolených kontaktů s dítětem (§ 193b TZ).³⁹

³⁴ WINTERS, G. M., JEGLIC, E. L. The Sexual Grooming Scale – Victim Version: The Development and Pilot Testing of a Measure to Assess the Nature and Extent of Child Sexual Grooming. *Victims & Offenders*, 2021. [online]. [cit. 1.2.2023]. Dostupné z: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/15564886.2021.1974994>.

³⁵ HULANOVÁ, L. *Internetová kriminalita páchaná na dětech*. 1. vyd. Praha: Triton, 2012, s. 53.

³⁶ VLACH, J., KUDRLOVA, K., PALOUŠOVÁ, V. cit. dílo, s. 92.

³⁷ WINTERS, G. M., JEGLIC, E. L. Stages of Sexual Grooming: Recognizing Potentially Predatory Behaviors of Child Molesters. *Deviant Behavior*; svazek 38, 2017, číslo 6, s. 724-733 [online]. [cit. 1.2.2023]. Dostupné z: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/01639625.2016.1197656>.

³⁸ Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 1.4.2021, sp. zn. 2 To 9/2021.

³⁹ VLACH, J., KUDRLOVA, K., PALOUŠOVÁ, V. cit. dílo, s. 91.

Podle výzkumu *EU Kids Online 2020*, který proběhl v 19 evropských zemích, bylo 44 % českých dětí ve věku od 9 do 16 let na internetu v kontaktu s někým, koho znaly jen z online prostředí, a 20 % dětí uskutečnilo s někým takovým osobní schůzku. Nejde tedy o ojedinělou záležitost. Evropský průměr je přitom o něco nižší (37 % a 16 %), jak je znázorněno v grafu níže.⁴⁰

⁴⁰ SMAHEL, D., MACHACKOVA, H., MASCHERONI, G., DEDKOVA, L., STAKSRUD, E., ÓLAFSSON, K., LIVINGSTONE, S., and HASEBRINK, U. (2020). *EU Kids Online 2020: Survey results from 19 countries*. s. 95 [online]. [cit. 19.2.2022]. Dostupné z: <https://www.lse.ac.uk/media-and-communications/assets/documents/research/eu-kids-online/reports/EU-Kids-Online-2020-March2020.pdf>.

Figure 86: Child has communicated online, or gone to an offline meeting, with someone not met face-to-face before

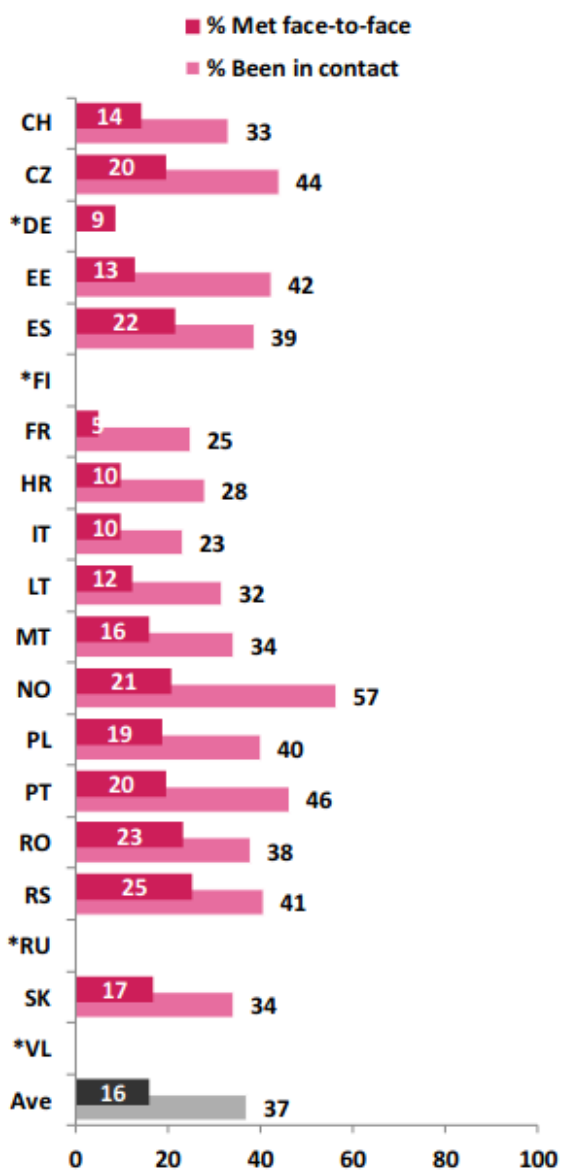
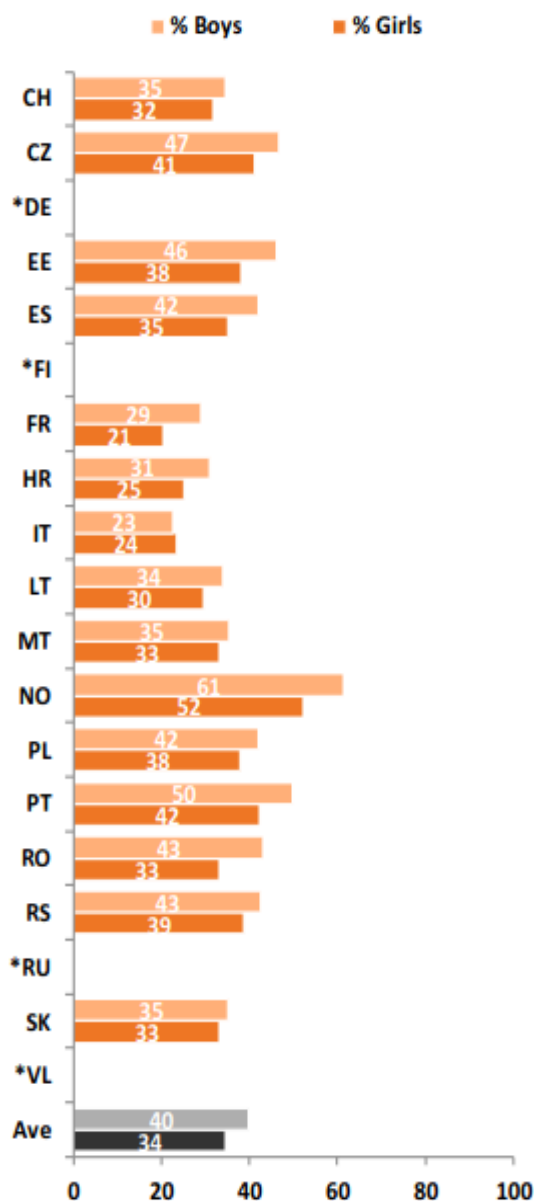

Figure 87: Having a contact with previously unknown person on the internet, by gender

4142

Projekt *EU Kind Online IV v České republice*, který vychází z dotazníkového šetření na 89 základních a středních školách po celé republice a sesbíral v letech 2017 a 2018 data od 2 825 dětí a dospívajících ve věku od 9 do 17 let, uvádí ještě vyšší procenta. S někým cizím bylo na internetu v kontaktu 49 % respondentů (chlapci (51 %) častěji než dívky (45 %)) a na osobní setkání se vydalo 23 % dětí a dospívajících (opět častěji chlapci (25 %) než dívky

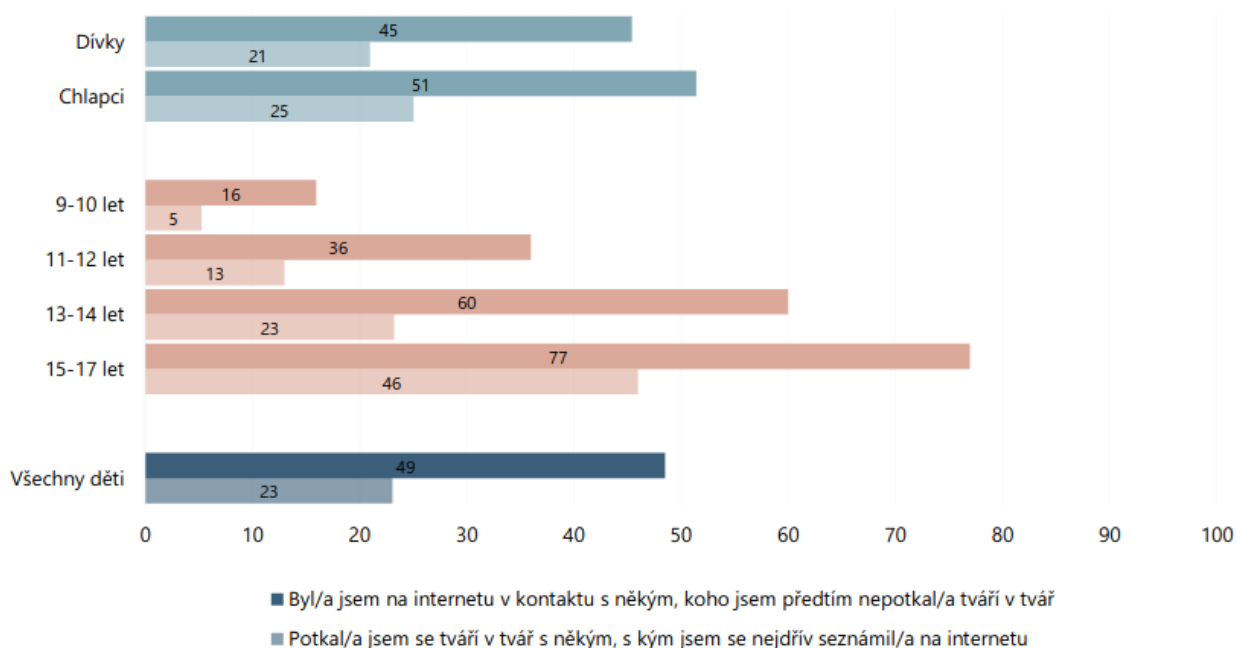
⁴¹ SMAHEL, D., MACHACKOVA, H., MASCHERONI, G., DEDKOVA, L., STAKSRUD, E., ÓLAFSSON, K., LIVINGSTONE, S., and HASEBRINK, U. cit. dílo, s. 95.

⁴² Tamtéž.

(21 %)). Přičemž četnost obou aktivit stoupá s věkem. Setkání tváří v tvář bylo pozitivní pro 78 % dotázaných. Většina se setkala se známým z online prostředí v přibližně podobném věku. S dospělou osobou se setkalo 7 % respondentů a častěji to byly dívky.⁴³

44

Graf 12: Komunikace a setkávání dětí a dospívajících s neznámými lidmi online a offline v *posledním roce* (%).

Znění otázky: *Byl/a jsi NĚKDY na internetu v kontaktu s někým, s kým jsi se předtím nepotkal/a tváří v tvář? Potkal/a jsi se v POSLEDNÍM ROCE tváří v tvář s někým, s kým jsi se nejdříve seznámil/a na internetu?*

1.2.2. Sexting

Dalším rizikovým jevem na internetu a zejména na sociálních sítích je tzv. sexting. Slovo sexting se skládá ze slov sex a texting. Jde o odesílání a přijímání textových zpráv, fotografií nebo videí se sexuálně laděným obsahem prostřednictvím elektronické komunikace. Nejčastěji intimní fotografii či video pořídí samotná pozdější oběť v rámci vztahu a poskytne ji pachateli.⁴⁵ V tu chvíli má ale predátor v ruce choulostivý materiál, kterým může svou oběť vydírat a vyžadovat po ní, aby mu zaslala další erotický obsah, případně finanční obnos, jinak fotografii nebo video zveřejní. Toto jednání lze označit pojmem *sextortion*, který vznikl

⁴³ BEDROŠOVÁ, M., HLAVOVÁ, R., MACHÁČKOVÁ, H., DĚDKOVÁ, L., & ŠMAHEL, D. (2018). České děti a dospívající na internetu: Zpráva z výzkumu na základních a středních školách. Projekt EU Kids Online IV – Česká republika. Brno: Masarykova univerzita. s. 26-28. [online]. [cit. 19.2.2022]. https://irtis.muni.cz/media/3137006/eu_kids_online_report_2018_cz_main.pdf.

⁴⁴ Tamtéž.

⁴⁵ KOLOUCH, J. cit. dílo, s. 314-317.

spojením slov sex a *extortion*.⁴⁶ Dalším jevem, ke kterému může praktikováním sextingu a pozdějším zneužitím citlivého obsahu dojít, je *revenge porn*. Jedná se o situaci, kdy jeden z bývalých partnerů rozchod nezvládne a choulostivý materiál, který získal v rámci partnerského vztahu, zveřejní a zneužije. Takové jednání může být součástí kyberšikany nebo kyberstalkingu.⁴⁷

Co se týče prevence sextingu u mládeže, vyplývá z výzkumu, že děti a mladiství, jejichž online aktivita byla do určité míry kontrolována či omezována rodiči, se tohoto rizikového chování spíše vyvarovali než jejich vrstevníci bez jakéhokoli dozoru.⁴⁸

Podle již zmíněného projektu *EU Kind Online IV v České republice* se se sextingem setkala 35 % dotázaných dětí a mladistvých ve věku od 11 do 17 let. Četnost zkušenosti se sextingem se zvyšuje s věkem nezletilých stejně, jako tomu bylo u kybergroomingu. Zatímco u dětí od 11 do 12 let je to 16 % dotázaných, u mladistvých ve věku 15 až 17 let uvedlo takovou zkušenost 53 % respondentů. Chlapci dostávali sexuálně laděné zprávy o něco málo častěji než dívky, ale dívky (31 %) byly častěji než chlapci (20 %) žádány o intimní informace.⁴⁹

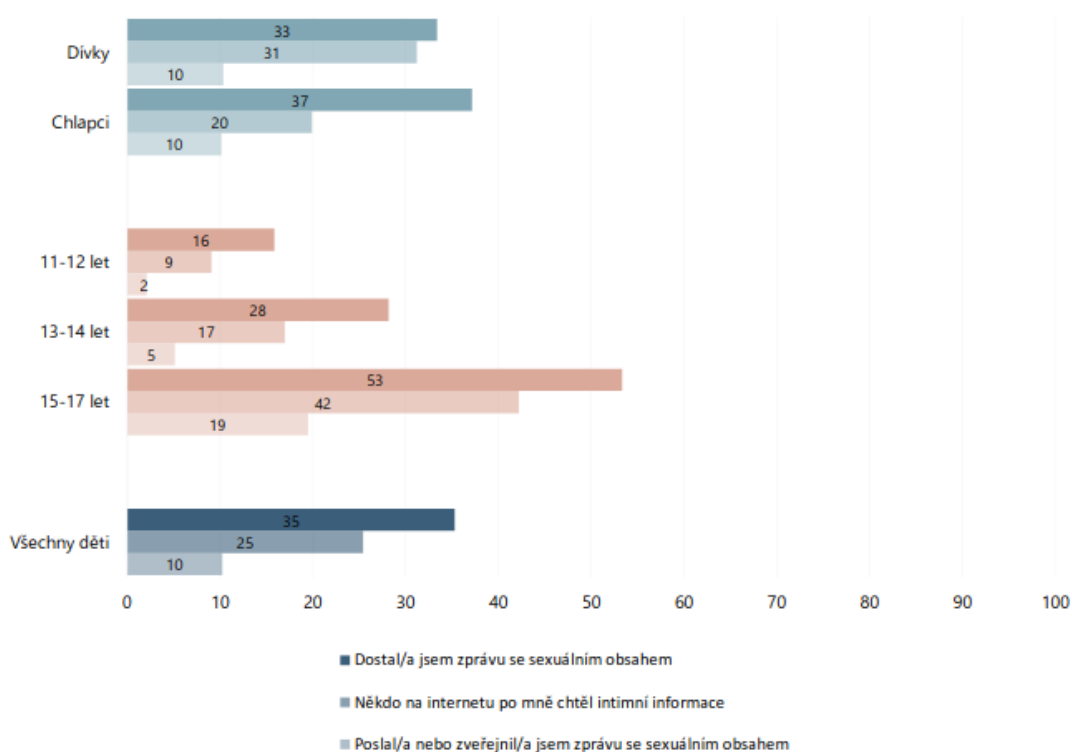
⁴⁶ KOPECKÝ, K., Co je to sextortion. In: *e-bezpečí.cz* [online]. 20.12.2021 [cit. 19.2.2022]. Dostupné z: <https://e-bezpeci.cz/index.php/71-trivium/2421-co-je-sextortion>.

⁴⁷ Co je to revenge porn. In: *e-bezpečí.cz* [online]. 10.10.2021 [cit. 1.3.2022]. Dostupné z: <https://e-bezpeci.cz/index.php/71-trivium/2341-revenge-porn>.

⁴⁸ MARTINEZ-PRATHER, K., VANDIVER, D.M. Sexting among Teenagers in the United States: A Retrospective Analysis of Identifying Motivating Factors, Potential Targets, and the Role of a Capable Guardian. *International Journal of Cyber Criminology*, ročník 8, 2014, číslo 1 [online]. [cit. 1.3.2022]. Dostupné z: <https://www.cybercrimejournal.com/pdf/pratherVandiverijcc2014vol8issue1.pdf?fbclid=IwAR0toE5oUAkcgGWgTdvsK9qAeLRaw7vXJc3WKRn3QXn4JIAENWplJVZvwzc>.

⁴⁹ BEDROŠOVÁ, M., HLAVOVÁ, R., MACHÁČKOVÁ, H., DĚDKOVÁ, L., & ŠMAHEL, D. cit. dílo, s. 24.

Graf 11: Zkušenosti dětí a dospívajících ve věku 11-17 let se sextingem v *posledním roce (alespoň někdy, %)*.

Znění otázek: Dostal/a jsi někdy v posledním roce zprávu se sexuálním obsahem? Mohlo to být ve formě slov, obrázků nebo videí. Jak často, pokud vůbec, po tobě v posledním roce někdo na internetu chtěl intimní informace o tobě (např. jak tvoje tělo vypadá bez oblečení nebo tvoje sexuální zážitky) nebo tvoje intimní fotky nebo videa, i když jsi je nechtěl/a zasílat nebo na takové otázky odpovídat? Poslal/a nebo zveřejnil/a jsi někdy v posledním roce zprávu se sexuálním obsahem? Mohlo to být ve formě slov, obrázků nebo videí týkajících se tebe nebo někoho jiného.

50

Sexting je velmi rozšířený jev a mezi dospělými nemusí být přes všechna rizika, jako jsou například možnost vydírání v případě rozpadu vztahu nebo únik citlivých dat, jevem negativním. Ale osoby mladší 18 let by se pořizování a hlavně posílání fotografií a videí svých nahých těl měly zcela vyvarovat, protože v takovém případě se jedná o dětskou pornografii.⁵¹

Podle Šmahela, jednoho z autorů výše zmíněného výzkumu v ČR, není sexting mezi dětmi nic nového, změnila se pouze jeho forma. Zároveň nejde o jev u dospívajících primárně

⁵⁰ BEDROŠOVÁ, M., HLAVOVÁ, R., MACHÁČKOVÁ, H., DĚDKOVÁ, L., & ŠMAHEL, D. cit. dílo, s. 24.

⁵¹ KOŽÍŠEK, M. Sexting – motivace, prevence doma i ve škole, postup řešení. In: *Na tenké lince* (Linka bezpečí). [online podcast]. 15.4.2021 [cit. 23.2.2022]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=12IYldIK8nw&list=PLuRqViIE5D08miQx6aWdggw2COOVicSSjZ&index=23>.

negativní, je spíše přirozenou součástí seznamování a romantických vztahů. Důležité je ovšem o sextingu s dětmi mluvit a zdůraznit všechna rizika.⁵²

1.2.3. Dětská pornografie

Český trestní zákoník za dětskou pornografií označuje „*fotografické, filmové, počítačové, elektronické nebo jiné pornografické dílo, které zobrazuje nebo jinak využívá dítě nebo osobu, jež se jeví být dítětem*“.⁵³ Dítětem je podle trestního zákoníku osoba mladší 18 let.⁵⁴ Definicí pornografického díla však český trestní zákoník neobsahuje. Určit, zda se v konkrétním případě jedná o pornografické dílo, či nikoliv, tak musí soud. Jedná se totiž o čistě právní otázku.⁵⁵ O tom, zda se mladý dospělý člověk jeví ještě jako dítě, také musí rozhodnout soud, ale ve složitějších případech je možné povolat znalce. Nejedná se přitom o jedinou problematickou otázku.

Zajímavý je určitý nepoměr mezi skutečností, že pohlavní styk může mít legálně dítě od 15 let, ale při zobrazení či znázornění sexuálních aktivit osoby mladší 18 let se jedná o zakázanou dětskou pornografií. Děti je třeba v tomto ohledu chránit z několika důvodů. Zaprvé, protože nemusí být schopny nahlédnout všechny případné důsledky v případech, kdy s výrobou pornografického materiálu například s vidinou zisku souhlasí. To budou ovšem spíše ojedinělé případy.

Hlavním důvodem zvýšené ochrany dětí až do jejich plnoletosti je fakt, že výroba dětské pornografie předpokládá zneužití dítěte. To už dnes nemusí být ale nutně pravda a česká právní úprava s tím počítá. Pojmem „*počítačové pornografické dílo*“ se totiž podle Gřivny myslí pornografické dílo vytvořené pomocí počítačové animace, tedy bez jakéhokoliv zapojení reálného dítěte.⁵⁶ Explicitněji než česká právní úprava to dle mého názoru uvádí rámcové rozhodnutí Rady Evropské unie, podle kterého se jedná o pornografické dílo i v případech, kdy „*pornografický materiál zobrazuje realistické znázornění neexistujícího dítěte, které se*

⁵² ŠMAHEL, D., DRTINOVÁ, D. Expert: V sexu jsme liberální, děti v sextingu na špici Evropy, může je to i poškodit. In: *DVTV*. [online rozhovor]. 14.2.2020 [cit. 22.3.2022]. Dostupné z: <https://video.aktualne.cz/dvtv/expert-deti-a-sexting-jsme-na-spici-evropy-v-sexu-liberalni/r~390612924e7811ea9b40ac1f6b220ee8/>.

⁵³ § 192 odst. 1 TZ.

⁵⁴ § 126 TZ.

⁵⁵ ŠÁMAL, P., GŘIVNA, T., BOHUSLAV, L., NOVOTNÝ, O., HERCZEG, J., VANDUCHOVÁ, M., VOKOUN, R. a kol. Trestní právo hmotné. 9. přepracované vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2022, s. 718-719.

⁵⁶ GŘIVNA, T. Trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti podle nového trestního zákoníku. In *Bulletin advokacie*. 10/2009 [online]. [cit. 9.3.2022]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz/bo/chapterview-document.seam?documentId=nrptembqhfhpweyk7geyf6427gy3q&groupIndex=0&rowIndex=0>.

aktivně nebo pasivně účastní jednoznačně sexuálního jednání“.⁵⁷ Může se zdát zvláštní, že je trestné jednání, kterým se přímo neublíží žádné oběti. Například někteří sexuologové s trestností samotného držení dětské pornografie, obzvláště té počítačové, vyjádřili nesouhlas. Pokud někdo dětskou pornografii nevyrobí a nešíří, nejde podle Zvěřiny o společensky škodlivý jev. Přestože se samotné držení takových materiálů může jevit jako velmi neetické, nemělo by dle jeho názoru jít o trestný čin.⁵⁸ Weiss argumentuje tím, že dětská pornografie může pedofilům pomáhat bojovat s jejich poruchou sexuální preference, a nikdy tak neublížit reálnému dítěti.⁵⁹ Současně ale připouští, že v některých jedincích může dětská pornografie naopak vzbudit sexuální zájem o dítě v reálném světě.⁶⁰ Hlavním důvodem, proč je trestná i dětská pornografie, která nezobrazuje reálné dítě, je podle Ščerby, že primárním objektem, tedy chráněným zájmem, je u trestného činu nakládání s dětskou pornografií zájem na ochraně morálních hodnot. Důsledkem toho může být pachatelem i mladistvý, protože se na něj nebude vztahovat princip beztrestnosti dítěte jako chráněného zájmu.⁶¹

Přestože mi argumenty sexuologů připadají rozumné a jde o otázku velmi složitou, spíše bych se přiklonila k názoru, že dítě, ani jakékoliv jeho zobrazení, by nemělo být nikdy sexuálním objektem.

1.2.4. Kyberšikana

Kyberšikana je šikana realizovaná prostřednictvím informačních a komunikačních technologií. Klasická šikana má za cíl druhého člověka nebo skupinu osob zesměšnit, ponížit, urazit, zkrátka druhé straně nějak fyzicky či psychicky ubližovat. Kyberšikana se může odehrávat čistě v kyberprostoru, nebo může jít o klasickou šikanu, která je do kyberprostoru následně přenesena a zde pokračuje další fáze zesměšňování a ubližování oběti. Velký problém kyberšikany spočívá v jejím dosahu a trvalosti jejích prostředků. Jakmile jeden útočník s falešným pocitem anonymity zveřejní například urážlivé či zesměšňující video zachycující

⁵⁷ Čl. 1 RÁMCOVÉHO ROZHODNUTÍ RADY 2004/68/SVV ze dne 22. prosince 2003 o boji proti pohlavnímu vykořisťování dětí a dětské pornografii.

⁵⁸ ZVĚŘINA, J., KLIMEŠ, J. Dětská pornografie. In *Respekt* 29/2007 [online]. 15.7.2007 [cit. 9.3.2022]. Dostupné z: <http://mep.zverina.cz/382/cz/normal/detska-pornografie/?fbclid=IwAR2SxpZutdRMcbk4VvETLhRSAZWHIPd1z6eNTdWzIps0nMnkkSpCKS5dPLo>.

⁵⁹ WEISS, P., KARÁSKOVÁ, I. Nahé děti si už pro jistotu raději nefotěte. In *Mladá fronta DNES*. 7.2.2015, s. 14.

⁶⁰ WEISS, P., JÍLKOVÁ, M. Povolme animované dětské porno, říká sexuolog Weiss. In *iDNES.cz* [online]. 9.10.2007 [cit. 9.3.2022]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/povolme-animovane-detske-porno-rika-sexuolog-weiss.A071009_115203_domaci_nad.

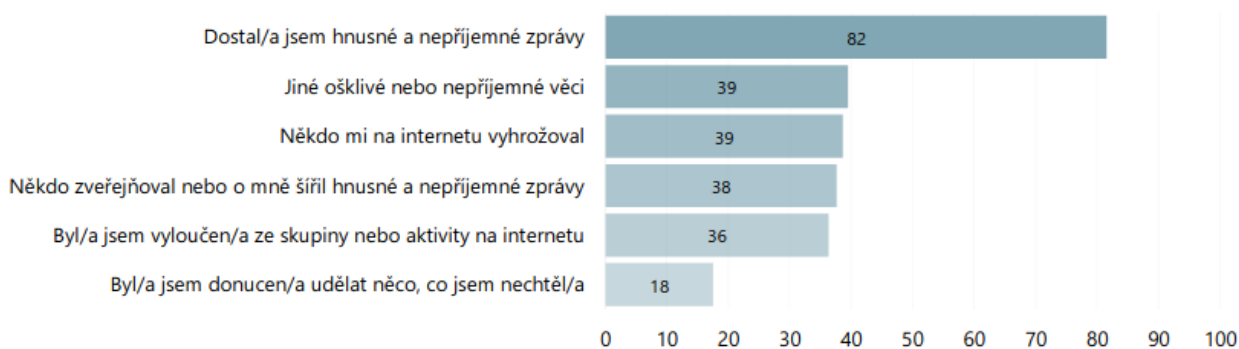
⁶¹ ŠČERBA, F. Posuzování případů zneužívání dětí prostřednictvím internetu k pornografickým účelům. In *Trestněprávní revue*. 3/2020 [online]. [cit. 1.3.2022]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz/bo/chapterview-document.seam?documentId=nrptembsgbpxi4s7gnpxgxzrgi2q&groupIndex=0&rowIndex=0>.

oběť, mohou se k němu na internetu přidat další tzv. sekundární útočníci. Pokud je video dále sdíleno velkým počtem lidí, může se stát virálním a počet útočníků může být téměř neomezený. Zároveň není útočník omezen časem ani prostorem. Oběti nepomůže, pokud se například přestěhuje nebo změní školu. Urážlivý obsah z kyberprostoru nezmizí a oběť se k němu může neustále vracet.⁶² Podstatou kyberšikany jsou tedy dlouhodobě se opakující útoky v online prostředí, které oběť subjektivně vnímá jako ubližující a není schopná se proti nim účinně bránit.⁶³ V případě ojedinělých útoků se jedná o online agresi.

⁶⁴ Podle projektu *EU Kind Online IV v České republice* se stalo obětí agrese prostřednictvím mobilního telefonu nebo internetu 15 % dotázaných dětí a mladistvých ve věku od 9 do 17 let. Z toho pouze 2 % dětí mělo tuto zkušenost každý den, nebo téměř každý den, a 8 % jednou za měsíc, nebo častěji. Tyto děti se tedy pravděpodobně staly oběťmi kyberšikany a ne pouze ojedinělé online agrese. Nejčastěji měly útoky podobu hnusných a nepříjemných zpráv.⁶⁵

Graf se týká dětí a dospívajících ve věku 9-17 let, kteří používají internet a kteří uvedli, že byli v posledním roce obětí online agrese (15 %).

Graf 7: Formy online agrese, které děti a dospívající zažili v posledním roce (%).

Znění otázky: Stala se ti v posledním roce některá z následujících věcí?

⁶² KOLOUCH, J. cit. dílo, s. 309-310.

⁶³ Co je to kyberšikana. In *e-bezpečí.cz* [online]. 14.1.2019 [cit. 1.3.2022]. Dostupné z: <https://www.e-bezpecni.cz/index.php/trivium-projektu-ebezpeci/71-trivium/1418-co-je-kybersikana>.

⁶⁴ BEDROŠOVÁ, M., HLAVOVÁ, R., MACHÁČKOVÁ, H., DĚDKOVÁ, L., ŠMAHEL, D. cit. dílo, s. 17-18.

⁶⁵ Tamtéž, s. 17-18.

Tabulka 3: Děti a dospívající, kteří uvedli, že byli alespoň někdy v *posledním roce* obětí agrese (%).

%	9-12 let		13-17 let		Celkem
	Chlapci	Dívky	Chlapci	Dívky	
Osobně, tváří v tvář	16	17	21	23	19
Prostřednictvím mobilního telefonu, internetu, na počítači nebo tabletu	9	9	20	22	15
Jiný způsob	6	7	5	6	6
Zkušenost s jakýmkoliv typem agrese	22	22	26	28	25

Znění otázek: *Choval se k tobě někdo v posledním roce takto hnusně nebo nepříjemně? Jak často se to stalo některým z následujících způsobů? (a) Osobně, tváří v tvář (to znamená, že ta osoba s tebou byla na stejném místě), (b) Prostřednictvím mobilního telefonu, internetu, na počítači nebo tabletu atd., (c) Jiným způsobem.*

66

1.2.5. Kyberstalking

Kyberstalking je pojem označující nebezpečné pronásledování prostřednictvím informačních a komunikačních technologií. Cílem útočníka je dlouhodobým, opakovaným a stupňujícím se nevyžádaným kontaktováním vyvolat v oběti pocit nebezpečí a strach o soukromí, zdraví, nebo život. Dlouhodobé pronásledování trvá obvykle déle než čtyři týdny. Opakovaným kontaktováním se rozumí zpravidla alespoň deset pokusů o kontakt s obětí. Pachatelem může být pro oběť zcela neznámý člověk, ale i bývalý partner či odmítnutý nápadník. Kyberstalking může mít různé formy. Kyberstalker například zasílá obtěžující SMS zprávy, e-maily nebo zprávy prostřednictvím messengerů, opakovaně komentuje příspěvky na sociálních sítích oběti nebo na ně vkládá své vlastní příspěvky, ve kterých zveřejňuje soukromé informace o oběti.⁶⁷ Dále může speciálními programy monitorovat počítač oběti nebo odcizit její virtuální identitu a vystupovat jejím jménem (pak jde o tzv. identity theft).⁶⁸

⁶⁶ BEDROŠOVÁ, M., HLAVOVÁ, R., MACHÁČKOVÁ, H., DĚDKOVÁ, L., ŠMAHEL, D. cit. dílo, s. 17-18.

⁶⁷ Kyberstalking. In *Internetem bezpečně* [online]. [cit. 1.3.2022]. Dostupné z:

<https://www.internetembezpecne.cz/internetem-bezpecne/rizika-online-komunikace/kyberstalking/>.

⁶⁸ KOLOUCH, J. cit. dílo, s. 318-319.

1.3. Specifika kyberprostoru jako kriminálního prostředí

Kyberprostor je velmi specifické prostředí, které pachatelům skýtá mnoho výhod. Pokusím se je v této kapitole nastínit.

Prvním aspektem je anonymita. Ačkoliv kyberprostor není obecně absolutně anonymní, jistou míru anonymity při běžném užívání poskytuje, z čehož plyne řada dalších specifík kyberprostoru. V útočnickovi může například vyvolávat falešný pocit neochvějného bezpečí.⁶⁹ Tento pocit může ovšem podporovat i fakt, že objasněna je pouze zhruba čtvrtina skutků spadajících do kyberkriminality a ostatní kriminality páchané v kyberprostoru a zároveň je tato oblast poznamenaná značnou latencí, jak již bylo zmíněno výše.

Kybernetická kriminalita je totiž špatně zjištělná. Oblast kybernetické kriminality mravnostního charakteru, o kterou v mé práci především jde, se odehrává na uzavřených diskuzních fórech, na zahraničních komunikačních službách nebo na šifrovaných mobilních platformách.⁷⁰

Určitá míra anonymity v online světě přináší i možnost vydávat se za někoho jiného, čehož nejen predátoři nezdědka využívají.⁷¹

S tím souvisí další specifikum, kterým je omezená percepce. Přestože je dnes již zcela běžné používat webkameru, je stále nejčastějším prostředkem komunikace online psaný text. Predátor může předstírat technický výpadek, či nahrát do konverzace pouze smyčku krásné slečny, a tím svou oběť zmást. Zároveň při komunikaci pouze přes psaný text nevidíme výraz tváře pisatele, jeho mimiku či řeč těla.⁷²

Dalším specifikem je malé fyzické a emocionální riziko pro predátora a – z důvodu absence přímého kontaktu s obětí tváří v tvář – i nízký stupeň vnímání viktimizace oběti a obecně všech dopadů predátorova chování. Čas a prostor je zde relativní. Predátor i oběť mohou být téměř kdekoli, stačí, když budou nějakým způsobem na příjmu v danou chvíli, případně později. To vše může v predátorech vyvolávat pocit jejich vlastní nepřemožitelnosti a všemohoucnosti.⁷³

⁶⁹ SPINZER, M. *Digitální demence*. 1. vyd. Brno: Host, 2014, s. 101.

⁷⁰ MORAVČÍK, O. Vývoj registrované kriminality v roce 2021. In *Policie.cz* [bilanční tisková zpráva online]. 21.1.2022. [cit. 24.9.2022]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/vyvoj-registrovane-kriminality-v-roce-2021.aspx>.

⁷¹ HULANOVÁ, L. cit. dílo, s. 29.

⁷² Tamtéž, s. 28.

⁷³ GRIVNA, T., POLČÁK, R., a kol. *Kyberkriminalita a právo*. 1. vyd. Praha: Auditorium, 2008, s. 40.

Takové pocity mohou souviset s psychologickým jevem odpadnutí zábran. Lidé si často v online světě dovolí říkat, respektive psát věci, které by v reálném světě neřekli.⁷⁴ Mají dle mého soudu asi určitý pocit „neskutečnosti“, pocit, že je to jen jako, že tím přece nikomu neublíží. Což je i častá obhajoba predátorů, kteří své jednání bagatelizují. Tvrdí, že se žádného dítěte přece nikdy fyzicky nedotkli.

Spáchání kriminálního skutku v kyberprostoru je snazší i po technické stránce. Útočníkovi stačí počítač či mobilní telefon a připojení k internetu. Nemusí někde celé hodiny „číhat“. Útok v kyberprostoru má totiž trvalý a časově neomezený charakter. Jen tak nezmizí, nemusí pomoci ani smazání. Oběť se tak může například k obtěžující konverzaci stále vracet. Zároveň může být okruh útočníků neomezený. K primárnímu útočníkovi se může přidat neomezený počet sekundárních útočníků a předmět útoku se může nekontrolovatelně šířit celým internetem.⁷⁵

Důležitým rozdílem oproti reálnému světu je absence schopných strážců. Na ulici by se dítěte pravděpodobně někdo dospělý zastal. Pokud dítě nehlídá rodič, pohybuje se v kyberprostoru úplně samo a může se stát obětí, protože podlehne sociálnímu inženýrství.⁷⁶

1.4. Osobnost pachatele jako sexuálního predátora

Sexuální online predátoři tvoří velmi heterogenní skupinu skládající se z lidí z různých věkových skupin, vzdělání či socioekonomického postavení, které spojuje znalost informačních technologií.⁷⁷ Z případů nahlášených predátorů na sociální síti *Lidé.cz* vyplývá, že nejčastěji byli pachatelé středoškolsky vzdělání, zaměstnaní muži ve věku od 17 do 34 let, kteří mohou mít celý den přístup k internetu. Zhruba třetina pachatelů využívala k útokům falešné profily.⁷⁸

1.4.1. Typologie pachatelů sexuálního zneužívání dětí

Typologií pachatelů sexuálního zneužívání dětí existuje v odborné literatuře celá řada. Snaží se zpřehlednit a roztřídit velmi různorodou skupinu osob a samozřejmě naráží na problém určitého zjednodušení a také faktu, že nenajdeme žádný „čistý typ“.

⁷⁴ HULANOVÁ, L. cit. dílo, s. 32.

⁷⁵ KOLOUCH, J. cit. dílo, s. 310.

⁷⁶ KRUPÍČKA, J. Kybergrooming – zrcadlo společnosti? In GRIVNA, T., RICHTER, M., ŠIMÁNOVÁ, H. a kol. *Vliv nových technologií na trestní právo*. 1. vyd. Praha: Auditorium, 2022, s. 352.

⁷⁷ HULANOVÁ, L. cit. dílo, s. 57.

⁷⁸ KOŽÍŠEK, M., PÍSECKÝ, V., *Bezpečně n@ internetu*. 1. vyd. Praha: Grada, 2016, s. 78.

Pachatele sexuálního zneužívání dětí můžeme rozdělit na dvě základní skupiny – na pachatele sexuálně deviantní a sexuálně nedevidantní. Sexuální deviace, neboli parafilie u těchto případů spočívá v poruše sexuální preference. Může jít o pedofilii, častěji ovšem hebefilii, či efebofilii. Pedofilové jsou sexuálně přitahováni dětmi, u kterých zatím nedošlo k rozvinutí druhotných pohlavních znaků, tedy děti do 12 let. Pedofilie může být heterosexuální, homosexuální i bisexuální.⁷⁹ Rozlišujeme dále pedofily kriminogenní, kteří se dopustí trestněprávního deliktu, a nekriminogenní, kteří za celý život žádnému dítěti neublíží. Převážná část deviantních pachatelů online sexuálního zneužívání ale nejsou pedofilové, protože malé děti nejsou tak aktivní na internetu. Hebefilií trpí muži, které přitahují dospívající dívky, u kterých se již projevuje dospívání, a efebofilní muže zase dospívající chlapci.⁸⁰

Překvapivě se podle sexuologů dopouštějí sexuálních deliktů na dětech častěji pachatelé, kteří nejsou sexuálně deviantní a u kterých je dítě pouze náhradním sexuálním objektem. Na přesný poměr deviantních a nedevidantních pachatelů ale neexistuje objektivní studie. Tuto skupinu pachatelů můžeme dále dělit. Sexuálního deliktu na dětech se mohou dopustit osoby s psychopatickou strukturou osobnosti, které jsou nezdrženlivé a často agresivní. Někteří jedinci mohou spáchat situačně podmíněný sexuální delikt, například pod vlivem alkoholu nebo dlouhodobé sexuální deprivace. Třetí skupinu tvoří hypersexuální muži se sníženou sebekontrolou, kteří jsou často hebefilní a agresivní. Dále může jít o jedince se sníženou racionální kontrolou sexuálního chování v důsledku vrozeného, nebo získaného defektu rozumových schopností. Nejraritnější bývají pachatelé z řad duševně nemocných, kteří prožívají návrat své nemoci. Naopak nejčastější diagnózou je sociosexuální nebo psychosexuální nezralost, která se vyznačuje například sexuální nevyhraněností a tenzí. Podle Weisse jde o jev v pubertě v průběhu sexuálního vývoje zcela přirozený,⁸¹ ale někteří sexuologové zastávají názor, že se jedná o přechodný projev disharmonického sexuálního vývoje.⁸²

Užší dělení, které už se věnuje pouze typologii online útočníků, rozlišuje tři skupiny: situační, preferenční a smíšené. Pro situační útočníky nepředstavuje dítě jejich preferovaný objekt sexuálního zájmu. Typicky jde tedy o nedevidantního pachatele – „normálního“ dospívajícího či dospělého, který hledá v online prostředí pornografii nebo sex.

⁷⁹ WEISS, P. *Sexuální deviace*. 3. vyd. Praha: Portál, 2008, s. 74-75.

⁸⁰ KOPECKÝ, K., a kol. *Rizikové formy chování českých a slovenských dětí v prostředí internetu*. 1. vyd. Olomouc, 2015, s. 31-32.

⁸¹ WEISS, P. cit. dílo, s. 211-213.

⁸² PAVLOVSKÝ, P., a kol. *Soudní psychiatrie a sexuologie*. 4. aktualizované vyd. Praha: Grada, 2012, s. 187.

Dále sem spadají morálně bezohlední sexuální útočníci vyznačující se násilnickou povahou a pachatelé profitující z obchodování s dětskou pornografií. Preferenční útočníci zahrnují deviantní pachatele – tedy pedofily, hebefily a efebofily, dále online útočníky s rozmanitými sexuálními zájmy včetně různých parafilí (např. exhibicionismus, voyerství, sadomasochismus atd.). Poslední podskupinou preferenčních útočníků jsou útočníci latentní, jejichž sexuální preference se projeví až ve chvíli oslabení jejich zábrán při online komunikaci s nezletilými. Poslední smíšenou kategorii tvoří novináři hledající divácky čtivý příběh, nevhodní vtípálci, starší kamarádi ve věku kolem 20 let, kteří se snaží navázat vztah s mladšími dívkami či chlapci, a příliš aktivní občané hrající si na detektivy.⁸³

Poslední dělení pachatelů, které bych chtěla zmínit, je podle Koloucha, který online predátory útočící na děti rozděluje do čtyř skupin podle toho, kam až při útoku zajdou. První kategorií jsou tzv. „masturbátoři“, kteří na internetu vyhledávají sexuální uspokojení a jejich nejčastější manipulativní technika, jak toho dosáhnout, jsou lichotky. Některým ale může stačit i pouhé povídání si s dítětem online. O něco nebezpečnější je další úroveň útočníků, kteří už dítě nutí k obnažování. Jejich cílem je se sexuálně uspokojit a pak hledat další oběť. Nemají ale v plánu setkat se s dítětem v reálném světě. Třetí skupinu tvoří abuzéři s touhou získat obnažené fotografie a videa dítěte, k čemuž se neštítí použít vydírání. Poslední úroveň predátorů oslovuje a následně vydírá například získanými materiály dítě s cílem dostat ho na osobní schůzku.⁸⁴

1.4.2. Taktika získávání obětí

Zaměříme-li se na proces získávání obětí, nejsou pachatelé nikterak nápadití. V zásadě každý najde svoji taktiku, která se mu osvědčila a která zároveň není většinou moc originální a často se opakuje. Představím několik častějších z nich. Některé se pochopitelně prolínají anebo mohou být kombinovány.

Jak již bylo zmíněno, zhruba třetina pachatelů na internetu útočí pomocí falešných profilů. Vydávají se za dospívající atraktivní dívky či chlapce. Průměrný věk udávaný u nahlášených profilů na sociální síti *Lidé.cz* byl 16,3 let.⁸⁵

⁸³ KOPECKÝ, K., a kol. *Rizikové formy chování českých a slovenských dětí v prostředí internetu*. 1. vyd. Olomouc, 2015, s. 32-33.

⁸⁴ KOPECKÝ, K., PECHÁČKOVÁ, M. Internet není žádné zlo In: *Kdo chytá v síti*. 1. vyd. Brno: BizBooks, 2020, s. 178.

⁸⁵ KOŽÍŠEK, M., PÍSECKÝ, V., *Bezpečně n@ internetu*. 1. vyd. Praha: Grada, 2016, s. 78.

Manipulativní technikou získávání důvěry a budování vztahu pak bývají již zmíněné lichotky,⁸⁶ díky kterým pachatel od dítěte vymámí choulostivý materiál a někdy docílí i toho, že se do svého „partnera“ dítě zamiluje a zneužívání neoznámí, případně odmítá spolupracovat s policií.⁸⁷

Další strategií bývá, že se pachatel vydává za pracovníka modelingové agentury hledající nadějně krásné slečny. Po mladých dívkách, jejichž snem je stát se modelkou, následně požadují fotografie ve spodním prádle, nebo bez něho, případně aby se podle jejich pokynů „producírovaly“ nahé před webkamerou.⁸⁸

Taktika pachatele může být i velmi primitivní, útočící na vědomí o vlastní identitě dítěte.

*Jeden velmi aktivní pachatel oslovil téměř 170 dívek. Každou obvinil z toho, že její profil je falešný a že ji nahlásí, případně na ni pošle policii. Následně všechny dívky vydíral, že uvěří pravosti jejich profilů a nic nenahlásí, jen pokud ho přesvědčí, že jsou opravdu dívky. To mohly dokázat pouze detailní fotografií svého rozkroku.*⁸⁹

Zarážející je, že tato taktika opravdu v části případů zabírala.

Nenahraditelnou roli hrál internet i v minulosti mediálně známém případě zneužívání mladých chlapců dvěma skautskými vedoucími Piškotem a Meluzínem.

*Skautští vedoucí, kteří spolu udržovali milostný poměr, vedli skautský oddíl a organizovali řadu táborů pro děti. Mladé chlapce, které znali díky své činnosti v reálném životě, oslovovali na sociální síti Facebook pomocí falešných profilů vydávajících se za dívky ve věku jejich svěřenců. Z chlapců vylákali choulostivé fotografie a následně je vydírali, aby vytvořili homosexuální videa, jinak zveřejní již získané fotografie. Chlapci samozřejmě netušili, že si píšou se svými vedoucími, a když se jim svěřili se svou bezvýhodnou situací, Piškot a Meluzín se nabídli, že s natočením požadovaného videa pomohou. Takto zneužili 39 chlapců, některé opakovaně. Odsouzení byli na deset let za trestné činy znásilnění, pohlavního zneužití, sexuálního nátlaku, ohrožení výchovy dítěte, výroby dětské pornografie atd.*⁹⁰ Jeden z pachatelů

⁸⁶ KOPECKÝ, K., PECHÁČKOVÁ, M. cit. dílo, s. 178.

⁸⁷ WHITTLE, H. C., HAMILTON-GIACHRITSIS, C., BEECH, A. R. Victims' Voices: The Impact of Online Grooming and Sexual Abuse. In *Universal Journal of Psychology* 1(2): 59-71, 2013. [online]. [cit. 13.11.2022]. Dostupné z: <https://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.969.254&rep=rep1&type=pdf>.

⁸⁸ PECHÁČKOVÁ, M. *Kdo chytá v síti*. 1. vyd. Brno: BizBooks, 2020, s. 252.

⁸⁹ Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 27.9.2018, sp. zn. 2 To 50/2018.

⁹⁰ KOŽÍŠEK, M., PÍSECKÝ, V. cit. dílo, s. 66-67.

později přiznal, že nebýt internetu, nejspíš by nikdy žádné dítě nezneužil, protože by žádného mladého chlapce nedokázal oslovit, natož „zatáhnout někam do křoví“. Zajímavý je i fakt, že se sám stal v minulosti obětí vydírání na internetu. Z této zkušenosti se ale poučil a nejen, že už se obětí podruhé nestal, ale sám se stal predátorem a zdokonaloval se svým komplicem metodu získávání obětí.⁹¹

Samotné oběti, které v dětství zažily zneužívání, mají často v dospělosti strach, že se samy stanou pachateli zneužívání. A nezřídka se pak opravdu stane, že opakují naučený vzorec z dětství.⁹²

1.5. Oběť zneužívání na internetu

Pachatelé online sexuálního zneužívání dětí využívají zranitelnosti, nezkušenosti, naivity či zvědavosti dětských uživatelů internetu a neznalosti či nezúčastněnosti rodičů. Obětí jejich útoků se může stát kdokoliv, ale podle Koloucha existují čtyři rizikové skupiny nezletilých. Kolouch skupiny uvádí v souvislosti s kybergroomingem, ale dle mého názoru by se toto dělení dalo aplikovat obecně na problematiku online sexuálního zneužívání.

1.5.1. Rizikové skupiny dětí

První rizikovou skupinou jsou adolescenti (teenageři), které zajímá lidská sexualita a chtějí o ní s někým mluvit. Někteří rodiče o sexualitě mluvit nechťejí, nebo to neumí, případně zmeškali ten správný okamžik a nevybudovali si s dítětem dostatečnou důvěru na to, aby za nimi jejich dítě přišlo se svými otázkami z této oblasti. Další skupina se skládá z dětí, které mají nízkou sebeúctu nebo nedostatek sebedůvěry. Riziko těchto dětí spočívá v tom, že je lze snadněji citově i fyzicky izolovat a manipulovat. Třetí rizikovou skupinu tvoří děti s emocionálními problémy a děti, které se nacházejí v těžké životní situaci. Tyto děti hledají pomocnou ruku, důvěrného přítele či v určitém smyslu náhradu za rodiče. Poslední skupinou jsou děti, které jsou naivní a přehnaně důvěřivé a které se rády zapojí do online konverzace s cizími lidmi a hůře rozpoznávají podezřelou komunikaci.⁹³ Myslím si, že se bude druhá a třetí skupina často překrývat, protože nízká sebeúcta a nedostatek sebedůvěry může plynout z něčeho těžkého, co dítě zažilo.

⁹¹ PECHÁČKOVÁ, M. cit. dílo, s. 190-196.

⁹² MULLER, M. *Jak ochránit děti před pornografií na internetu*. 1. vyd. Praha: Portál, 2014, s. 53.

⁹³ KOLOUCH, J. cit. dílo, s. 313.

Hulanová rozdělila děti na pouhé dvě skupiny. Jednak děti v nebezpečí, což je skupina, která by odpovídala třetí skupině v předchozím dělení. Jednak děti zranitelné, které si prochází těžším obdobím způsobeným problémy ve škole, šikanou, neshodami s rodiči či rozchodem s partnerem.⁹⁴ Zde nám ale zase chybí mladiství, kterým se v reálném životě nic neobvykle těžkého neděje a jsou jen zvědaví.

Osobně bych děti rozdělila do tří rizikových skupin, a to na děti v těžké životní situaci, děti přehnaně důvěřivé a dospívající, kteří jsou zvědaví a neuvědomují si rizika online světa.

Odlíšné dělení přichází v úvahu u kyberšikany, kde se používá dělení obětí jako u klasické šikany, tedy na pasivní oběti a tzv. oběti – provokatéry. Pasivní oběti jsou děti s nižším sebevědomím, citlivé a plaché. Zatímco druhou skupinu tvoří děti, které jsou hyperaktivní, impulzivní či agresivní. U kyberšikany je zajímavé, že díky stírání rolí v kyberprostoru dochází často ke střídání rolí mezi obětí a pachatelem.⁹⁵

1.5.2. Rizikové chování na internetu

Čím je dítě zranitelnější, tím je pravděpodobnější, že bude hledat přijetí a pozornost jinde než ve své rodině, že bude snadněji manipulovatelné, méně obezřetné, neschopné říct si o pomoc někomu ze svého okolí nebo že se bude chovat více riskantně a ignorovat pravidla bezpečného chování na internetu. Mezi nejrizikovější chování patří například poskytování a zveřejňování osobních údajů, jako například celé jméno, adresu bydliště, telefonní číslo nebo hesla, dále chatování o intimních a sexuálních tématech s cizími lidmi, odesílání či sdílení svých fotografií a nahrávek se sexuálním podtextem (tj. sexting), zrealizování osobní schůzky se zcela neznámým člověkem bez bezpečnostních opatření a účastnění se jakýchkoliv sexuálních aktivit online ať už za úplatu, či bez ní.⁹⁶

K viktimizaci dítěte dochází, pokud dítě včas neodhalí nebezpečnost situace a přehlédne varovné signály. To je samozřejmě cílem sociálního inženýrství. Jakmile má pachatel od oběti něco choulostivého, obvykle vyhrožuje, že fotografii či video zveřejní nebo pošle rodičům oběti, a požaduje další a další materiál ke svému sexuálnímu uspokojení.

Devatenáctiletý pachatel oslovil prostřednictvím svých falešných profilů na sociálních sítích Instagram a Facebook patnáctiletou dívku, jejíž věk znal a požadoval, aby mu zaslala

⁹⁴ HULANOVÁ, L. cit. dílo, s. 97.

⁹⁵ KOPECKÝ, K., a kol. *Rizikové chování českých a slovenských dětí v prostředí internetu*. 1. vyd. Olomouc, 2015, s. 24.

⁹⁶ HULANOVÁ, L. cit. dílo, s. 97-98.

fotografie, na kterých bude nahá. Vyhržoval, že pokud mu nevyhoví, zveřejní o ní na sociálních sítích pomluvy, které o ní slyšel. Poškozená mu ze strachu poslala svou fotografii ve spodním prádle. Pachatel dál naléhal a vyhrožoval, že zveřejní již získanou fotografii. Proto mu poškozená nakonec podlehla a poslala mu zhruba deset fotografií, kde byla nahá. Pachatel ale dále naléhal a požadoval videonahrávky, na kterých bude poškozená podle jeho instrukcí masturbovat. Poškozená nátlaku podlehla a požadavky pachatele splnila.⁹⁷

Děti se poté za své chování často stydí a bojí se požádat rodiče nebo někoho jiného o pomoc, případně nechtějí spolupracovat ani s policií. Nevhodná reakce okolí poté celou věc ještě komplikuje a jen prohlubuje psychologické dopady na dítě.⁹⁸

1.5.3. Dopady online sexuálního zneužívání

Ač si to naprostá většina dětí neumí před zkušeností s tímto fenoménem představit, online sexuální zneužívání má na oběti závažné a často dlouhodobé nejen psychologické dopady. Jde o oblast, která není zatím dostatečně prozkoumána, ale podle dosavadních studií nejsou dopady online zneužití o nic méně závažné než psychologické následky sexuálního zneužití offline. Psychologický dopad sexuálního zneužití je u každého jedince individuální a záleží na mnoha faktorech, ale skutečnost, jestli se dítěte někdo fyzicky dotknul, není rozhodující. Jako zásadní se naopak ukazuje fakt, jak bylo dítě křehké, případně zraněné nějakou předchozí zkušeností, už před sexuálním zneužitím a dále, jak se postupovalo a jak reagovalo okolí oběti po zneužití.⁹⁹

Studie, která byla provedená v roce 2013 ve Velké Británii, jako jedna z prvních zkoumala dopady kybergroomingu u osmi mladých lidí (u šesti žen a dvou mužů ve věku od 13 do 18 let), kteří kybergrooming zažili ve věku od 12 do 14 let a po něm u některých došlo k online a u některých i k offline zneužití. Studie neprokázala, že by dotazovaní, kteří zažili online sexuální zneužití, utrpěli menší újmu než ti, kteří zažili i fyzické sexuální zneužití. Rozsah vzniklé újmy je dle zmíněné studie ovlivněn tím, jak zranitelní byli respondenti

⁹⁷ Rozsudek Krajského soudu Ústí nad Labem ze dne 30.11.2021, sp. zn. 98 T 6/2021.

⁹⁸ ALI, S., PAASH, S. A. A SYSTEMATIC REVIEW OF THE TECHNOLOGY ENABLED CHILD SEXUAL ABUSE (OCSA) & ITS IMPACTS. In *Journal of Legal, Ethical and Regulatory Issues*. Volume 25, Special Issue 5, 2022 [online]. [cit. 27.9.2022]. Dostupné z: https://www.researchgate.net/profile/Sana-Ali-13/publication/361866237_A_SYSTEMATIC_REVIEW_OF_THE_TECHNOLOGY_ENABLED_CHILD_SEXUAL_ABUSE_OCSA_ITS_IMPACTS/links/62cad3b13bbe636e0c51bdf3/A-SYSTEMATIC-REVIEW-OF-THE-TECHNOLOGY-ENABLED-CHILD-SEXUAL-ABUSE-OCSA-ITS-IMPACTS.pdf.

⁹⁹ WHITTLE, H. C., HAMILTON-GIACHRITSIS, C., BEECH, A. R. Victims' Voices: The Impact of Online Grooming and Sexual Abuse. In *Universal Journal of Psychology* 1(2): 59-71, 2013. [online]. [cit. 27.9.2022]. Dostupné z: <https://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.969.254&rep=rep1&type=pdf>.

již před začátkem kybergroomingu a jaké měli zkušenosti s odborníky a s pomocí svého okolí po zneužití. Kontaktní sexuální zneužití zažili tři ze šesti dotazovaných respondentů.

Výzkumníci rozdělili dopady do několika skupin, které se obecně týkaly obětí samotných, jejich rodiny, přátel a školy, a zkoumali dopady negativní i pozitivní. Subjektivní dopady na každou oběť byly pochopitelně pouze negativní. Respondenti nejčastěji uváděli psychologické dopady spojené s tím, že v nich zneužívání ještě dlouho rezonovalo a že vzpomínky na zneužívání se jim stále vracely, často v souvislosti s nějakým vjemem (např. konkrétní píseň). Dále cítili rozpaky a stud hlavně před rodiči, kteří se o všem dozvěděli. Někteří měli problémy s agresivitou, se ztrátou sebevědomí i důvěry k ostatním, s nedostatkem sebevědomí, se záchvaty paniky, s pocitem ztracené nevinnosti a se sebepoškozováním.

Poté oběti online zneužívání zodpovídaly, jaké byly dopady v rodině. Většina se setkala s podporou své rodiny a v polovině případů i se zvýšenou ochranou po zraňujících událostech. Negativní dopady představovalo zhoršení vztahů v rodině a narušení důvěry rodičů. V jednom případě zareagovala rodina velmi nešťastně a otec dával své dceři celou situaci za vinu, což vedlo mimo jiné k tomu, že se s ním dcera stýká jen sporadicky.

Zkušenost se sexuálním zneužíváním má dopady i na vztahy obecně. Dva respondenti se setkali se šikanou, část se uzavřela a odcizila a část svou zkušenost tajila. Většina se ovšem někomu ze svých přátel svěřila a dvěma dotazovaným v uzdravování z bolestné zkušenosti pomohla podpora v hezkém partnerském vztahu.¹⁰⁰

Následky sexuálního zneužití v dětství mohou přetrvávat až do dospělosti. Hovoříme poté o dlouhodobých dopadech. Nejčastěji jde o depresi. Oběť si svou viktimizaci často klade za vinu, může se cítit na dně a mít sebevražedné myšlenky, trpět poruchami spánku či mít narušené stravovací návyky. Oběť se uzavře do sebe a vyhýbá se ostatním, protože má pocit, že nemá druhým co nabídnout. Dalšími dlouhodobými následky jsou tělesné potíže a poruchy příjmu potravy. Podle studie měly ženy, které zažily v dětství sexuální zneužití, více zdravotních problémů než ženy bez této zkušenosti. Nejčastěji si stěžovaly na bolest pánve. Oběti mívají pocit špinavosti, ošklivosti a jsou nespokojeny se svým tělem nebo vzhledem. Příznakem může být i obezita, bolest hlavy či problémy s polykáním. Dlouhodobými projevy bývají i stres, chronická úzkost a napětí. Ochrannými mechanismy může dojít k disociaci, kdy

¹⁰⁰ WHITTLE, H. C., HAMILTON-GIACHRITSIS, C., BEECH, A. R. Victims' Voices: The Impact of Online Grooming and Sexual Abuse. In *Universal Journal of Psychology* 1(2): 59-71, 2013. [online]. [cit. 27.9.2022]. Dostupné z: <https://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.969.254&rep=rep1&type=pdf>.

se oběť uzavře, cítí se dezorientovaně, mohou ji pronásledovat noční můry a vzpomínky (tzv. *flashbacky*) a může mít potíže s prožíváním vlastních pocitů. Problémy se mohou objevovat i v oblasti navazování vztahů, důvěry k lidem, intimity a prožívání sexuality.¹⁰¹

Souhrnně se tyto následky sexuálního zneužití označují jako syndrom zneužívaného a zanedbávaného dítěte (zkratka *CAN* podle anglického označení *Child Abuse and Neglect*).¹⁰² Syndrom *CAN* zahrnuje následky týrání a zanedbávání dítěte ve všech oblastech jeho života, proto rozlišujeme ještě konkrétnější syndrom sexuálně zneužívaného dítěte (zkratka *CSA* podle anglického *Child Sexual Abuse*).¹⁰³

Ze studie, která zkoumala dopady sexuálního zneužívání s digitální složkou a porovnávala je s dopady offline sexuálního zneužívání, vyplývá, že oběti online sexuálního zneužívání měly 4,21krát vyšší pravděpodobnost rozvoje psychopatologie, 3,77krát vyšší pravděpodobnost rozvoje deprese a 2,14krát pravděpodobněji trpěly posttraumatickou stresovou poruchou než oběti dotykového sexuálního zneužití.¹⁰⁴

Nezanedbatelným faktem se jeví, že mnohem častěji, než je obecně v populaci běžné, figuruje sexuální zneužití v dětství v anamnéze psychiatrických pacientek, alkoholiček, toxikomanek, prostitutek nebo žen, které se pokusily o sebevraždu. Důležité je ale zmínit, že každé zneužití nemusí vést automaticky k traumatizaci oběti.¹⁰⁵

Podle Čírtkové kolem 40 % sexuálně zneužitých dětí nevykazuje v době, kdy se na sexuální zneužití přijde, žádné výrazné příznaky. V takových situacích se ale odborníci obávají, že se trauma objeví opožděně a dojde k rozvinutí psychických nebo fyzických problémů až s odstupem času ve chvíli, kdy bude dítě prožívat nějakou jinou těžkou či zátěžovou životní situaci. Mluvíme v takovém případě o tzv. efektu spáče (*Sleeper-Effects*). Jak již bylo zmíněno, na konkrétní oběť má velký vliv i období po sexuálním zneužití. To, jak na viktimizaci oběti zareaguje její okolí a jak se k ní chovají orgány činné v trestním řízení, může zmírnit krátkodobé následky a dokonce zamezit dopadům dlouhodobým.¹⁰⁶

¹⁰¹ HALL, M., HALL, J. *The Long-Term Effects of Childhood Sexual Abuse: Counseling Implications* [online]. [cit. 15.11.2021]. Dostupné z: <https://fromabusedtojoy.com/library/the-long-term-effects-of-childhood-sexual-abuse-counseling-implications/>.

¹⁰² MYDLÍKOVÁ, E., SLANÝ, J., KOVÁČOVÁ, M. *Diagnostika syndromu týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte*. 1. vyd. Praha: Portál, 2021, s. 32-33.

¹⁰³ WEISS, P. a kol. *Sexuální zneužívání dětí*. 1. vyd. Praha: Grada, 2005, s. 159.

¹⁰⁴ FINCH, A., RYCKMAN, L., GUERRA, C. *Strategies to Prevent Online Sexual Abuse of Children: A Systematic Review of the Literature Protocol. Social Science Protocols*, March 2020. [online]. [cit. 1.2.2023]. Dostupné z: <http://journals.ed.ac.uk/social-science-protocols/article/view/4260/5934>.

¹⁰⁵ WEISS, P. *Sexuální deviace*. 3. vyd. Praha: Portál, 2008, s. 87.

¹⁰⁶ ČÍRTKOVÁ, L. *Viktimologie pro forenzní praxi*. 1. vyd. Praha: Portál, 2014, s. 174.

Oběti potřebují obnovit svou iluzi o spravedlivém světě a potřebují být jako oběti uznány a respektovány. Jejich újma nesmí být bagatelizována, zesměšňována nebo jim kladena za vinu. Obětem pomáhá i velmi prakticky kompenzace. Zásadní je oběť ochránit před sekundární viktimizací, protože negativní či zraňující reakce orgánů činných v trestním řízení nebo lidí z okolí oběti mohou ztížit a prodloužit proces uzdravování. Velmi důležité je pro oběť zmocňování, a to jak během trestního řízení, tak během terapie.¹⁰⁷ Oběť sexuálního zneužití totiž na určitou dobu ztratila vládu nad děním a pokud se toto opakuje i později, situaci to ještě komplikuje. Pro oběť je proto podstatné, aby například výsledk nebo terapie probíhaly bez tlaku, jejím tempem a s přestávkami podle jejích potřeb.¹⁰⁸ Pokud má oběť možnost aktivně se účastnit trestního řízení v roli poškozeného, navrácí jí to iluzi vlastní kontroly a přináší pocit spravedlnosti. Snáze se poté obnovují tři základní iluze nabebrané viktimizací – a to, že svět je relativně bezpečné místo a má svůj řád, že lze druhým relativně důvěřovat a že o sobě můžeme smýšlet pozitivně.¹⁰⁹

1.6. Prevence

Prevenci rozlišujeme na primární, sekundární a terciární. Zatímco primární prevence se zaměřuje na potenciální pachatele, oběti a situace, sekundární prevence je zaměřena již přímo na rizikové objekty a prevence terciární si klade za cíl zamezit recidivě. Dále třídíme preventivní aktivity podle jejich obsahového zaměření na sociální, situační a viktimologickou prevenci. Sociální prevence se orientuje na sociálně-ekonomické faktory kriminality ve společnosti a snaží se předejít kriminální činnosti u potenciálních pachatelů. Situační prevence se snaží včas odstraňovat kriminogenní situace, omezovat příležitosti ke spáchání deliktů a také zvýšit pravděpodobnost odhalení pachatele. Viktimologická prevence se může z části překrývat s prevencí sociální a situační. Klade si za cíl ochránit potenciální oběti a skutečné oběti trestných činů, a to zejména osvětovou a poradenskou činností.¹¹⁰

Myslím si, že většina společnosti včetně mě se s tématem online sexuálního zneužívání dětí seznámila díky dokumentu *V síti*. Dokumentární film režisérů Víta Klusáka a Barbory Chalupové rozpoutal obdivuhodnou společenskou debatu a dle mého soudu velmi záslužně plní

¹⁰⁷ ČÍRTKOVÁ, L. cit. dílo, s. 135-143.

¹⁰⁸ HALL, M., HALL, J. *The Long-Term Effects of Childhood Sexual Abuse: Counseling Implications* [online]. [cit. 15.11.2021]. Dostupné z: <https://fromabusedtojoy.com/library/the-long-term-effects-of-childhood-sexual-abuse-counseling-implications/>.

¹⁰⁹ ČÍRTKOVÁ, L. cit. dílo, s. 143.

¹¹⁰ GŘIVNA, T., SCHEINOST, M., ZOUBKOVÁ, I. a kol. *Kriminologie*. 5. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019, s. 151-169.

i roli primární a sekundární prevence. Když jsem se ale začala tímto tématem zabývat, zjistila jsem, že se tomuto fenoménu věnuje již několik let řada projektů a iniciativ.

V oblasti primární prevence zaměřené na ochranu potenciálních obětí – dětí, tj. v prevenci viktimologické, již existuje řada platform, které se snaží vzdělávat děti, jejich rodiče i pedagogy o tom, jaká nebezpečí dětem bez dozoru na internetu hrozí a jak s nimi o nich mluvit. Cílem samozřejmě nemá být dítě od online světa absolutně distancovat, protože bez znalostí a schopností práce s počítačem se v budoucnu pravděpodobně ve svém nejen profesním životě neobejde, ale poučit ho o úskalí a o bezpečném chování.

Primární prevenci se věnuje například projekt *Internetem bezpečně*¹¹¹ Romana Kohouta pod záštitou Policie ČR pořádající různé vzdělávací konference, projekt *E-bezpečí*¹¹² Kamila Kopeckého pod záštitou Univerzity Palackého Olomouc nebo vzdělávací seriál *Jak na Internet*¹¹³ zrealizovaný pod záštitou asociace CZ.NIC. Dále existují projekty Národního centra bezpečnějšího internetu *Kraje pro bezpečný internet*¹¹⁴ obsahující vzdělávací videa a vzdělávací web *Bezpečně online*.¹¹⁵ Na evropské úrovni poté existuje projekt *Better Internet for Kids*,¹¹⁶ v rámci kterého funguje v České republice projekt *Bezpečně na netu*,¹¹⁷ který provozuje správce národní domény asociace CZ.NIC. V rámci situační prevence zmíněná evropská platforma i česká větev tohoto projektu provozují tzv. horké linky, kam mohou uživatelé internetu nahlašovat nelegální obsah, zejména dětskou pornografii. Do projektu *Bezpečně na netu* je zapojená i *Linka bezpečí*, na kterou se mohou anonymně obracet děti a mladí dospělí do 25 let, a to i s problémy s kybergroomingem, vydíráním, nebo s kybershikanou. V tomto případě hovoříme už o terciární viktimologické prevenci, která je zaměřena na pomoc obětem a zamezení opakování jejich viktimizace. Linka bezpečí se ovšem angažuje i v primární prevenci, provozuje totiž vlastní podcast *Na tenké lince*¹¹⁸ o tématech, která trápí dnešní děti, mladistvé a mladé dospělé.

Zmíněných platform existuje celá řada, ale nejzásadnější a nezastupitelnou roli mají v ochraně svých dětí pochopitelně rodiče. Je důležité, aby se rodič nebál se svým dítětem mluvit

¹¹¹ *Internetem bezpečně*. [online]. [cit. 19.11.2022]. Dostupné z: <https://www.internetembezpecne.cz/>.

¹¹² *E-bezpečí*. [online]. [cit. 19.11.2022]. Dostupné z: <https://www.e-bezpeci.cz/>.

¹¹³ CZ.NIC – *Jak na Internet*. [online]. [cit. 19.11.2022]. Dostupné z: <https://www.jaknainterneta.cz/>.

¹¹⁴ KPBI – *Kraje pro bezpečný internet*. [databáze videí online]. [cit. 19.11.2022]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/@kpbi-krajeprobezpecnyinter5217>.

¹¹⁵ NCBI – *Bezpečně online*. [online]. [cit. 19.11.2022]. Dostupné z: <https://bezpecne-online.ncbi.cz/>.

¹¹⁶ *Better Internet for Kids*. [online]. [cit. 19.11.2022]. Dostupné z: <https://www.betterinternetforkids.eu/>.

¹¹⁷ CZ.NIC – *Bezpečně na netu*. [online]. [cit. 19.11.2022]. Dostupné z: <https://www.bezpecnenanetu.cz/cs/>.

¹¹⁸ *Linka bezpečí – Na tenké lince*. [databáze audio online]. [cit. 19.11.2022]. Dostupné z: <https://open.spotify.com/show/65aUw2FIHybkX2J3NjIgd3>.

o sexualitě a s ní souvisejících tématech, včetně bezpečného chování na internetu. Rodič by se podle mě neměl spoléhat na školu a na to, že se tam dítě vše dozví a naučí. Je nutné dítě poučit, co není bezpečné zveřejňovat, jaká je hodnota soukromí a co dělat, když narazí na nevhodný obsah. Průměrný věk, kdy dítě na internetu poprvé vidí pornografii, je 11 let. Využit lze rodičovské zámky, kde lze sestavit seznam webových stránek, nebo hesel, které bude počítač blokovat, nebo naopak sestavit tzv. bílý list povolených stránek. Nastavit lze i časové omezení používání počítače. Ale není nemožné, aby dítě tato omezení neobešla, případně může být na internetu ve škole nebo u kamarádů.¹¹⁹

Odborníci doporučují mluvit s dětmi o sexualitě již od útlého věku způsobem přiměřeným k věku dítěte, aby se téma netabuizovalo. Líbí se mi koncept asertivních dětských práv. Dítě by se mělo naučit, že má právo určit, kdo se ho bude dotýkat a kdo ne, a má právo dotyky dospělého odmítnout i v případě, že jde například o člena rodiny. Má právo odporovat dospělému, odmítnout dárek od cizího člověka nebo třeba volat o pomoc a utéct z místa nebezpečí. Dítě by mělo vědět, že se může chovat podle svých pocitů a ne poslouchat dospělého, který ho k něčemu urputně přesvědčuje. A v neposlední řadě je důležité, aby dítě vědělo, že může za svým rodičem přijít s každým trápením, s každou otázkou a požádat o pomoc, případně na jakou linku pomoci se může obrátit.¹²⁰ Pokud tohle všechno dítě pochopí, možná pak bude více imunní vůči sociálnímu inženýrství predátorů.

Pokud bychom se zaměřili na prevenci orientující se na potenciální pachatele – tedy prevenci sociální, existuje, vedle osvěty v rámci primární prevence, projekt *Parafalik*,¹²¹ který už bych zařadila do sekundární prevence, případně terciární. Projekt *Parafalik* byl založen odborníky z Národního ústavu duševního zdraví a poskytuje odbornou pomoc osobám s parafilní sexuální preferencí. Pokud už se osoba dopustí nějakého sexuálního deliktu, je samozřejmě sociální terciární prevencí trest, případně i sexuologické ochranné léčení a ve výjimečných případech zabezpečovací detence.

Roli primární prevence může dle mého názoru zastávat i umělecká tvorba, nejen již zmíněný dokumentární film *V síti*, ale i knihy, seriálová tvorba nebo třeba píseň s videoklipem. Příkladem takové písně je podle mě skladba *Je doma máma?* zpěváka a písničkáře Tomáše Kluse, která vznikla v souvislosti s dokumentem *V síti*. Ač je třeba vážné téma online

¹¹⁹ CHAPMAN, G., PELLICANE, A. *Vztahy v digitálním světě. Pomáhá technika vaši rodinu sblížovat, nebo ji od sebe odděluje?*. 1. vyd. Praha: Návrat domů, 2016, s. 140-146.

¹²⁰ WEISS, P. a kol. *Sexuální zneužívání dětí*. 1. vyd. Praha: Grada, 2005, s. 71.

¹²¹ Projekt Parafalik [online]. [cit. 19.11.2022]. Dostupné z: <https://parafalik.cz/>.

sexuálního zneužívání podáno písní a videoklipem možná trochu humorným způsobem, může téma vyzdvihnout a vyvolat diskusi. Téma online sexuálního zneužívání již proniklo v naprosto seriózní podobě i do seriálové tvorby. Téma je ústředním motivem norského seriálu z roku 2019 s názvem *Nudes* nebo mezinárodně uznávaného českého seriálu *Marty is dead*, který je také z roku 2019.

2. Trestněprávní aspekty

2.1. Prameny právní úpravy

Pramenem právní úpravy je trestní zákon, kterým se podle § 110 TZ rozumí trestní zákoník a dále podle povahy věci i zákon o soudnictví ve věcech mládeže a zákon o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim.¹²² Většiny níže zmíněných trestných činů se může dopustit mladistvý i právnická osoba.

V rámci problematiky zneužívání dětí na internetu je významná novela trestního zákoníku z roku 2014, kterou zákonodárce implementoval směrnici o boji proti pohlavnímu zneužívání a pohlavnímu vykořisťování dětí a proti dětské pornografii¹²³. Tato novela nám zakotvila dva nové trestné činy. Jedná se o trestný čin účasti na pornografickém představení podle § 193a TZ a navazování nedovolených kontaktů s dítětem podle § 193b TZ. A dále byla novelizována skutková podstata trestného činu výroby a jiného nakládání s dětskou pornografií podle § 192 TZ, kde zákonodárci přijali druhou základní skutkovou podstatu, které se pachatel dopustí, pokud získá přístup k dětské pornografii prostřednictvím informačních nebo komunikačních technologií.¹²⁴

2.2. Trestné činy páchané na dětech v kyberprostoru

V první části mé diplomové práce jsem představila, jaké formy může mít sexuální zneužívání dětí na internetu. V této kapitole se zaměřím na to, jakých trestných činů se pachatelé této trestné činnosti na dětech dopouštějí.

Dítětem se podle Úmluvy o právech dítěte rozumí „každá lidská bytost mladší osmnácti let“.¹²⁵ Podle našeho trestního zákoníku je dítětem také osoba mladší osmnácti let, pokud ovšem trestní zákon neuvede v konkrétním případě nižší věkovou hranici,¹²⁶ jako je tomu například u trestného činu pohlavního zneužití.¹²⁷ Dětem je poskytována zvláštní ochrana, která podle ustanovení o počítání času trvá do dne předcházejícího jeho narozeninám.¹²⁸ Z hlediska

¹²² § 110 TZ

¹²³ Směrnice 2011/92/EU ze dne 13.12.2011 o boji proti pohlavnímu zneužívání a pohlavnímu vykořisťování dětí a proti dětské pornografii.

¹²⁴ Zákon č. 141/2014 Sb.

¹²⁵ Čl. 1 Sdělení č. 104/1991 Sb., o sjednání Úmluvy o právech dítěte.

¹²⁶ § 126 TZ.

¹²⁷ § 187 TZ.

¹²⁸ § 139 TZ.

trestního práva hmotného zůstává dítětem i osoba, která nabyla zletilost uzavřením manželství.¹²⁹

2.2.1. Sexuální nátlak

Trestného činu sexuálního nátlaku se dopustí, „*kdo jiného násilím, pohrůzkou násilí, nebo pohrůzkou jiné těžké újmy donutí k pohlavnímu sebeukájení, k obnažování nebo jinému srovnatelnému chování, nebo kdo k takovému chování přiměje jiného zneužívaje jeho bezbrannosti*“.¹³⁰

Objektem tohoto trestného činu je ochrana práva člověka svobodně se rozhodovat o svém sexuálním životě a ochrana lidské důstojnosti před ponižováním v sexuální oblasti.¹³¹

Vzhledem k tomu, že se ve své diplomové práci zaměřuji na online sexuální zneužívání páchané na dětech, je zde relevantní kvalifikovaná skutková podstata zakotvená ve třetím odstavci, či v případě oběti mladší patnácti let kvalifikovaná skutková podstata v odstavci pátém. Při páchání tohoto trestného činu se neuskutečňuje, ani není cílem pohlavní styk, nedochází tedy k fyzickému kontaktu s obětí. Pachatel je pozorovatelem, což je pochopitelně možné i přes internet. V těchto případech dochází k naplnění skutkové podstaty donucením prostřednictvím pohrůžky jiné těžké újmy, za kterou soudy obecně pokládají i hrozbu zaměřenou proti dobré pověsti. Takovou hrozbou může být i zveřejnění intimních fotografií či nahrávek na internetu. Hrozící újma se musí jevit objektivně jako závažná a zároveň musí být takto i obětí subjektivně pocíťována. Pohrůžka nemusí být ovšem namířena přímo proti osobě, která má být donucena k pachatelem zamýšlenému jednání. O pohrůžce jiné těžké újmy mluvíme i v případě, kdy pachatel vyhrožuje zveřejněním intimních materiálů osoby blízké oběti. U mladších dětí přichází v úvahu ještě situace, kdy pachatel oběť k sexuální aktivitě přiměje zneužitím její bezbrannosti.¹³²

O trestný čin sexuálního nátlaku ale nepůjde v případě, kdy je oběť „pouze“ pozorovatelem a je donucena pozorovat pachatele, jak se sebeukájí nebo obnažuje. Takový případ bychom mohli kvalifikovat jako trestný čin vydírání podle § 175 TZ.¹³³

¹²⁹ SČERBA, F. In SČERBA, F., a kol. *Trestní zákoník – komentář*. Praha: C. H. Beck, 2020. s. 1170-1171.

¹³⁰ § 186 TZ.

¹³¹ ŠÁMAL, P., GRIVNA, T., BOHUSLAV, L., NOVOTNÝ, O., HERCZEG, J., VANDUCHOVÁ, M., VOKOUN, R. a kol. *Trestní právo hmotné*. 9. přepracované vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2022, s. 709.

¹³² SČERBA, F. In SČERBA, F., a kol. cit. dílo, s. 1528-1529 a 1518-1519.

¹³³ Tamtéž, s. 1530.

U trestného činu sexuálního nátlaku je možný jednočinný souběh s trestnými činy pohlavní zneužití podle § 187 TZ, ohrožování výchovy dítěte podle § 201 TZ a svádění k pohlavnímu styku podle § 202 TZ.¹³⁴

2.2.2. Šíření pornografie

Trestný čin šíření pornografie má dvě základní skutkové podstaty. První se týká tzv. tvrdé pornografie, což je pornografie, která znázorňuje násilí či neúctu k člověku, nebo pohlavní styk se zvířetem.¹³⁵ Ve vztahu k ochraně dětí je zásadní skutková podstata ve druhém odstavci, jež míří na pachatele, který svým jednáním „*písemné, fotografické, filmové, počítačové, elektronické nebo jiné pornografické dílo nabízí, přechovává nebo zpřístupňuje dítěti, nebo na místě, které je dětem přístupné, vystavuje nebo jinak zpřístupňuje*“.¹³⁶

Objektem druhé základní skutkové podstaty je ochrana mravního vývoje dětí před negativními vlivy pornografie. Trestní zákoník nedefinuje, co je to pornografické dílo. Nejvyšší soud ČR za pornografické dílo považuje „*jakýkoli předmět, který je-li pozorován ať přímo nebo prostřednictvím technického zařízení, zvláště intenzivním a vtíravým způsobem zasahuje a podněcuje samotný sexuální pud. Současně takové dílo podle převládajících názorů většiny členů společnosti hrubě porušuje uznávané morální normy dané společnosti a vyvolává v nich pocit studu*“.¹³⁷ Jeho cílem je tedy vyvolat nebo zvýšit sexuální vzrušení. Záleží ale na kontextu celého díla, protože ne každé zobrazení nahého lidského těla je pornografií. Zároveň se v čase mění, co je společností považováno za pornografii a co je ještě přípustné. Rozlišujeme tři druhy pornografického díla. Prvním druhem je již zmíněná tvrdá pornografie, dalším je dětská pornografie a třetím pornografie prostá, kam spadá pornografie, která není parafilní ve smyslu zoofilie, sadomasochismu, ani nezobrazuje dítě.¹³⁸

Poskytnout či zpřístupnit pornografické dílo dítěti je samozřejmě možné i skrze kyberprostor prostřednictvím mailu nebo sociálních sítí. To samé platí o vystavení nebo zpřístupnění na místě přístupném dětem. Ve virtuálním světě půjde například o vystavení pornografických materiálů na internetových stránkách, které nejsou nijak zabezpečené proti přístupu nezletilých.

¹³⁴ GŘIVNA, T. In ŠÁMAL, P., a kol. *Trestní zákoník II. § 140 až 421. Komentář*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 1858.

¹³⁵ Tamtéž, s. 1883.

¹³⁶ § 191 TZ.

¹³⁷ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 1.6.2011, sp. zn. 3 Tdo 669/2011.

¹³⁸ ŠÁMAL, P., GŘIVNA, T., BOHUSLAV, L., NOVOTNÝ, O., HERCZEG, J., VANDUCHOVÁ, M., VOKOUN, R. a kol. cit. dílo, s. 718-719.

Pachatelem šíření pornografie může být i mladistvý, přestože je objektem ochrana dítěte, protože svým jednáním ohrožuje mravní vývoj dalších dětí.

Jednočinný souběh je možný s trestným činem ohrožování výchovy dítěte podle § 201 TZ. Pokud pachatel zpřístupní dítěti tvrdou pornografii, bude se jednat o jednočinný souběh trestného činu šíření pornografie podle prvního a podle druhého odstavce. V obdobném případě ovšem s dětskou pornografií je poté možný jednočinný souběh s trestným činem výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií podle § 192 odst. 3 alinea první TZ.¹³⁹

2.2.3. Výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií

Tento trestný čin má čtyři základní skutkové podstaty. První se dopustí ten, „*kdo přechovává fotografické, filmové, počítačové, elektronické nebo jiné pornografické dílo, které zobrazuje nebo jinak využívá dítě nebo osobu, jež se jeví být dítětem*“. Druhou skutkovou podstatu naplní pachatel, který „*prostřednictvím informační nebo komunikační technologie získá přístup k dětské pornografii*“. Třetí odstavec obsahuje dvě základní skutkové podstaty, kdy jedna míří na jednání, kdy pachatel „*vyrobí, doveze, vyveze, proveze, nabídne, činí veřejně přístupným, zprostředkuje, uvede do oběhu, prodá nebo jinak jinému opatří dětskou pornografií*“, a druhá na situaci, kdy pachatel „*kořistí z takového pornografického díla*“.¹⁴⁰

Společným objektem všech základních skutkových podstat je zájem na ochraně morální hodnoty, podle které nemá být dítě sexuálním objektem. To vyplývá ze skutečnosti, že tímto trestným činem nemusí být zasaženo žádné dítě, protože v dětské pornografii nemusí vystupovat reálné dítě. Může jít o dospělé osobu, která pouze dětsky vypadá, nebo o dítě vytvořené počítačově pomocí animace. Dětská pornografie je z důvodu zapojení dětí, nebo osob, které vypadají jako děti, společensky škodlivější, proto je i přísněji postihována.¹⁴¹

Otázkou, co je dětská pornografie, jsem se již zabývala v první kapitole. Pokud jde o pojem „jiné pornografické dílo“, je možné pod něj podřadit například písemnou formu pornografického díla, plastické předměty nebo zvukové nahrávky, pokud vykazují znaky pornografie.¹⁴²

Problematické mohou být fotografie vytvořené rodiči, například nahých dětí na pískovišti, které nebyly zhotoveny k pornografickým účelům, ale někdo cizí by je tak mohl

¹³⁹ SČERBA, F. In SČERBA, F., a kol. cit. dílo, s. 1554-1560.

¹⁴⁰ § 192 TZ.

¹⁴¹ GŘIVNA, T. In ŠÁMAL, P., a kol. cit. dílo, s. 1891-1892.

¹⁴² SČERBA, F. In SČERBA, F., a kol. cit. dílo, s. 1555.

využívat. Podle komentáře k trestnímu zákoníku by se takové jednání trestat nemělo ani v případě rodičů ani v případě cizí osoby, ke které se takové materiály dostanou, pokud nejsou fotografie upraveny a například zvýrazněny pohlavní orgány.¹⁴³ Souhlasím, že subjektivní vnímání určité věci by nemělo zakládat trestní odpovědnost, ale určitě je na místě obezřetnost rodičů, co fotit a kam fotografie následně nahrávat. Ale myslím si, že se situace v tomto ohledu zlepšila, protože při zběžném „prolétnutí“ veřejně přístupných fotek, například na uložišti *rajče.cz*, na žádné obnažené děti již dnes nenarazíme.

Jelikož ochrana dětí zde není primárním objektem, neuplatní se obecná zásada, podle které nemůže být trestně odpovědná osoba, jež má být příslušným ustanovením chráněna. A proto se tohoto trestného činu může dopustit i mladistvý, a to i svými fotografiemi. Pokud nastane situace, že dítě starší patnácti let přiměje sexuální predátor přes internet bez donucení k tomu, aby mu dítě poslalo fotografie svého nahého těla, bude mladistvý trestně odpovědný za spáchání tohoto trestného činu, zatímco predátor bude stíhán jako návodce. Pokud by se ovšem jednalo o dítě mladší patnácti let, byl by pochopitelně trestně odpovědný pouze predátor, a to jako nepřímý pachatel. Odlišná situace by nastala v případě, že by predátor opět bez donucení přiměl dítě, aby se před ním prostřednictvím webkamery svlékalo a během toho by si predátor pořizoval záznam. Pak by byl predátor trestně odpovědný za výrobu dětské pornografie sám. V případě, že by dítě tímto zaznamenáváním uvedl v omyl, by přicházela v úvahu i trestní odpovědnost za trestný čin poškození cizích práv podle § 181 TZ.¹⁴⁴

Naopak v případech dobrovolného posílání intimních fotografií mezi mladistvými partnery v rámci tzv. sextingu, kdy jsou tyto materiály součástí intimního vztahu a nikde jinde se nešíří, se bude pravděpodobně často uplatňovat zásada subsidiarity trestní represe podle § 12 odst. 2 TZ. Jde totiž o jednání, které není společensky škodlivé a jehož cílem je pouze snaha mladistvého se zalíbit.¹⁴⁵

Kvalifikovanou skutkovou podstatu podle § 192 odst. 3 alinea první, odst. 4 písm. b) TZ naplní ten, kdo spáchá čin ve třetím odstavci prostřednictvím tisku, filmu, rozhlasu, televize, veřejně přístupné počítačové sítě nebo obdobně účinným způsobem. Rozesílání dětské pornografie prostřednictvím mailu, kdy jsou jednotlivé mailové účty zaheslovány, by

¹⁴³ SČERBA, F. In SČERBA, F., a kol. cit. dílo, s. 1564.

¹⁴⁴ Tamtéž, s. 1568-1570.

¹⁴⁵ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25.10.2017, sp. zn. 8 Tdo 1075/2017.

podle Nejvyššího soudu kvalifikovanou skutkovou podstatu naplnilo až ve chvíli, kdy by pachatel materiály rozesílal desítkám uživatelů.¹⁴⁶

Jednočinný souběh je v některých případech možný s trestným činem zneužití dítěte k výrobě pornografie podle § 193 TZ, protože mají tyto trestné činy odlišné objekty. Je ale důležité rozlišovat jednotlivé základní skutkové podstaty v ustanovení § 192 TZ. Skutková podstata v prvním odstavci, která postihuje přechovávání dětské pornografie, může být v jednočinném souběhu s trestným činem zneužití dítěte k výrobě pornografie a lze si takovou situaci i snadno představit. Doba držení dětské pornografie přesáhne dobu, kdy bylo dítě k výrobě této dětské pornografie zneužíváno.¹⁴⁷ Jednočinný souběh trestného činu podle § 193 TZ a § 192 odst. 2 TZ, který naplní ten, kdo prostřednictvím informačních a komunikačních technologií získá přístup k dětské pornografii, nedává prakticky moc smysl. Ale jednočinný souběh ustanovení § 192 odst. 3 alinea první TZ s ustanovením § 193 TZ podle Nejvyššího soudu možný je, protože každé ustanovení postihuje odlišná jednání a zároveň tato ustanovení chrání odlišné objekty, jak již bylo zmíněno. Takovým příkladem může být situace, kdy pachatel zneužije dítě k výrobě pornografie, na jejíž výrobě se zároveň sám podílí. Jednočinný souběh trestného činu podle § 193 TZ se skutkovou podstatou v ustanovení § 192 odst. 3 alinea druhá TZ je ovšem zcela vyloučen. V obou případech se totiž jedná o kořistění.¹⁴⁸

Jak již bylo výše zmíněno, je možný jednočinný souběh s trestným činem šíření pornografie podle § 191 TZ. Pokud by predátor dítěti nabízel za materiály odměnu, jednalo by se o jednočinný souběh s trestným činem svádění k pohlavnímu styku podle § 202 TZ. V úvahu připadá i jednočinný souběh s trestným činem ohrožování výchovy dítěte podle § 201 TZ.¹⁴⁹

Zcela vyloučen je jednočinný souběh ustanovení § 192 odst. 1 TZ s ustanovením § 192 odst. 2, odst. 3 TZ, protože první odstavec je k oběma následujícím v poměru subsidiarity. Představit si můžeme například situaci, kdy pachatel používá jedinou mailovou adresu k uchovávání dětské pornografie a zároveň k jejímu rozesílání nebo k získání přístupu k ní. Pokud totiž pachatel s dětskou pornografií jakkoliv nakládá, nebo k ní má alespoň přístup prostřednictvím informační nebo komunikační technologie, je přechovávání prostředkem

¹⁴⁶ Stanovisko trestního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 30.1.2013, sp. zn. Tpjn 300/2012.

¹⁴⁷ ŠČERBA, F. In ŠČERBA, F., a kol. cit. dílo, s. 1571-1572.

¹⁴⁸ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28.04.2021, sp. zn. 8 Tdo 271/2021.

¹⁴⁹ ŠČERBA, F. In ŠČERBA, F., a kol. cit. dílo, s. 1571-1572.

k tomuto nakládání. Přičemž přechovávání může být splněno i jen tím, že má pornografii fakticky v moci, tedy má k ní přístup, nemusí ji mít přímo u sebe.¹⁵⁰

2.2.4. Zneužití dítěte k výrobě pornografie

Trestný čin zneužití dítěte k výrobě pornografie spáchá ten, „*kdo přiměje, zjedná, najme, zláká, svede nebo zneužije dítě k výrobě pornografického díla nebo kořistí z účasti dítěte na takovém pornografickém díle*“.¹⁵¹ Pokud se pachatel podílí na výrobě dětské pornografie jiným způsobem, dopustí se předchozího trestného činu podle § 192 odst. 3 alinea první TZ. Jednočinný souběh těchto ustanovení ale vyloučen není.¹⁵² V případě, že pachatel nekořistí přímo z účasti dítěte na výrobě, ale jen například z distribuce. Pak by takové jednání naplňovalo skutkovou podstatu podle § 192 odst. 3 alinea druhá TZ. Pokud ovšem pachatel kořistí přímo z účasti dítěte, použije se ustanovení § 193 TZ, protože je k ustanovení § 192 odst. 3 alinea druhá TZ v poměru speciality a je přísnější.¹⁵³

Objektem tohoto trestného činu je ochrana dětí před škodlivými vlivy pornografie a ochrana jejich zdravého vývoje v sexuální oblasti. Skutková podstata postihuje pouze situace, kdy se dítě přímo účastní výroby pornografie, tedy je součástí scén nebo fotografií, které mají pornografické vyznění. Pod skutkovou podstatu spadají i situace, kdy pachatel dítě „přiměje“ násilím.¹⁵⁴

Kořistění může stejně jako u předchozího paragrafu představovat majetkový prospěch z jednoho jediného díla dětské pornografie.¹⁵⁵

Možnosti a vyloučení jednočinného souběhu s jednotlivými skutkovými podstatami trestného činu výroba a jiného nakládání s dětskou pornografií podle § 192 TZ jsem již nastínila výše. V online prostředí je možný jednočinný souběh s trestnými činy ohrožování výchovy dítěte podle § 201 TZ, svádění k pohlavnímu styku podle § 202 TZ a sexuálního nátlaku podle § 186 TZ. Jednočinný souběh s trestným činem účasti na pornografickém představení podle § 193a TZ je vyloučen, protože tyto dva trestné činy jsou v poměru subsidiarity. Trestný čin zneužití dítěte k výrobě pornografie se uplatní přednostně. Dále je

¹⁵⁰ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25.10.2017, sp. zn. 8 Tdo 1106/2017.

¹⁵¹ § 193 TZ

¹⁵² Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28.04.2021, sp. zn. 8 Tdo 271/2021.

¹⁵³ ŠÁMAL, P., GRÍVNA, T., BOHUSLAV, L., NOVOTNÝ, O., HERCZEG, J., VANDUCHOVÁ, M., VOKOUN, R. a kol. cit. dílo, s. 721.

¹⁵⁴ SČERBA, F. In SČERBA, F., a kol. cit. dílo, s. 1573-1574.

¹⁵⁵ JELÍNEK, J. a kol. *Trestní právo hmotné*. Obecná část. Zvláštní část. 6. vyd. Praha: Leges, 2017, s. 609.

vyložen jednočinný souběh s trestným činem obchodování s lidmi podle § 168 TZ, který je speciální ve vztahu k tomuto trestnému činu.¹⁵⁶

2.2.5. Účast na pornografickém představení

Skutkovou podstatu trestného činu účasti na pornografickém představení naplní, „*kdo se účastní pornografického představení nebo jiného obdobného vystoupení, ve kterém účinkuje dítě*“.¹⁵⁷

Objektem je opět ochrana dětí a jejich zdravého vývoje. Jedná se o skutkovou podstatu, která se do trestního zákoníku dostala již zmíněnou novelou z roku 2014 implementující směrnici o boji proti pohlavnímu zneužívání a pohlavnímu vykořisťování dětí a proti dětské pornografii. Sledovat pornografické představení lze pochopitelně i na dálku přes internet nebo jiné komunikační prostředky.¹⁵⁸ V online prostředí se může jednat o situaci, kdy je dítě pachatelem přiměřeno k předvedení pornografického představení přes webkameru, které probíhá v reálném čase. A to i přes to, že je pachatel jediným divákem přímého přenosu.¹⁵⁹

Pornografické představení je podle zmíněné směrnice vystoupení probíhající v reálném čase určené určitým divákům, ve kterém vystupuje dítě v rámci skutečného, nebo předstíraného sexuálního jednání, nebo ve kterém se objevuje sexuálně vyzývavé vystavování pohlavních orgánů dítěte.¹⁶⁰ Pod pojmem „jiné obdobné vystoupení“ lze podřadit spontánní či improvizované explicitně sexuální předvádění. Od pornografického díla se pornografické představení liší právě tím, že probíhá v reálném čase. Aby byl divák takového představení trestně odpovědný, musí vědět, že se jedná o dítě. Nepůjde o trestný čin, pokud si divák v průběhu sledování uvědomí, že v představení účinkuje dítě a následně svou účast po tomto zjištění okamžitě ukončí. Trestně odpovědné není účinkující dítě, protože se na něj vztahuje zásada, že nemůže být trestně odpovědná osoba, na niž se ochrana vztahuje. Mladistvá osoba v pozici diváka sledujícího představení jiného dítěte, ale trestně odpovědná bude.¹⁶¹

V případech, kdy dojde k tomuto jednání mezi partnery staršími patnácti let v rámci milostného vztahu, musíme vzít v potaz, že u mladistvých není trestné ani vykonání pohlavního

¹⁵⁶ ŠČERBA, F. In ŠČERBA, F., a kol. cit. dílo, s. 1575.

¹⁵⁷ § 193a TZ

¹⁵⁸ ŠČERBA, F. In ŠČERBA, F., a kol. cit. dílo, s. 1576.

¹⁵⁹ Tamtéž, s. 1570.

¹⁶⁰ Čl. 2 písm. e) směrnice 2011/92/EU ze dne 13.12.2011 o boji proti pohlavnímu zneužívání a pohlavnímu vykořisťování dětí a proti dětské pornografii.

¹⁶¹ ŠČERBA, F. In ŠČERBA, F., a kol. cit. dílo, s. 1576-1579.

styku, není proto logické, aby byly trestné mírnější sexuální aktivity. Uplatní se tedy již zmíněná zásada subsidiarity trestní represe.¹⁶²

Možnosti jednočinného souběhu jsou zde obdobné jako u trestného činu zneužití dítěte k výrobě pornografie podle § 193 TZ. Vyloučen je ale jednočinný souběh právě s trestným činem podle § 193 TZ, vůči kterému je účast na pornografickém představení v poměru subsidiarity. A dále je vyloučen jednočinný souběh s trestným činem obchodování s lidmi podle § 168 odst. 1 TZ, protože ten je ve vztahu k ustanovení § 193a v poměru speciality.¹⁶³

2.2.6. Navazování nedovolených kontaktů s dítětem

„Kdo navrhne setkání dítěti mladšímu patnácti let v úmyslu spáchat trestný čin“ pohlavní zneužití, výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií, zneužití dítěte k výrobě pornografie, svádění k pohlavnímu styku *„nebo jiný sexuálně motivovaný trestný čin“* dopustí se navazování nedovolených kontaktů s dítětem.¹⁶⁴

Navazování nedovolených kontaktů s dítětem je předčasně dokonáný trestný čin, který materiálně představuje přípravu.¹⁶⁵

Tento trestný čin se do našeho trestního zákoníku dostal taktéž novelou v roce 2014. Naše právní úprava jde ovšem nad rámec zmíněné implementované směrnice, protože postihuje obecně navazování nedovolených kontaktů, a ne jen to přes informační a komunikační technologie.¹⁶⁶

Tuto skutkovou podstatu naplní pachatel, který nejčastěji přes sociální síť *Facebook* kontaktuje dítě a následně ho láká na osobní schůzku v reálném světě s cílem ho na takové schůzce sexuálně zneužít. Z kriminologického hlediska se v této skutkové podstatě odráží jednání, které bylo popsáno v první části mé diplomové práce a nazývá se kybergrooming. Pachatelem je většinou muž ve věku od 25 do 29 let, ale postupně se od zakotvení této skutkové podstaty přidávají i starší ročníky.¹⁶⁷

Navržení setkání musí být tedy od začátku s přímým úmyslem dítě zneužít a musí vzejít od pachatele. Pokud by setkání iniciovalo samo dítě, pachatel by trestně odpovědný za tento

¹⁶² ŠČERBA, F. In ŠČERBA, F., a kol. cit. dílo, s. 1578.

¹⁶³ Tamtéž, s. 1579-1580.

¹⁶⁴ § 193b TZ.

¹⁶⁵ JELÍNEK, J. In JELÍNEK, J. a kol. *Trestní zákoník a trestní řád s poznámkami a judikaturou*. 9. vyd. Praha: Leges, 2022, s. 306.

¹⁶⁶ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25.11.2020, sp. zn. 8 Tdo 1041/2020.

¹⁶⁷ VLACH, J., KUDRLOVA, K., PALOUŠOVÁ, V. *Kyberkriminalita v kriminologické perspektivě*. 1. vyd. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2020, s. 93-95.

trestný čin nebyl. Navrhnuťo může být i přes internet, ale uskutečnění potenciálního setkání musí být plánováno v reálném světě. Jde tedy o trestný čin, který má povahu specifické přípravy. Ve skutkové podstatě jsou přímo vyjmenované trestné činy, které nejsou zvlášť závažnými zločiny, protože u těch je trestnost přípravy již zakotvena a jednání by se tak posuzovalo jako konkrétní zvlášť závažný zločin spáchaný ve stádiu přípravy. Výčet je ovšem demonstrativní a pachatel tedy může plánovat i jiný trestný čin z III. hlavy zvláštní části trestního zákoníku, který není zvlášť závažným zločinem. Ke všem těmto trestným činům je ale tím pádem subsidiární, a není s nimi proto možný jednočinný souběh.¹⁶⁸

2.2.7. Ohrožování výchovy dítěte

„Kdo, byť z nedbalosti, ohrozí rozumový, citový nebo mravní vývoj dítěte tím, že ho svádí k zahálčivému nebo nemravnému životu“ nebo *„mu umožní opatřovat pro sebe nebo pro jiného prostředky trestnou činností nebo jiným zavrženíhodným způsobem“*, bude trestně odpovědný za trestný čin ohrožování výchovy dítěte.¹⁶⁹

Objektem je ochrana dítěte, jeho tělesného, rozumového a citového vývoje. Jde o trestný čin ohrožovací, proto k jeho spáchání není nutné, aby k morálnímu úpadku dítěte skutečně došlo, stačí, že je dítě možnosti zpustnutí vystaveno.¹⁷⁰

Trestný čin má dvě základní skutkové podstaty, přičemž z pohledu tématu mé diplomové práce je relevantní ta první, kterou může pachatel naplnit čtyřmi způsoby jednání, z nichž při online sexuálním zneužívání přichází v úvahu způsoby uvedené pod písmeny a) a c). První je svádění k zahálčivému či nemravnému životu. Podle judikatury je přitom nepodstatné, zda žilo dítě předtím spořádaně. Stačí totiž, když pachatel negativní návyky u dítěte podporuje.¹⁷¹ Dále může k ohrožení výchovy dítěte dojít i jen jediným incidentem, ale musí jít o jednání pachatele, které je byť i v tomto ojedinelém, avšak intenzivním případě schopné dítě nasměrovat k nemravnému životu.¹⁷² Druhým způsobem je umožnění dítěti opatřovat si trestnou činností nebo jiným zavrženíhodným způsobem prostředky, k čemuž může dojít jak pachatelovým aktivním jednáním, tak jeho nekonáním.¹⁷³ V tomto případě si můžeme představit situaci, kdy predátor nabízí dítěti za jeho intimní fotografie nebo živé vystoupení

¹⁶⁸ ŠČERBA, F. In ŠČERBA, F., a kol. cit. dílo, s. 1580-1583.

¹⁶⁹ § 201 TZ.

¹⁷⁰ ŠÁMAL, P., ŠÁMALOVÁ, M. In ŠÁMAL, P., a kol. cit. dílo, s. 1953-1954.

¹⁷¹ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23.10.2019, sp. zn. 3 Tdo 1240/2019.

¹⁷² Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 14.11.2007, sp. zn. 8 Tdo 1276/2007.

¹⁷³ ŠČERBOVÁ, V. In ŠČERBA, F., a kol. cit. dílo, s. 1626-1628.

přes internet finanční odměnu. Pak půjde pravděpodobně o jednočinný souběh s trestným činem svádění k pohlavnímu styku podle § 202 TZ.

2.2.8. Svádění k pohlavnímu styku

Trestný čin svádění k pohlavnímu styku spáchá pachatel, který „*nabídne, slíbí nebo poskytne dítěti nebo jinému za pohlavní styk s dítětem, pohlavní sebeukájení dítěte, jeho obnažování nebo jiné srovnatelné chování za účelem pohlavního uspokojení úplatou, výhodu nebo prospěch*“. Kdo se takového jednání dopustí proti dítěti mladšímu patnácti let, naplní kvalifikovanou skutkovou podstatu.¹⁷⁴

Objektem trestného činu, který byl kriminalizován z důvodu ochrany dětí před komerčním sexuálním zneužíváním, je ochrana dětí a jejich zdravého vývoje po všech stránkách.¹⁷⁵

Jde o delikt předčasně dokonáný, protože k samotné sexuální aktivitě nemusí dojít. Stačí ono nabídnutí, slib pozdějšího poskytnutí či faktické poskytnutí předem. Nabídka učiněná pachatelem nemusí být výslovná, může být konkludentní, ale jeho úmysl musí být zřejmý.¹⁷⁶

Osoba, která by nabídku či rovnou prospěch přijala a následně by provedení sexuálních aktivit dítěti znemožnila, by se dopustila trestného činu podvodu podle § 209 TZ.

Úplatou se myslí finanční odměna nebo materiální dary. Výhodou se rozumí různé formy zvýhodňování v běžných životních situacích bez oprávněného důvodu. Za prospěch se považuje zlepšení postavení.¹⁷⁷

Pachatel musí vědět, že se jednání dopouští vůči dítěti. Není ale podstatné, zda k nabídce dojde po iniciativě dítěte, nebo jen z vlastní iniciativy predátora. Pachatelem může být i mladistvý, pokud jednání spáchá vůči jinému dítěti. Samotné dítě, byť by situaci iniciovalo, ale trestně odpovědné nebude, protože je tímto ustanovením chráněno a protože následující ustanovení zakotvuje beztrestnost dítěte, které je vlastně zdůrazněním již zmíněné obecné zásady.¹⁷⁸

¹⁷⁴ § 202 TZ.

¹⁷⁵ ŠÁMAL, P., ŠÁMALOVÁ, M. In ŠÁMAL, P., a kol. cit. dílo, s. 1964.

¹⁷⁶ JELÍNEK, J. a kol. *Trestní právo hmotné*. Obecná část. Zvláštní část. 6. vyd. Praha: Leges, 2017, s. 627-628.

¹⁷⁷ JELÍNEK, J. In JELÍNEK, J. a kol. *Trestní zákoník a trestní řád s poznámkami a judikaturou*. 9. vyd. Praha: Leges, 2022, s. 320.

¹⁷⁸ ŠČERBOVÁ, V. In ŠČERBA, F., a kol. cit. dílo, s. 1633-1639.

Jednočinný souběh je mimo jiné možný s trestným činem sexuálního nátlaku podle § 186 TZ, ohrožování výchovy dítěte podle § 201 TZ nebo zneužití dítěte k výrobě pornografie podle § 193 TZ. Naopak jednočinný souběh je vyloučen s trestným činem obchodování s lidmi, protože tam je pachatel zprostředkovatelem, neusiluje o pohlavní styk s dítětem přímo, jako je tomu u svádění k pohlavnímu styku.¹⁷⁹

2.2.9. Vydírání

Trestného činu vydírání se dopustí, „*kdo jiného násilím, pohrůžkou násilí, nebo pohrůžkou jiné těžké újmy nutí, aby něco konal, opominul nebo trpěl*“.¹⁸⁰

Objektem trestného činu vydírání je svoboda člověka v rozhodování. Jde o předčasně dokonáný delikt, protože je dokonán už použitím nátlaku a nemusí dojít k nucenému konání, opominutí ani strpění. Pachatel dokonce ani nemusí být schopen své pohrůžky naplnit. Důležitým znakem je ovšem to, že pachatel někoho k něčemu nutí. Pokud by to tak nebylo, jednalo by se o trestný čin nebezpečného vyhrožování podle § 353 TZ. V případech zneužívání dětí na internetu vydírají pachatelé pohrůžkou jiné těžké újmy, která nemusí být zaměřena přímo na osobu, kterou chtějí k něčemu donutit. Pohrůžka může směřovat i vůči třetí osobě. Nejčastěji predátoři vyhrožují zveřejněním již získaných erotických fotografií, aby od dítěte dostali další materiály. Jednočinný souběh s trestným činem vydírání je vyloučen s celou řadou trestných činů, které jsou k němu speciální. Jedním z nich je i sexuální nátlak podle § 186 TZ.¹⁸¹

¹⁷⁹ SČERBOVÁ, V. In SČERBA, F., a kol. cit. dílo, s. 1633-1639.

¹⁸⁰ § 175 TZ.

¹⁸¹ KALVODOVÁ, V., SČERBA, F. In SČERBA, F., a kol. cit. dílo, s. 1447-1457.

3. Kriminalistické aspekty

3.1. Vybrané komponenty metodiky vyšetřování zneužívání dětí na internetu

Vzhledem k tomu, že do kyberkriminality spadá opravdu rozmanitá škála trestné činnosti, existuje pouze rámcová metodika vyšetřování kybernetické kriminality. A v případě klasické kriminality, která je páchána skrze kyberprostor, se kombinuje použití metodiky vyšetřování kybernetické kriminality s metodikou vyšetřování té konkrétní trestné činnosti, tedy v případě zneužívání dětí na internetu přichází v úvahu i využití metodiky vyšetřování trestných činů proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti.¹⁸²

3.1.1. Typické kriminalistické stopy

Typické stopy, které se vyskytují při vyšetřování kyberkriminality, se dělí na dvě základní skupiny. První jsou materiální stopy a jiné soudní důkazy a druhou skupinu tvoří stopy paměťové.¹⁸³

3.1.1.1. Paměťová stopa

Paměťová stopa se skládá z materiálního nositele informace a ze samotné informace. Nositelem je tedy člověk, který má ve svém vědomí relevantní informace k vyšetřování, reprodukuje je a orgány činné v trestním řízení tento důkaz získávají nejčastěji pomocí výslechu, případně podání vysvětlení, rekognice atd.¹⁸⁴

Paměťová stopa vzniká zprostředkovaně skrze všech pět lidských smyslů. Může být velmi ovlivněna vlastnostmi člověka, v jehož paměti vznikla. Vnímání okolního světa je totiž do určité míry subjektivní a pozornost či schopnost si něco zapamatovat a následně to interpretovat je individuální. S tím souvisí i fakt, o jak důležitou informaci pro svědka se jedná. Paměťové stopy totiž rozdělujeme na krátkodobé, střednědobé a relativně trvalé. Trvalé samozřejmě zanikají smrtí osoby, případně v důsledku nemoci. Krátkodobé paměťové stopy nejsou kriminalisticky relevantní, protože velmi záhy zanikají. Paměťová stopa nevzniká v okamžiku vjemu. Informace se v paměti zafixovává určitou různě dlouhou dobu, ale zpravidla jde o několik desítek sekund. Nelze ji obvykle využívat opakovaně, protože opakovaný výslech

¹⁸² KONRÁD, Z., PORADA, V., ed. *Kriminalistika*. Kriminalistická taktika a metodiky vyšetřování. 2. rozšíř. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2021. s. 336-337.

¹⁸³ Tamtéž, s. 337.

¹⁸⁴ Tamtéž, s. 56-57.

může být nežádoucí jak s ohledem na psychiku vyslychané osoby, tak například relevanci dalších sdělených informací, které už mohou být vyfabulované.¹⁸⁵ To platí i v případě výslechu dítěte.

Ač tomu tak v minulém století nebylo, dnes již víme, že dítě je obecně schopné poskytnout věrohodnou a často velmi detailní výpověď. Na rozdíl od dospělých totiž děti často informace příliš nefiltrují a jsou díky tomu schopné si zapamatovat pro dospělé snadno přehlédnutelné drobnosti. Vyslychající osoba si ale musí dát velký pozor na přesnou formulaci pokládaných otázek, aby se předešlo sugesci, jejíž riziko je u mladších dětí vyšší.¹⁸⁶ Cílem je pochopitelně dítě výslechem netraumatizovat, proto je vhodné provádět výslech dítěte jako neopakovatelný úkon ve speciálně upravené výslechové místnosti, která připomíná dětský pokojíček, ale nachází se v ní i kamery a jednosměrné zrcadlo, aby bylo možné výslech pečlivě zaznamenat a již neopakovat. Protože pro mladší děti může být snazší interpretovat, co se jim přesně stalo, nonverbálně, mohou to předvést pomocí speciálních textilních anatomických panenek.¹⁸⁷

Paměťové stopy jsou dostupné pouze, pokud je jejich nositel může a chce sdělit. Zároveň ale může dojít k neúčelnému pozměnění informace v paměti, k její špatné interpretaci nebo ke ztrátě této informace v důsledku zapomenutí. Paměťová stopa může být pozměněna nebo již samotné vnímání informace zkresleno, aniž by tím chtěl její nositel cíleně ovlivnit vyšetřování, například z důvodu velkého rozčilení, strachu, úleku, bolesti nebo prožitého traumatu. Zaniknout může pochopitelně zapomenutím nositelem. Uložená informace může být zapomenuta spontánně pro svou nepodstatnost, může se na její místo dostat vzpomínka pozměněná například vlivem vzpomínkového optimismu nebo můžeme určitou nepříjemnou vzpomínku tzv. vytěsnit zcela záměrně, případně se traumatizující prožitky odsunou do podvědomí a dochází k disociaci.¹⁸⁸

Do skupiny materiálních stop a jiných soudních důkazů řadíme běžné kriminalisticko-technické stopy jako například daktyloskopické stopy na zajištěných elektronických zařízeních, fonoskopické stopy z nahrávek zachycujících hlasy atd. Typické jsou ovšem při vyšetřování

¹⁸⁵ PORADA, V. a kol. *Kriminalistika. Technické, forenzní a kybernetické aspekty*. 2. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2019, s. 166-171.

¹⁸⁶ ČÍRTKOVÁ, L. *Viktimologie pro forenzní praxi*. 1. vyd. Praha: Portál, 2014, s. 342-343.

¹⁸⁷ FREMUTH, J., MAŇOUROVÁ, A. Výslechová místnost má děti co nejméně traumatizovat, je barevná a plná hraček. In iROZHLAS [online]. 27.10.2014 [cit. 28.2.2023]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/regiony/vyslechova-mistnost-ma-deti-co-nejmene-traumatizovat-je-barevna-a-plna-hracek_201410270100_amanourova.

¹⁸⁸ PORADA, V. a kol. cit. dílo, s. 166-171.

kyberkriminality, tím pádem i při vyšetřování online sexuálního zneužívání dětí, počítačové stopy.¹⁸⁹ Tento termín je postupně nahrazován pojmem digitální stopa, který je sice širší, ale často se tyto pojmy užívají jako synonyma,¹⁹⁰ dále se používá ještě pojem elektronická stopa.¹⁹¹

3.1.1.2. Počítačová stopa

Počítačová stopa je informace, nebo její změna na materiálním nosiči, která vznikla při trestné činnosti za použití výpočetní techniky. Jde o stopy nesoucí relevantní informaci s důkazní nebo kriminalisticko-taktickou hodnotou, které dělíme na tři kategorie. První tvoří stopy na samotném elektronickém zařízení, včetně zásahů do něho. Druhá skupina je významná při vyšetřování kyberkriminality týkající se obsahu, a jedná se tedy o stopy na záznamových médiích a informace uložené na nich. Pachatelé online sexuálního zneužívání dětí si získané intimní materiály ukládají na pevné nebo externí disky, na DVD disky, paměťové karty atd. Poslední skupinou jsou stopy na organizační a kancelářské technice umožňující zaznamenání a uchování digitálních informací. Do této skupiny spadají například mobilní telefony, fotoaparáty, kamerové systémy a tiskárny.¹⁹²

Počítačové stopy jsou materiální stopy, na které působí určitým způsobem objekty, a tím se v nich odráží vlastnosti těchto působících objektů. Objektem je člověk, programová a systémová data a technika. Tyto objekty vytváří digitální stopy, tedy provádí změny v datech. Činit tam mohou přímo na základě svého působení, nebo nepřímo tak, že objekt sice působí přímo, ale změna nastane až v důsledku druhotné změny, nebo se tak děje kumulativně. V posledním zmíněném případě objekt taktéž působí přímo, ale dochází ke změnám, jak v souvislosti s přímým působením, tak s nepřímým působením objektu.¹⁹³ Příkladem přímého působení může být, že predátor nahraje pornografický obrázek na sociální síť. Spolu s tím ale dojde v rámci nepřímého působení uživatele k tomu, že se s obrázkem uloží i informace o tom, kdo a kdy obrázek nahrál. Případá mi ale srozumitelnější rozdělení digitálních stop na aktivní digitální stopy, kdy se data a informace sdílí zcela záměrně, a pasivní digitální stopy, kdy se tak děje bez našeho vědomí pomocí skrytých procesů. Příkladem aktivní digitální stopy tak může být odeslání zprávy nebo přidání komentáře, zatímco pasivní digitální stopou je třeba IP adresa,

¹⁸⁹ KONRÁD, Z., PORADA, V., a kol. cit. dílo, s. 338.

¹⁹⁰ PORADA, V. a kol. cit. dílo, s. 180.

¹⁹¹ POLČÁK, R., PÚRY, F., HARAŠTA, J. a kol. *Elektronické důkazy v trestním řízení*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, Právnická fakulta, 2015, s. 83.

¹⁹² KONRÁD, Z., PORADA, V., a kol. cit. dílo, s. 338.

¹⁹³ PORADA, V. a kol. cit. dílo, s. 181.

informace o operačním systému, vzorec navštěvování webových stránek nebo frekvence kliků.¹⁹⁴

Počítačové stopy dělíme na stopy technické a datové. Technické stopy zahrnují veškerou elektroniku a mechaniku, které jsou součástí počítače, kancelářské nebo organizační techniky, nebo jsou k ní připojené. Jedná se tedy o centrální techniku jako procesor, nebo rozšiřující elektroniku jako například videoadaptéry, či zvukové adaptéry, dále periferní a vzdálená technika jako klávesnice, tiskárna či modem a v neposlední řadě datové nosiče jako disky, diskety a paměťové karty. Jelikož se data dělí na systémová, programová a uživatelská, dělí se datové stopy velice podobně. Rozlišujeme datové stopy vytvořené systémovými daty, programovými daty a uživatelem.¹⁹⁵ Pokud si jako příklad vezmeme běžné prohlížení webové stránky, pak datovou počítačovou stopu vytvořenou systémovými daty představuje například informace o operačním systému a IP adresa, datovou počítačovou stopu vytvořenou programovými daty tvoří informace o prohlížeči a v případě datové počítačové stopy vytvořené uživatelem se jedná například o samotný požadavek, který došel na server.

3.1.1.3. Specifika digitálních stop

Digitální stopa, kterou představuje jakákoliv relevantní informace v digitální podobě,¹⁹⁶ tedy vzniká ve velmi specifickém prostředí, které vnáší do procesu odhalování a zajišťování stop množství pozitivních i negativních aspektů. Digitální stopy jsou latentní, nejsou viditelné pouhým okem a k jejich čtení a zajištění je nutné vyhovující zařízení. Latentnost digitálních stop je ovšem mnohohrstevnatá problematika. Za zmínku pochopitelně stojí latentnost, která je důsledkem cílené činnosti pachatele snažícího se zastřít, odstranit či zašifrovat stopy. Některé digitální stopy mohou být časově trasovatelné, protože různá digitální zařízení mají v sobě zabudované digitální hodiny, a některé digitální stopy tak obsahují i časový údaj. Problém ovšem přináší fakt, že na některých zařízeních se dá čas jednoduše měnit, a je proto třeba mít tento časový údaj ověřený ještě z dalšího nezávislého zdroje. Často už je ale dnes informace o času na digitálních zařízeních automaticky synchronizována prostřednictvím internetu. Pak je časový údaj pochopitelně důvěryhodný.¹⁹⁷ U některých digitálních stop, jako například u fotografií, se ale tento údaj může stále znovu a znovu přepisovat a k dispozici je pak pouze

¹⁹⁴ MOES, T. What is a Digital Footprint? 5 Examples You Need to Know. In *SoftwareLab.org* [online].

leden 2023 [cit. 4.2.2023]. Dostupné z: https://softwarelab.org/what-is-a-digital-footprint/?fbclid=IwAR2CFfe6LG1_aAU3CZ_DSpZlpRXdjHTTNkNaHMQ-IFb6CXOeHXIgK7iYZ4E.

¹⁹⁵ PORADA, V. a kol. cit. dílo, s. 182-183.

¹⁹⁶ Tamtéž, s. 185.

¹⁹⁷ Tamtéž, s. 196-197.

poslední informace, která nemusí být ta nejžádanější. Případně mohou chtít provozovatelé určité stránky tato relevantní data o uživatelích nelegálních služeb neshromažďovat, a proto je poté nemají k dispozici.¹⁹⁸

Získané digitální stopy ze zajištěných osobních zařízení mohou mít velkou informační hodnotu. Jejich pomocí můžeme zjistit online aktivity uživatele jako navštívené webové stránky, stažené soubory, shlédnutá videa apod. Pomocí těchto informací je pak možné pachatele profilovat, zjistit jeho oblast zájmu nebo motivaci jeho jednání. Specialista může z organizace souborů v zařízení a dalších konfiguračních a systémových dat zjistit, o jak počítačově gramotného uživatele se jedná a jak složité trestné činnosti by mohl být schopný.¹⁹⁹

Životnost digitálních stop uložených na paměťovém médiu se odhaduje na pět let, na nejběžnějším paměťovém médiu, kterým je pevný disk počítače, dokonce na několik desítek let. Během několika vteřin je ale možné data smazat nebo jejich záznam přepsat jinými daty. Smazaná data se sice většinou dají pomocí speciálního softwaru obnovit, ale musí se tak učinit co nejrychleji a následně data zafixovat. Jde proto o naléhavé a neodkladné zajišťovací úkony. U přepsaných dat to ale možné není. Kromě samotného pachatele může data zničit i počítačový vir nebo skrytý program. Dalším problémem ovšem opačného charakteru je vysoká hustota dat na digitálních záznamech. Při forenzní analýze je nutné probrat se pro získání relevantních dat pro vyšetřování obrovským množstvím dat, což je náročné časově i na prostředky. Právě čas je ale zásadní v získání kvalitních a úplných digitálních stop. Navíc se digitální technologie neustále vyvíjejí, a pro vyšetřovatele je tedy nutné již od počátku vyšetřování spolupracovat s odborníky specializujícími se na tyto technologie. Spolu s komplexností digitálního prostředí jsou tyto aspekty příčinou velké latentnosti a malé objasňenosti obecně trestných činů v kyberprostoru.²⁰⁰ Malá objasňenost kyberkriminality obecně se naštěstí netýká online sexuálního zneužívání dětí.²⁰¹

Digitální stopy se občas potýkají s nedůvěrou v jejich důkazní sílu. Samozřejmě vždy existuje určitá hypotetická možnost falsifikace digitálních stop, ale dnes jsou již vyspělé technologie natolik bezpečnostně klasifikované a certifikované a obsahují tolik kontrolních

¹⁹⁸ Vliv nových technologií na trestní právo - Mezinárodní vědecká konference Katedry trestního práva Právnické fakulty Univerzity Karlovy, 24.3.2022. [online záznam]. 10.5.2022 [cit. 2.2.2023]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=5vL8Ye3xAKU>.

¹⁹⁹ PORADA, V. a kol. cit. dílo, s. 198.

²⁰⁰ Tamtéž, s. 198-201.

²⁰¹ FILEK, R., CHLUM, J. Kontrolujte s kým děti komunikují na sociálních sítích, radí policista Filek. In Český rozhlas [online rozhovor]. 28.11.2019 [cit. 2.2.2023]. Dostupné z: <https://radiozurnal.rozhlas.cz/kontrolujte-s-kym-deti-komunikuji-na-socialnich-sitich-radi-policista-filek-8116064?fbclid=IwAR1sfE27OCQ5ZY1ibs0IZasyiGQ2npHjuI3KPI1InXTWWfD-eEGbTbYzRvo>.

mechanismů, že při dodržování vyšetřovacích postupů a nakládání se zajištěnými digitálními stopami se jedná o téměř nezpochybnitelné stopy.²⁰² Na druhou stranu, v případě komunikace na sociální síti není pro odborníka složité za krátkou chvíli vytvořit velmi věrohodný falzifikát.²⁰³

Zásadním specifíkem digitálních stop je velký geografický rozsah prostoru, kde se nachází, protože počítačové sítě se rozpínají napříč státy. Pachatelé tohoto často využívají a svou trestnou činnost páchají prostřednictvím internetu skrze počítače, které se fyzicky nachází v jiné zemi nebo na jiném kontinentu. Případně jsou data ze sociálních sítí, na kterých se převážně online sexuální zneužívání dětí odehrává, uložena v USA a musí se o ně žádat. Do vyšetřování tento fakt tedy vnáší nemalé problémy, které se překonávají mezinárodní spoluprací, která bývá ale zdlouhavá, a vyšetřování se tak prodlužuje a komplikuje.²⁰⁴

3.1.1.4. Specifika nakládání s digitálními stopami

K rychlému zajištění dat důležitých pro trestní řízení, aby nedošlo k jejich ztrátě nebo poškození, byl novelou z roku 2018 zakotven v ustanovení § 7b TŘ nový institut typu předběžného opatření, který implementuje čl. 16 *Úmluvy Rady Evropy o počítačové kriminalitě*. S jeho pomocí mohou orgány činné v trestním řízení přikázat osobě, která má pod svojí kontrolou určitá již existující data, aby je uchovala a zajistila, aby nedošlo k jejich změně nebo zničení. Příkaz se vztahuje pouze na uložená data existující v době jeho vydání a pouze na určitou dobu. Orgány činné v trestním řízení v této fázi nemají nárok se seznámit s obsahem těchto dat, k tomu slouží postupy k jejich zajištění.²⁰⁵

Technické pokyny, jak lze digitální stopy a důkazy zajišťovat a manipulovat s nimi, obsahuje mezinárodní norma z roku 2012, která byla u nás vyhlášena jako česká technická norma ČSN EN ISO/IEC 27037 *Informační technologie – Bezpečnostní techniky – Směrnice pro identifikaci, sběr, získávání a uchovávání digitálních důkazů*. Norma zakotvuje identifikační proces zahrnující vyhledávání a rozpoznávání digitálních stop. Identifikovaná zařízení, která obsahují digitální stopy, se podle normy zajistí a přesunou do laboratoře, kde jsou dále zkoumána a zajistí se data. Aby nedošlo k poškození nebo ztrátě dat, vytvoří se bitová kopie digitální stopy a následující forenzní analýzy se pak provádí pouze na této kopii. Poslední

²⁰² PORADA, V. a kol. cit. dílo, s. 203.

²⁰³ Vliv nových technologií na trestní právo - Mezinárodní vědecká konference Katedry trestního práva Právnické fakulty Univerzity Karlovy. 24.3.2022. [online záznam]. 10.5.2022 [cit. 2.2.2023]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=5vL8Ye3xAKU>.

²⁰⁴ PORADA, V. a kol. cit. dílo, s. 201.

²⁰⁵ SMEJKAL, V. *Kybernetická kriminalita*. 3. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2022, s. 848-850.

fází upravené normou je uchování digitálních stop, aby bylo možné jejich další použití při vyšetřování a zároveň bylo prokazatelné, že od okamžiku jejich získání nedošlo ke změně digitální stopy.²⁰⁶

V rámci zkoumání dat se provádí kriminalistická počítačová expertíza, což je metoda kriminalistické praxe, která se orientuje na odhalování, zajišťování a objasňování kriminalisticky významných informací nutných pro dokazování v trestním řízení. Může se jednat o kompletní expertízu z řady vědních oborů.²⁰⁷ V rámci expertízy se zjišťují technické parametry zajištěné techniky a obsah uložený na paměťových médiích. Expertíza je zcela zásadním důkazním pramenem a odvíjí se od ní další konkrétní postup ve vyšetřování.²⁰⁸

Jak jsem již zmínila, během počítačové expertízy nesmí dojít ke změně na originálu digitální stopy, proto se veškeré zkoumání provádí na kopii digitální stopy. Při zajišťování a následné analýze digitálních stop je důležité rozlišovat duplikát digitální stopy a kopii digitální stopy. Duplikát získáme tak, že zkopírujeme veškerá data předmětného zařízení na jiné zařízení stejného typu. Tím se zachovávají všechny logické a fyzické vazby a zároveň nehrozí, že by se analýzou změnil originál digitální stopy. Nevýhodou ovšem je, že duplikát může obsahovat obrovské množství dat, z nichž většina není užitečná či relevantní. Naproti tomu kopie digitální stopy může být uložena na nosiči odlišného typu a neobsahuje všechna data z původního zařízení, ale pouze vybranou informaci podstatnou pro vyšetřování, která je ovšem vyjmuta z kontextu celého souboru dat. Nemusí být proto dostatečným důkazem, protože se jedná pouze o výseč dat, při jejímž výběru mohla být opomenuta další relevantní část dat.²⁰⁹

Znalecký posudek v případech online sexuálního zneužívání dětí, který je vypracován znalcem z oboru kriminalistické kybernetiky a předložen soudu, musí splňovat několik zásad. Ze všech postupů a práce s daty musí být jasné, že s nimi nikdo záměrně ani neúmyslně nemanipuloval a vše je pečlivě zadokumentováno. Všechno musí být i díky této dokumentaci možné zopakovat, a tím překontrolovat, zda se opět dojde ke stejným závěrům. Znalec by měl být co nejvíce objektivní. Neměl by se nechat ovlivnit zadavatelem posudku, veřejným míněním apod. Zároveň by měl ke zkoumání přistupovat bez předchozích hypotéz, do kterých by se následně snažil najít nebo vtěsnat zjištěná data.²¹⁰

²⁰⁶ SMEJKAL, V. cit. dílo, s. 828-829.

²⁰⁷ Tamtéž, s. 818-819.

²⁰⁸ KONRÁD, Z., PORADA, V., a kol. cit. dílo, s. 355-356.

²⁰⁹ PORADA, V. a kol. cit. dílo, s. 187-188.

²¹⁰ SMEJKAL, V. cit. dílo, s. 842-843.

3.1.1.5. Mezinárodní justiční spolupráce

Online sexuální zneužívání se často odehrává na sociálních sítích, proto je třeba zajistit oba uživatelské účty a předmětnou konverzaci. Uživatelská data, která nesou informaci o majiteli například facebookového účtu, získává policie či obecně orgány činné v trestním řízení cestou policejní, nebo justiční spolupráce. Děje se tak na základě příkazu ke sdělení údajů o uskutečněném telekomunikačním provozu, který je v přípravném řízení vydáván soudem. Pokud ovšem pachatel i oběť vzájemnou konverzaci smažou, je nutné ji získat od zahraničního poskytovatele internetové služby, tedy například od společnosti *Facebook* z USA cestou mezinárodní justiční spolupráce.

V praxi se tak děje prostřednictvím mezinárodního odboru Nejvyššího státního zastupitelství, který je ústředním orgánem pro mezinárodní justiční spolupráci pro stádium přípravného řízení. Ústředním orgánem pro mezinárodní justiční spolupráci pro stádium řízení před soudem je pak Ministerstvo spravedlnosti ČR. Není možné se touto cestou obrátit přímo na společnost *Facebook*. Česká republika tedy požádá o právní pomoc USA na základě *Smlouvy mezi Českou republikou a Spojenými státy americkými o vzájemné právní pomoci v trestních věcech* ze dne 4. února 1998 ve znění *Dodatkové úmluvy o vzájemné pomoci v trestních věcech mezi Českou republikou a Spojenými státy americkými* ze dne 16. května 2006. Ještě před samotnou žádostí o právní pomoc je nutné provést u společnosti *Facebook* zálohování dat na příslušném facebookovém účtu, které se provádí prostřednictvím českého kontaktního místa dle čl. 35 *Úmluvy o počítačové kriminalitě*, protože v žádosti o právní pomoc se následně uvede, pod jakým číslem je záloha dat u společnosti *Facebook* provedena.

Americká strana musí být v žádosti ujištěna o existenci důvodného podezření, že došlo ke spáchání předmětné trestné činnosti obžalovaným. Dále musí být v žádosti uvedeno, na základě čeho bylo zahájeno trestní stíhání, kdo podal trestní oznámení a jaká je důkazní situace. Je nutné u každé informace uvést zdroj důkazu. Dále musí žádost obsahovat vysvětlení, jak požadovaná komunikace souvisí s trestnou činností. Soud v USA, který bude o oprávněnosti žádosti rozhodovat, musí být totiž přesvědčen, že byl předmětný facebookový účet přímo zapojen do trestné činnosti, případně obsahuje důkazy této trestné činnosti. Dalšími obsahovými náležitostmi žádosti jsou informace, kdy proběhl první a kdy poslední kontakt přes účet, o jehož obsahová a provozní data se žádá, v čem tyto kontakty spočívaly a odkud mají orgány činné v trestním řízení o tomto informace. Nutné je také ozřejmit, proč nebylo

možné v duchu zásady proporcionality zajistit komunikaci jiným způsobem, například od poškozeného.²¹¹

V případě, že americký soud vydá soudní příkaz, poskytne společnost *Facebook* nejprve komunikaci Federálnímu úřadu pro vyšetřování (FBI), který tuto komunikaci ještě „filtruje“, tedy vybírá z vyžádané komunikace pouze tu, která je předmětem žádosti a souvisí s vyšetřovanou trestnou činností, u které americká strana pochopitelně zkoumá oboustrannou trestnost. Tento proces je časově náročný a může trvat i celý rok.²¹²

Vzhledem k velké časové náročnosti a zásadě proporcionality se tak k tomuto opatření ve velké části případů, ve kterých se mi podařilo získat rozhodnutí soudů, nepřistoupilo.

3.1.2. Typické vyšetřovací situace

Typické vyšetřovací situace, pomineme-li vysokou latenci kyberkriminality, mohou nastat čtyři.

Může se stát, že podle zjištěných skutečností je zřejmé, že k online sexuálnímu zneužití dítěte došlo, ale nelze jednoznačně určit pachatele a způsob spáchání trestného činu. V takovém případě se samozřejmě vyšetřovatelé počátečním vyšetřováním snaží zjistit co nejvíce informací o možném pachateli a pravděpodobném způsobu spáchání.²¹³ Nutno podotknout, že pokud se policie o online sexuálním zneužití dítěte dozví, tak se jí ve většině případů podaří pachatele vypátrat a skutek objasnit.²¹⁴

Odlíšná vyšetřovací situace nastane v případě, kdy zjištěné skutečnosti nasvědčují, že se skutek stal a byl spáchán určitým způsobem, ale nedaří se odhalit totožnost pachatele. Pak se pochopitelně veškeré snahy upnou k jeho dopadení.²¹⁵ Problematické ale bývá určit pachatele v případech, kdy jeden počítač užívá více lidí. Například v případě trestného činu proti autorskému právu se vyšetřováním zjistila IP adresa. Jednalo se ale o tzv. hromadnou IP adresu. Podařila se však zjistit přípojka, a okruh podezřelých se tak zúžil na jednu rodinu. V tu chvíli ale stále nebylo jednoznačné, kdo počítač k vyšetřované trestné činnosti využíval. Situaci pochopitelně ještě ztížil fakt, že se celá rodina rozhodla nevypovídat. Následně bylo předmětem dalšího podrobného dokazování, která z osob je pachatelem. Řešením nakonec byla

²¹¹ Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 24.2.2021, sp. zn. 4 T 5/2019.

²¹² Tamtéž.

²¹³ KONRÁD, Z., PORADA, V., a kol. cit. dílo, s. 340-341.

²¹⁴ FILEK, R., CHLUM, J. Kontrolujte s kým děti komunikují na sociálních sítích, radí policista Filek. In *Český rozhlas* [online rozhovor]. 28.11.2019 [cit. 2.2.2023]. Dostupné z: <https://radiozurnal.rozhlas.cz/kontrolujte-s-kym-deti-komunikuji-na-socialnich-sitich-radi-policista-filek-8116064?fbclid=IwAR1sfE27OCQ5ZY1ibs0IZasyiGO2npHjul3KPI1InXTWWfD-eEGbTbYzRvo>.

²¹⁵ KONRÁD, Z., PORADA, V., a kol. cit. dílo, s. 341.

podrobná analýza obsahu počítače a aktivit na internetu, díky které se pomocí precizního řetězce nepřímých důkazů podařilo zjistit osobu pachatele.²¹⁶ V jiném případě byla ovšem IP adresa slepou uličkou. Domnělý pachatel trestného činu výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií byl obviněn na základě IP adresy. Nakonec se ale po domovní prohlídce a zajištění počítače, CD a DVD nosičů, které experti zanalyzovali, zjistilo, že zkoumaná zařízení žádnou dětskou pornografií neobsahují ani nikdy neobsahovala. Obviněný neměl nikdy materiály s dětskou pornografií fakticky ve své moci a jeho nedostatečně zajištěnou WI-FI síť pravděpodobně někdo k této trestné činnosti zneužil.²¹⁷ S takovouto situací je ovšem při vyšetřování nutné počítat.

Další možná vyšetřovací situace vypadá tak, že zjištěné skutečnosti odhalují spáchaný skutek i jednoznačnou totožnost pachatele, ale není z nich patrný způsob provedení trestného činu. Zde je většinou nutná pomoc znalce nebo jiných externích odborníků. Zásadní je výslech obviněného a poškozeného.²¹⁸ V úvahu může připadat i vyžádání například obsahu smazané konverzace na sociální síti, a to cestou mezinárodní justiční spolupráce od zahraničního poskytovatele internetové služby. Vyžádání by se uskutečnilo postupem, který jsem popsala výše.

Ideální možností je samozřejmě, pokud ze zjištěných skutečností vyplývá, že se skutek stal, jakým způsobem i kdo ho spáchal. Pak může policie po důkladném vyhodnocení všech získaných materiálů sdělit podezřelému obvinění.²¹⁹

3.1.3. Zvláštnosti podnětů k vyšetřování

Trestní oznámení v případech online sexuálního zneužívání nejčastěji podávají rodiče zneužitých dětí. Policie na rodiče apeluje, aby při zjištění, že se jejich dítě stalo obětí sexuálního predátora, zachovali klidnou hlavu a nemazali profil dítěte na sociální síti ani konverzaci s pachatelem. Naopak je užitečné, aby všechny důkazy zálohovali a vše oznámili na policii. Pokud si nejsou rodiče jisti, zda už se jedná o jednání, které je třeba hlásit, doporučuje policie obrátit se na některou z anonymních poraden na internetu.²²⁰

²¹⁶ SMEJKAL, V. cit. dílo, s. 817.

²¹⁷ Tamtéž, s. 840-841.

²¹⁸ KONRÁD, Z., PORADA, V., a kol. cit. dílo, s. 342.

²¹⁹ Tamtéž, s. 343.

²²⁰ PÍSECKÝ, V., BASTLOVÁ, M. Film V síti ukazuje část reality, hrozeb na internetu je více, říká kriminalista. In *Český rozhlas* [online rozhovor]. 27.2.2020 [cit. 2.2.2023]. Dostupné z: https://radiozurnal.rozhlas.cz/film-v-siti-ukazuje-cast-reality-hrozeb-na-internetu-je-vice-rika-kriminalista-8155195?fbclid=IwAR2zfpYTWcgk3LVkFy0g5s32fvN5UpKp7AyLtf_5aO_VbXK_cyYpMbab_Eg.

U komerčního sexuálního zneužívání dětí na internetu přichází v úvahu i zjištění trestné činnosti v rámci operativně-pátrací činnosti služby kriminální policie a vyšetřování. Ale pokud jde o kybergrooming a obecně online zneužívání prostřednictvím soukromých komunikací, nemá se o nich policie bez předchozího podezření jak dozvědět.

Ne zcela ojedinělou situací, jak se policie o sexuálních predátorech dovídá, je v rámci vyšetřování jiného trestného činu. Narážím teď na případ, kdy soukromá osoba na eroticky laděný inzerát domnělé nezletilé dívky naláká sexuální predátory, které následně vydírá.²²¹

Možnost, že by takto pomocí falešných profilů „lovili“ sexuální predátory sami policisté je ale nepřijatelná. Podle Evropského soudu pro lidská práva by se totiž jednalo o policejní provokaci, která je zakázána. Policejní provokaci definuje Nejvyšší soud ČR jako „*aktivní činnost policie, která směřuje k podněcování určité osoby (fyzické či právnické) ke spáchání konkrétního trestného činu s cílem získat usvědčující důkazy a vyvolat její trestní stíhání, a jejímž důsledkem je vzbuzení úmyslu spáchat trestný čin podněcovanou osobou, ačkoliv předtím tato osoba žádný takový úmysl neměla*“.²²²

Jiná situace ovšem nastala, když dokumentaristé jako soukromé osoby natočili již několikrát zmiňovaný snímek *V síti* a ještě před jeho uvedením do kin se do veřejného prostoru dostávaly informace o natočeném materiálu, který vykazoval podezření na spáchání řady trestných činů. Policie si následně na základě těchto ve veřejném prostoru známých informací vyžádala od filmařů nahrané záznamy a zahájila v řadě těchto případů trestní stíhání. Díky tomu ovšem policie odhalila i další trestnou činnost některých predátorů, která už byla spáchána na skutečných dětech. Několik predátorů si pak vyslechlo odsuzující rozsudek.²²³ Některé z nich se mi podařilo od soudů získat i do mého výzkumu.

Spíše ojedinělé jsou pak podněty od poskytovatelů internetových služeb, kde se online zneužívání odehrává. Jednak poskytovatelé ctí soukromí svých uživatelů, kterým sice určují minimální věkovou hranici pro založení uživatelského účtu, což ale není nepřekonatelnou překážkou. Jednak by přílišná aktivita poskytovatelů v tomto směru pravděpodobně znamenala

²²¹ FILEK, R., CHLUM, J. Kontrolujte s kým děti komunikují na sociálních sítích, radí policista Filek. In *Český rozhlas* [online rozhovor]. 28.11.2019 [cit. 2.2.2023]. Dostupné z: <https://radiozurnal.rozhlas.cz/kontrolujte-s-kym-deti-komunikuji-na-socialnich-sitich-radi-policista-filek-8116064?fbclid=IwAR1sfE27OCQ5ZY1ibs0IZasyiGQ2npHjuI3KPI1InXTWWfD-eEGbTbYzRvo>.

²²² Stanovisko trestního kolegia Nejvyššího soudu, sp. zn. Tpjn 301/2014, ze dne 25.9.2014.

²²³ PÍSECKÝ, V., BASTLOVÁ, M. Film *V síti* ukazuje část reality, hrozeb na internetu je více, říká kriminalista. In *Český rozhlas* [online rozhovor]. 27.2.2020 [cit. 2.2.2023]. Dostupné z: https://radiozurnal.rozhlas.cz/film-v-siti-ukazuje-cast-reality-hrozeb-na-internetu-je-vice-rika-kriminalista-8155195?fbclid=IwAR2zfPYTWcgk3LVkFy0g5s32fvN5UpKp7AyLf_5aO_VbXK_cyYpMbab_Eg.

odliv uživatelů na konkurenční sociální sítě. Podněty od poskytovatelů jsou tak častější ze zahraničí, například od společnosti *Facebook*.²²⁴

Kdo policii kontaktuje opravdu ve zcela výjimečných situacích, jsou konzultanti krizových anonymních linek. Příkladem je Linka bezpečí, kam se mohou děti i s problematikou online sexuálního zneužití dovolat kdykoliv a zdarma. Linka je anonymní, konzultantům se nezobrazuje volající číslo a dítěte se na identifikační údaje nevyptávají. Pokud se dítě svěří s něčím, co vykazuje známky trestného činu, mapuje konzultant situaci a následně s dítětem řeší, jak by se tato situace mohla řešit. Snaží se volající dítě dovést k tomu, aby to řeklo rodičům nebo někomu dospělému, případně aby to nahlásilo rovnou samo na policii, až na to bude samo připravené. Policii a záchranku volá intervizor pouze v případech, kdy například volá dítě, že se chce pokusit o sebevraždu a konzultantovi se nedaří mu to rozmluvit nebo když už spolykalo léky a při hovoru kolabuje, případně jde-li o dítě na útěku, které je samo bezprizorní někde venku.²²⁵

²²⁴ PÍSECKÝ, V., BASTLOVÁ, M. Film V síti ukazuje část reality, hrozeb na internetu je více, říká kriminalista. In *Český rozhlas* [online rozhovor]. 27.2.2020 [cit. 2.2.2023]. Dostupné z: https://radiozurnal.rozhlas.cz/film-v-siti-ukazuje-cast-reality-hrozeb-na-internetu-je-vice-rika-kriminalista-8155195?fbclid=IwAR2zfPYTWcgk3LVkFy0g5s32fvN5UpKp7AyLtf_5aO_VbXK_cyYpMbab_Eg.

²²⁵ ZELENKOVÁ, L. Anonymita, zdarma, nonstop – jak vypadá provoz Linky bezpečí? In Na tenké lince (Linka bezpečí). [online podcast]. 9.12.2021 [cit. 3.2.2023]. Dostupné z: https://ceskepodcasty.cz/episode/rEbCQhW3RxoagxOZnBD?fbclid=IwAR2JWK2CZgOpjHCGUo54YMA2H-ki4X_fyeTj40e_BzfRlu4unNoUD3pqGiM.

II. Praktická část

4. Kvalitativní studie

4.1. Výzkumný cíl kvalitativní studie

Cílem praktické části mé diplomové práce je kvalitativní studie, ve které chci zanalyzovat dvacet tři rozhodnutí českých soudů, které rozhodovaly o vině a trestech pachatelů online sexuálního zneužívání na dětech. Zajímá mě totiž, jak o této problematice rozhodují české soudy v praxi.

Výzkumné otázky

V rámci této své studie jsem si položila následující otázky:

- 1) Kdo je pachatelem této trestné činnosti? Jaký je jeho psychosociální profil? Případně jak obhájí své trestněprávní jednání?
- 2) Jakých trestných činů se pachatel svým jednáním dopustil?
- 3) Jaký trest, případně ochranné opatření bylo odsouzenému soudem uloženo?

4.2. Metodika kvalitativního výzkumu

4.2.1. Výběr a popis zkoumaných dokumentů

Kvalitativní analýzou jsem zkoumala dvacet tři rozhodnutí českých soudů, které mi jednotlivé soudy v anonymizované podobě poskytly. Jednalo se o šestnáct odsuzujících rozsudků, přičemž v jednom případě šlo o rozsudek schvalující dohodu o vině a trestu, dále jeden trestní příkaz a šest usnesení. Získala jsem takto rozhodnutí, ve kterých byl obžalovaný odsouzen za vždy nejméně jeden z trestných činů zmíněných výše a ve kterých se sexuální zneužívání alespoň z části odehrávalo na internetu. To, jestli v daném případě došlo i k sexuálnímu zneužití offline, jsem zaznamenávala, protože to pochopitelně mohlo mít vliv například na uložený trest. Rozsudky pochází z časového rozmezí od roku 2017 do roku 2022.

Z původních dvaceti čtyř rozhodnutí, které se mi podařilo získat, jsem nakonec jeden rozsudek ze své kvalitativní studie vyřadila, protože se jednalo o starší případ řešený ještě podle předchozí právní úpravy.

Rozhodnutí týkající se stejného případu jsem analyzovala dohromady jako jeden vzorek. Z dvaceti tří rozhodnutí jsem tedy měla patnáct zkoumaných vzorků. Kvalifikaci trestných činů a uložené tresty, případně ochranná opatření, jsem čerpala z rozsudků soudů II. stupně. Z prvoinstančních rozhodnutí, respektive z jejich odůvodnění, jsem pak v těchto případech většinou čerpala odpovědi na výzkumnou otázku týkající se psychosociálního profilu pachatele.

V případě jednoho rozsudku týkajícího se dvou spolupachatelů jsem naopak informace rozdělila do dvou samostatných vzorků. Protože jeden z pachatelů se dopustil více skutků než jeho spolupachatel a odpovědi na mé výzkumné otázky se i z toho důvodu lišily.

Problematické při mé analýze bylo, že ne každý rozsudek obsahoval ve svém odůvodnění dostatek informací o obžalovaném. Případně některé soudy anonymizovaly i takovou informaci jako rok narození obžalovaného, takže nebylo možné zjistit přesný věk pachatele v době páchaní trestné činnosti. V případech rozsudku schvalujícího dohodu o vině a trestu a trestního příkazu rozhodnutí pochopitelně neobsahovala odůvodnění vůbec. Odpovědi na mou první výzkumnou otázku proto nebylo možné získat v rovnocenném rozsahu z každého zkoumaného rozhodnutí soudu. V několika medializovaných případech jsem proto čerpala i z publikovaných článků, ale nešlo většinou o zásadně velký přínos dalších informací.

4.2.2. Konkrétní metodologický postup

Při kvalitativní analýze dokumentů – rozhodnutí soudů jsem použila metodu zakotvené teorie. Rozhodla jsem se tuto popisnou metodu kvalitativní analýzy využít, protože se při ní nezačíná teorií, která by se následně ověřovala, ale začíná se zkoumanou oblastí, ze které se procesem postupného kódování vynoří to, co je ve zkoumané oblasti významné. Po zformulování výzkumné otázky, která má být spíše otevřenějšího charakteru a může se v průběhu analýzy měnit, se pomocí otevřeného kódování vytvoří koncepty, neboli pojmy zachycující „esenci“ konkrétních analyzovaných jevů, které mají abstraktní povahu. V textu se vyznačí relevantní části textu tzv. identifikované významové jednotky, které se stručně pojmenují, neboli „okódují“. Poté se hledají teoretické vztahy mezi jednotlivými koncepty. Tomu se říká teoretické kódování. Nové výzkumné vzorky se shromažďují do chvíle, kdy dojde k tzv. teoretické nasycenosti, což je stav, kdy nové vzorky již nepřinášejí nové poznatky. Dalším krokem je volba ústředního konceptu a formulace teorie. Ústřední koncept je „hlavním tématem“ analýzy. Následně tento ústřední koncept v rámci selektivního kódování propojujeme

a integrujeme s ostatními koncepty do výsledné teorie tak, aby co nejlépe a nejužitečněji odpovídala na výzkumnou otázku. Posledním krokem je pochopitelně prezentace výsledků.²²⁶

4.3. Vlastní výzkum

Při svém výzkumu jsem se snažila postupovat podle výše nastíněného postupu. Po prvním letném pročtení několika prvních rozsudků a usnesení, které se mi podařilo získat, jsem své nápady na výzkumné otázky zredukovala na tři, na které se dle mého názoru daly v dokumentech dohledat odpovědi. V textu každého rozhodnutí jsem si vyznačila významové jednotky, tedy vždy výrok rozsudku a z hlediska mých výzkumných otázek relevantní části odůvodnění. Ty jsem si „okódovala“ a z těchto pojmů jsem si vytvořila tabulku, do které jsem zaznamenávala konkrétní informace vztahující se k těmto pojmům. Ve vedlejším sloupci jsem to samé shrnula heslovitě. Takto jsem postupně zanalyzovala všechny získané rozsudky, usnesení a trestní příkazy, které jsem se pokoušela získat i během tohoto procesu. Takto zpracované výzkumné vzorky v tabulkách jsou přílohou mé diplomové práce.

Ústřední koncepty jsem zvolila tři podle svých třech výzkumných otázek, tedy psychosociální profil pachatele, spáchané trestné činy a uložený trest s případným ochranným opatřením. Poté jsem se snažila vyčíst z již zanalyzovaných dat vztahy jak mezi jednotlivými koncepty, tak mezi samotnými ústředními koncepty navzájem. Tyto vztahy mezi koncepty jsem se pokusila opět zaznamenat v přehledných tabulkách a z nich na závěr zformulovat své výstupy.

4.3.1. První výzkumná otázka – pachatel

Má první výzkumná otázka míří na osobu obžalovaného. Zajímá mě, kdo je pachatelem této trestné činnosti, který stojí před soudem. Dále mě zajímá, jaký je jeho psychosociální profil a jak se staví ke své trestné činnosti.

Do následující tabulky o třech sloupcích jsem u každého vzorku zaznamenala informace týkající se osoby pachatele. První sloupec je zaměřen vysloveně na sociální profil pachatele. Především mě zajímala skutečnost, jestli se jedná o prvopachatele, nebo recidivistu. Dále alespoň přibližný věk, dosažené vzdělání, případně ještě další informace jako například osobní zkušenost s nějakou formou zneužívání v dětství. Ve druhém sloupci jsem zaznamenávala informace ze znaleckých posudků, jejichž části byly v odůvodněních citovány. Výhodou bylo,

²²⁶ ŘIHÁČEK, T., HYTYCH, R. Metoda zakotvené teorie. In *Kvalitativní analýza textů: čtyři přístupy*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2013, s. 46-53.

že se opravdu ve většině případů znalec z oboru psychiatrie a sexuologie pro zpracování znaleckého posudku přizval. Zvýrazňovala jsem informaci o znalcem stanovené sexuální deviaci, neboli parafilii, a dále skutečnost, zda byl obžalovaný určen jako zmenšeně přičetný, protože to mohlo mít následně vliv na uložený trest. Ve třetím sloupci jsem se snažila zachytit, jestli se obžalovaný přiznal, nebo vše popíral, a jestli svého jednání litoval, či ho bagatelizoval.

Vzorek č.	Sociální profil pachatele	Poznatky ze znaleckého posudku	Obhajoba, případně postoj ke své trestné činnosti
1	<ul style="list-style-type: none"> • Prvopachatel • věk: 19-20 let v době spáchání • vzdělání: vyučen • matka pravděpodobně pila alkohol i v těhotenství • zanedbaná péče a podezření na týrání • dětský domov a následně pěstounská péče 	<ul style="list-style-type: none"> • Porucha sexuální preference (sexuální deviace) – patologická sexuální agresivita • Zmenšená přičetnost • heterosexuální orientace se zaměřením i na dospívající ženy • mírně podprůměrný intelekt • emocionálně nezralý • nestabilní afektivita a psychika 	<ul style="list-style-type: none"> • Ví, že jeho jednání byla chyba a lituje toho • sebereflexe • obhajoba ale byla vystavěna na tom, že je v podstatě retardovaný, což ale soud vzhledem k rozporu se znaleckými zjištěními odmítl
2	<ul style="list-style-type: none"> • Věk: 32 let v době spáchání • Dříve již odsouzen za trestné činy: znásilnění, pohlavní zneužívání, ohrožování výchovy mládeže a podávání alkoholických nápojů mládeži • Podmíněně propuštěn a odsouzení zahlazeno 	<ul style="list-style-type: none"> • Porucha sexuální preference (sexuální deviace) – hebefilie i efebofilie • Zmenšená přičetnost • Nezdrženlivý • Emočně nezralý • Psychicky nestabilní (pokus o sebevraždu) • Intelekt lehce nadprůměrný • Podprůměrná sebekontrola v sexuální oblasti • Při ochranném léčení v ambulantní formě dostatečně nespolupracoval, při hospitalizaci po pokusu o sebevraždu již 	<ul style="list-style-type: none"> • Sebereflexe, náhled a motivace se léčit • Lituje svého jednání

		spolupracoval, sám se zajímal, chtěl vše pochopit a sám zažádal o medikaci na snížení testosteronu	
3	<ul style="list-style-type: none"> • Prvopachatel • věk: 36-41 let • pracovník pracovní agentury 	<ul style="list-style-type: none"> • Porucha sexuální preference (sexuální deviace) – sadomasochismus • průměrný intelekt • jednodušší osobnost • afektivita a psychika nestabilní 	<ul style="list-style-type: none"> • Lituje svého jednání • má náhled • chce se léčit
4	<ul style="list-style-type: none"> • Recidivista • online sexuálního zneužívání se dopouštěl přímo z psychiatrické nemocnice během ústavního sexuologického léčení • sám zneužíván v dětství • rozvrácená rodina • znásilnil svou dceru 	<ul style="list-style-type: none"> • Porucha sexuální preference (sexuální deviace) – pedofil • zmenšená přičetnost • emocionalita nezralá • psychicky nestabilní 	<ul style="list-style-type: none"> • Popírá • bagatelizuje • nemá náhled • žádné pocity viny • své jednání bral pouze jako porušení vnitřních předpisů psychiatrické léčebny
5	<ul style="list-style-type: none"> • Prvopachatel • věk: 17-20 let • mladistvý a následně ve věku blízkém mladistvému 	<ul style="list-style-type: none"> • Zmenšená přičetnost – podstatně snížené ovládací schopnosti • pravděpodobně sexuální infantilismus 	<ul style="list-style-type: none"> • Doznal se • lituje • ochotný spolupracovat na své nápravě
6	<ul style="list-style-type: none"> • Recidivista – opakovaně páchá totožnou trestnou činnost • věk: 38 let • slovenský státní občan • činu se dopustil ve zkušební době 	<ul style="list-style-type: none"> • Bez parafilie 	<ul style="list-style-type: none"> • Doznal se
7	<ul style="list-style-type: none"> • Žena • prvopachatelka • podle soudu k trestné činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Bez parafilie • psychické problémy • infantilní • jednoduchá osobnost 	<ul style="list-style-type: none"> • Doznala se • při hlavním líčení kolabovala • soud měl za to, že

	svedená svým spolupachatelem	<ul style="list-style-type: none"> • mírně podprůměrná inteligence 	bez vlivu spolupachatele by se trestné činnosti nedopustila
8	<ul style="list-style-type: none"> • Muž • Slovák • recidivista • v produktivním věku • neplatič výživného 	<ul style="list-style-type: none"> • Bez parafilie 	<ul style="list-style-type: none"> • Doznal se částečně
9	<ul style="list-style-type: none"> • Muž • prvopachatel • 25 let • vyučený zahradník • prodělal dětskou mozkovou obrnu, v jejímž důsledku údajně není schopen věkově diferencovat objekty 	<ul style="list-style-type: none"> • Sexuální infantilismus • jednodušší osobnost • emocionální nezralost • mírně podprůměrná inteligence 	<ul style="list-style-type: none"> • Doznal se, ale vinu necítil • své jednání bagatelizoval, prý si jen povídali, ale už to prý nikdy neudělá • tvrdil, že po prodělané dětské mozkové obrně není schopný pochopit podstatu trestního stíhání
10	<ul style="list-style-type: none"> • Muž • vysokoškolsky vzdělaný v oboru IT • prvopachatel, v minulosti trestán za přečin zcela odlišného charakteru • pečuje o staré rodiče • po medializaci ztratil přátele a práci 	<ul style="list-style-type: none"> • Bez parafilie • nadprůměrně inteligentní 	<ul style="list-style-type: none"> • Doznal se • závažnost a protiprávnost si uvědomuje • lituje toho • zaplatil 45 000 Kč do fondu peněžité pomoci obětem trestných činů
11	<ul style="list-style-type: none"> • Muž • student vysoké školy • prvopachatel 	<ul style="list-style-type: none"> • Bez parafilie • průměrná inteligence • možná závislost na virtuální realitě 	<ul style="list-style-type: none"> • Své jednání bagatelizuje • tvrdí, že to byla pouze legrace a nemyslel to vážně
12	<ul style="list-style-type: none"> • Muž • mentálně postižený • prvopachatel 	<ul style="list-style-type: none"> • Mentálně postižený • duševní porucha – parafilie ve formě neúplné sexuality • zmenšená přičetnost 	<ul style="list-style-type: none"> • Své jednání bagatelizuje • svádí vinu na poškozenou, tvrdí, že si ho mohla kdykoliv zablokovat

			a v konverzaci s ním nepokračovat
13	<ul style="list-style-type: none"> • Muž • dvacátník • vyučený tesař bez stálé práce • prvopachatel • fixace na matku 	<ul style="list-style-type: none"> • Průměrně inteligentní • bez sexuální deviace • uzavřený a nekomunikativní • sklon k agresivitě • nezralá emocionalita • porucha osobnosti s rysy nezralosti • emoční maladaptace 	<ul style="list-style-type: none"> • Absence pocitů viny • popírá události
14	<ul style="list-style-type: none"> • Prvopachatel • mladý muž 	–	<ul style="list-style-type: none"> • Přiznal se • schválena dohoda o vině a trestu • dobrovolně se léčil
15	<ul style="list-style-type: none"> • Muž • prvopachatel 	–	–

Množina patnácti pachatelů, k jejichž případům se mi podařilo získat rozhodnutí soudů, tvoří opravdu různorodou skupinu, kterou na první pohled spojuje jen druh spáchané trestné činnosti.

Z patnácti obžalovaných je pouze jedna žena. O té se ale soud v odůvodnění rozsudku vyjádřil, že nebýt vlivu jejího tehdejšího partnera – spolupachatele, trestné činnosti by se pravděpodobně nedopustila.²²⁷

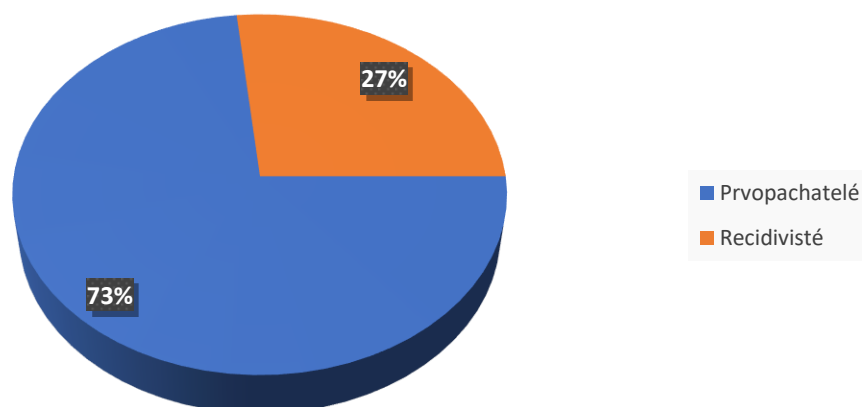
Co se týče věku obžalovaných, jedná se především o mladší muže. Z toho, co se z anonymizovaných rozhodnutí dalo v tomto ohledu vyčíst, se věk obžalovaných v době páchaní trestné činnosti pohyboval v rozmezí od 17 let do 41 let.

O různorodou skupinu se jedná taktéž z hlediska vzdělání, protože se mi v analýze objevili jak muži vysokoškolsky vzdělaní například v oboru IT a studenti vysoké školy, tak lidi vyučení. Často tato informace ale nebyla z odůvodnění zjištělná.

Zajímavý je ovšem poměr recidivistů a prvopachatelů. Prvopachatelé jednoznačně převládají. Recidivisté se mi ve výzkumu objevili pouze čtyři a byli rovnoměrně rozděleni mezi množinu pachatelů se sexuální deviací a množinu pachatelů bez této diagnózy.

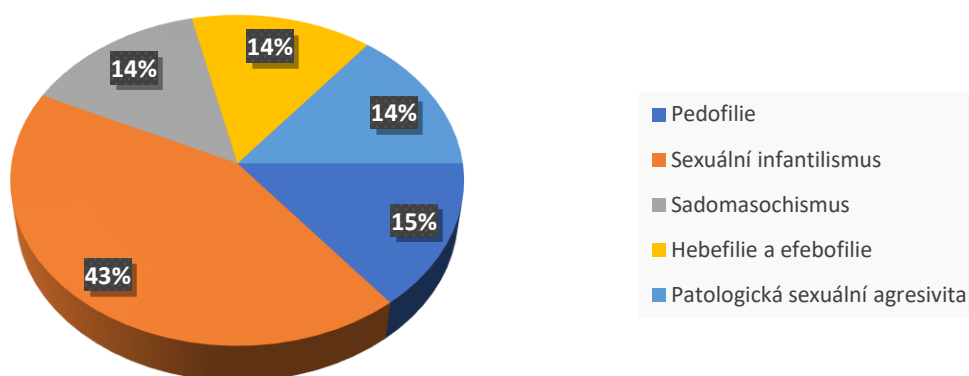
²²⁷ Rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 7 ze dne 5.2.2020, sp. zn. 3 T 47/2020.

Poměr mezi prvopachatelé a recidivisty

Zastoupení pachatelů se sexuální deviací diagnostikovanou soudními znalci a pachatelů bez této diagnózy je v mém výzkumu poměrně vyrovnané. Z patnácti případů je s diagnózou sexuální deviace sedm pachatelů, z čehož je pouze jeden muž s pedifilií. Nejčetnější zastoupení z pachatelů se sexuální deviací mají v mém výzkumu pachatelé trpící psychosexuálním infantilismem, a to ve třech případech. Ostatními sexuálními deviacemi trpí vždy jeden z obžalovaných, jak jsem to graficky znázornila v koláčovém grafu níže.

Poměr mezi jednotlivými druhy sexuálních deviací

Součástí mé první poměrně široké výzkumné otázky je i postoj samotných obžalovaných k jejich trestné činnosti. Dvě třetiny pachatelů se doznalo. Pouze čtyři pachatelé své jednání popírali. V jednom případě nebyla tato informace dostupná. Svého jednání ovšem

litovala už jen jedna třetina obžalovaných, druhá třetina své jednání bagatelizovala, případně část viny přenášela na své oběti. U pěti případů nebyla tato informace uvedena. Pokud se obžalovaný doznal, automaticky to ještě neznamenalo, že svého jednání lituje, ale většinou to tak skutečně bylo. Obžalovaní, kteří byli schopni sebereflexe a svého jednání litovali, se pak s nastalou situací snažili vyrovnat různě. Někteří se začali dobrovolně léčit již během trestního stíhání. Jeden obžalovaný rozeslal svým obětem omluvné dopisy, aniž by čekal jakoukoli odpověď. Další poslal nemalou peněžní částku do fondu peněžité pomoci obětem trestných činů. Nutno však podotknout, že tak učinil s nadějí, že bude jeho trestní stíhání podmíněně odloženo, což se nakonec nestalo. Obhajoba jednoho obžalovaného, který si uvědomil, že jeho jednání bylo chybou, byla ovšem vystavěna na tom, že je v podstatě retardovaný. To ale soud na základě znaleckých posudků odmítl.

4.3.2. Druhá výzkumná otázka – trestné činy

Druhá výzkumná otázka je zaměřená na to, jakých konkrétních trestných činů se pachatelé online sexuálního zneužívání dětí dopustili. Opět jsem si vypsalala všechny spáchané trestné činy u každého zkoumaného vzorku do tabulky níže. Zvýrazněné jsou trestné činy spáchané právě v rámci online zneužívání. Vpravo jsem si pak poznamenala informaci, zda se odsouzení dopustili i dotykového sexuálního zneužívání. Takové pachatele mám ve výzkumu tři, takže se jedná opravdu o menšinu.

Vzorek č.	Trestné činy	Zneužití offline?
1	<p>I. Online sex. zneužití tří nezletilých dívek</p> <ul style="list-style-type: none"> ◦ pokračující zločin sexuální nátlak dílem dokonáný a dílem ve stádiu pokusu podle § 186 odst. 1 alinea první, odst. 3 písm. a), odst. 5 písm. a) TZ a § 21 odst. 1. TZ ◦ pokračující přečin zneužití dítěte k výrobě pornografie dílem dokonáný a dílem ve stádiu pokusu podle § 193 odst. 1 TZ a § 21 odst. 1. TZ ◦ přečin výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií podle § 192 odst. 1 TZ <p>II. pokus zločinu znásilnění III. příprava zločinu znásilnění IV. pokus zločinu znásilnění, přečin vydírání a přečin porušování domovní svobody</p>	Ano
2	<ul style="list-style-type: none"> • Přečin zneužití dítěte k výrobě pornografie podle § 193 odst. 1 TZ • + Sbíhající se trestné činy, kterými byl uznán vinným dřívějším rozsudkem 	Ne

	<ul style="list-style-type: none"> ◦ přečin výroby a jiného nakládání a dětskou pornografií podle § 192 odst. 1, odst. 3 TZ ◦ přečin účasti na pornografickém představení podle § 193a TZ 	
3	<ul style="list-style-type: none"> • Pokračující zločin sexuálního nátlaku podle § 186 odst. 1, odst. 3 písm. a) TZ • Pokračující přečin sexuálního nátlaku podle § 186 odst. 1 TZ ve stádiu pokusu podle § 21 odst. 1 TZ 	Ne
4	<ul style="list-style-type: none"> • Přečin maření výkonu rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. j) TZ • Pokračující přečin zneužití dítěte k výrobě pornografie podle § 193 odst. 1 TZ dílem dokonaným a dílem ve stádiu pokusu • Pokračující přečin ohrožování výchovy dítěte podle § 201 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. b) TZ • Přečin výroby a jiného nakládání s dětskou pornografií podle § 192 odst. 1 TZ • Zvláště závažný zločin znásilnění podle § 185 odst. 1 alinea první, alinea druhá, odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. a) TZ 	Ano
5	<ul style="list-style-type: none"> • Zločin sexuálního nátlaku podle § 186 odst. 1 alinea první, odst. 3 písm. a), odst. 5 písm. a) TZ dílem dokonaný a dílem ve stádiu pokusu • trestní provinění šíření pornografie podle § 191 odst. 2 písm. a) TZ • přečin šíření pornografie podle § 191 odst. 2 písm. a) TZ • přečin výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií podle § 192 odst. 1 TZ • přečin navazování nedovolených kontaktů s dítětem podle § 193b TZ • přečin ohrožování výchovy dítěte podle § 201 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. a), písm. b) TZ • trestní provinění i přečin vydírání podle § 175 odst. 1 TZ 	Ne
6	<ul style="list-style-type: none"> • Přečin navazování nedovolených kontaktů s dítětem podle § 193b TZ • přečin ohrožování výchovy dítěte podle § 201 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. c) TZ 	Ne
7	<ul style="list-style-type: none"> • Pokus přečinu navazování nedovolených kontaktů s dítětem podle § 21 odst. 1 k § 193b TZ • pokus přečinu ohrožování výchovy dítěte podle § 21 odst. 1 k § 201 odst. 1 písm. a) TZ 	Ne
8	<ul style="list-style-type: none"> • Pokus přečinu navazování nedovolených kontaktů s dítětem podle § 21 odst. 1 k § 193b TZ • pokus přečinu ohrožování výchovy dítěte podle § 21 odst. 1 k § 201 odst. 1 písm. a) TZ • přečin svádění k pohlavnímu styku podle § 202 odst. 1, 2 	Ne

	<ul style="list-style-type: none"> písm. a) TZ přechinu ohrožování výchovy dítěte podle § 201 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. c) TZ pokus přechinu navazování nedovolených kontaktů s dítětem podle § 21 odst. 1 k § 193b TZ pokus přechinu ohrožování výchovy dítěte podle § 21 odst. 1 k § 201 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. c) TZ přechin zanedbání povinné výživy podle § 196 odst. 1 TZ 	
9	<ul style="list-style-type: none"> Pokus přechinu navazování nedovolených kontaktů s dítětem podle § 21 odst. 1 TZ k § 193b TZ 	Ne
10	<ul style="list-style-type: none"> Přechin navazování nedovolených kontaktů s dítětem podle § 193b TZ dílem ve stádiu pokusu podle § 21 odst. 1 TZ a dílem dokonáný přechin zneužití dítěte k výrobě pornografie podle § 193 odst. 1 TZ přechin šíření pornografie podle § 191 odst. 2 písm. a) TZ 	Ne
11	<ul style="list-style-type: none"> Přechin navazování nedovolených kontaktů s dítětem podle § 193b TZ 	Ne
12	<ul style="list-style-type: none"> Přechin vydírání podle § 175 ods. 1 TZ 	Ne
13	<ul style="list-style-type: none"> Zločin znásilnění podle § 185 odst. 1, alinea první, odst. 2 písm. a), b), c) TZ přechin sexuální nátlak podle § 186 odst. 1, alinea první, odst. 3 písm. a) TZ zločin výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií podle § 192 odst. 1, odst. 3, alinea první, odst. 4 písm. b) TZ 	Ano
14	<ul style="list-style-type: none"> Zločin sexuálního nátlaku ve stádiu pokusu podle § 186 odst. 1, odst. 5 písm. a) TZ, § 21 odst. 1 TZ přechin navazování nedovolených kontaktů s dítětem ve stádiu pokusu podle § 193b TZ, § 21 odst. 1 TZ přechin šíření pornografie podle § 191 odst. 1 TZ 	Ne
15	<ul style="list-style-type: none"> Přechin navazování nedovolených kontaktů s dítětem podle § 193b TZ ve stádiu pokusu podle § 21 odst. 1 TZ 	Ne

Dále mě tedy zajímalo, jakých trestných činů se pachatelé online sexuálního zneužívání dopouštějí. Respektive, jak jejich skutky soudy kvalifikují. Jedná se o trestné činy, které jsem již vyjmenovala a mírně rozvedla výše. Četnost výskytu jednotlivých trestných činů jsem zaznamenala do následující tabulky, kde jsem jednotlivé trestné činy rozdělila i podle odstavců. V tabulce níže jsem nezohledňovala, kdy došlo pouze k pokusu trestného činu.

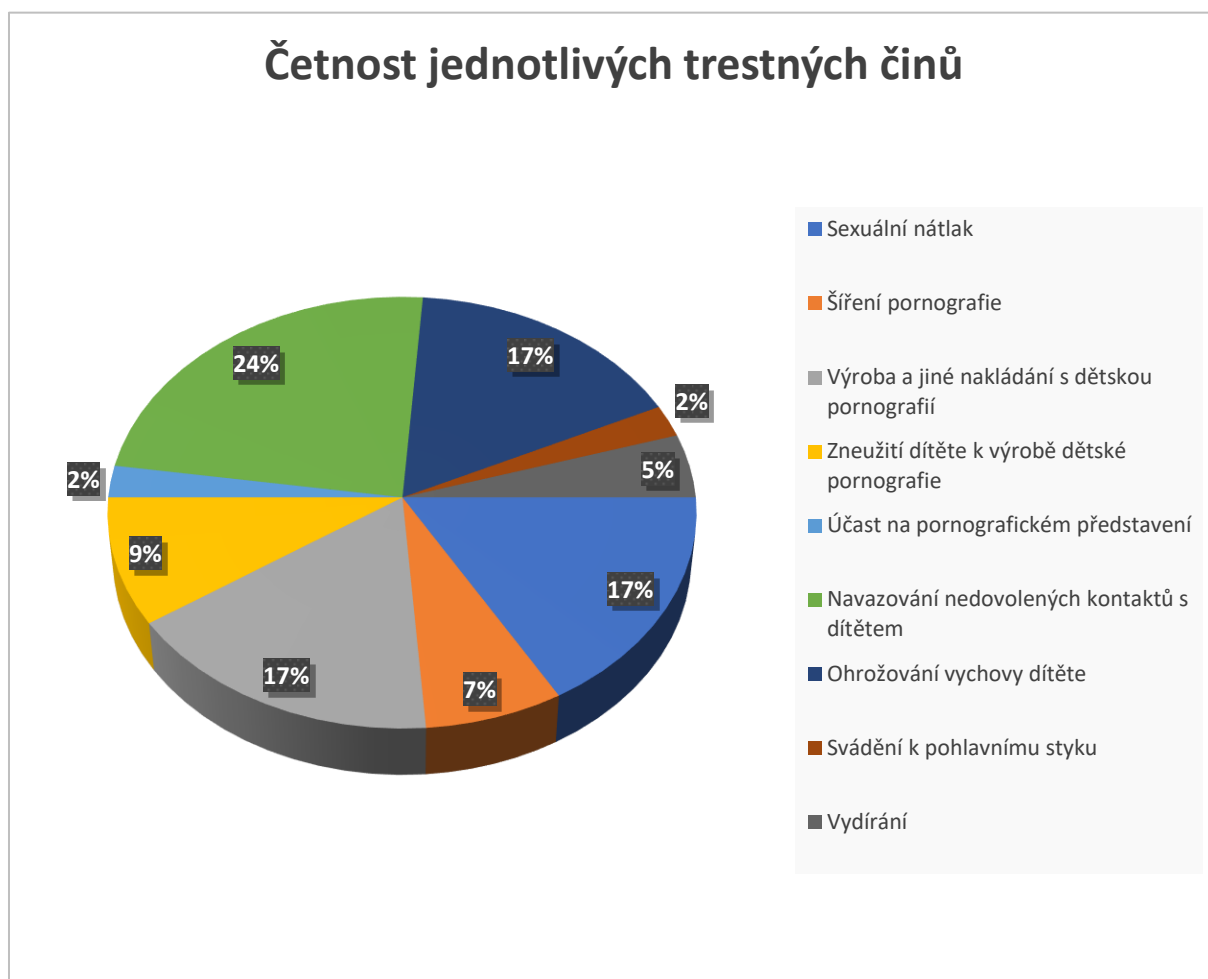
Nejčastěji se obžalovaní v rozhodnutích, která se mi podařila získat, dopouštěli trestného činu navazování nedovolených kontaktů s dítětem podle § 193b TZ, a to v deseti případech u osmi pachatelů. Druhý nejčastější byl trestný čin sexuální nátlak podle § 186 TZ,

kdy ve třech případech šlo dokonce o sexuální nátlak vůči dítěti mladšímu patnácti let, dále trestný čin ohrožování výchovy dítěte podle § 201 odst. 1 písm. a) TZ a také trestný čin výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií podle § 192 TZ. Nejčastěji se posledně zmiňovaného trestného činu dopouštěli pachatelé přechováváním dětské pornografie. V četnosti následuje trestný čin zneužití k výrobě pornografie ve čtyřech případech, trestný čin šíření pornografie ve druhém odstavci ve třech případech a ve dvou případech trestný čin vydírání pohrůzkou jiné těžké újmy. Pouhé dva případy výskytu trestného činu vydírání bude způsobeno tím, že trestný čin sexuální nátlak, který je k trestnému činu vydírání ve vztahu speciality, je naopak druhý nejčastější. Pouze jednou se vyskytl trestný čin účast na pornografickém představení a svádění k pohlavnímu styku. Výše popsané jsem graficky znázornila v koláčovém grafu níže.

Četnost jednotlivých trestných činů v rámci sexuálního zneužití přes internet:

Trestný čin	§	Počet
Sexuální nátlak	§ 186 odst. 1 alinea první TZ	4
Sexuální nátlak zneužitím bezbrannosti	§ 186 odst. 1 alinea druhá TZ	–
Sexuální nátlak zneužitím závislosti	§ 186 odst. 2 TZ	–
Sexuální nátlak na dítěti mladším 15 let	§ 186 odst. 1, 5 písm. a) TZ	3
Šíření pornografie zpřístupněním dítěti	§ 191 odst. 1, odst. 2 TZ	3
Výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií – přechovávání	§ 192 odst. 1 TZ	5
Výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií – získání přístupu	§ 192 odst. 2 TZ	–
Výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií – vyrobení, zprostředkování, prodej, kořistění, atd.	§ 192 odst. 3 TZ	1
Výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií – vyrobení, zprostředkování, prodej, kořistění, atd. Veřejně přístupnou počítačovou sítí	§ 192 odst. 3, odst. 4 TZ	1
Zneužití dítěte k výrobě pornografie	§ 193 TZ	4
Účast na pornografickém představení	§ 193a TZ	1
Navazování nedovolených kontaktů s dítětem	§ 193b TZ	10
Ohrožování výchovy dítěte	§ 201 odst. 1 písm. a) TZ	7
Svádění k pohlavnímu styku	§ 202 odst. 1 TZ	1
Vydírání pohrůzkou jiné těžké újmy	§ 175 odst. 1 TZ	2

Četnost jednotlivých trestných činů

Ve výzkumu jsem se snažila porovnat mezi sebou i trestné činy páchané pachateli se sexuální deviací a pachateli bez sexuální deviace. Informace jsem zaznamenala do následující tabulky, kde jsem zkráceně popsala, čeho se daný pachatel dopustil, a o jaké trestné činy se jednalo.

Trestná činnost pachatelů rozdělená dle diagnózy pachatele:

Pachatel	Trestná činnost	Trestné činy
Pedofil (vzorek č. 4)	<ul style="list-style-type: none"> Pachatel kontaktoval poškozené přímo z psychiatrické nemocnice. Tím podstatně stěžoval výkon ústavního sexuologického léčení, protože měl zákaz komunikovat s nezletilými. Kontaktoval nezletilého poškozeného z falešného profilu vydávající se za nezletilou dívku a po poškozeném 	<ul style="list-style-type: none"> Přečin maření výkonu rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. j) TZ Pokračující přečin zneužití dítěte k výrobě pornografie podle § 193 odst. 1 TZ dílem dokonaným a dílem ve stádiu pokusu

	<p>požadoval intimní fotografie. Sám mu poslal fotografie dívčího přirození a od chlapce dostal fotografie jeho přirození. Poté co chlapec účet pachatele zablokoval, se mu pachatel ozval z jiného účtu, vydával se za strýce dívky a komunikoval s poškozeným o sexuálních tématech.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dalšího poškozeného kontaktoval a poslal mu fotografii svého obnaženého penisu a dále s ním komunikoval o sexuálních tématech a navrhoval mu setkání. • Posledního poškozeného také nejdříve kontaktoval online a požadoval po něm různé intimní fotografie, později pachatel svévolně opustil psychiatrickou nemocnici a došlo ke znásilnění. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pokračující přečin ohrožování výchovy dítěte podle § 201 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. b) TZ • Přečin výroby a jiného nakládání s dětskou pornografií podle § 192 odst. 1 TZ • Zvlášť závažný zločin znásilnění podle § 185 odst. 1 alinea první, alinea druhá, odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. a) TZ
<p>Parafilik – porucha sexuální preference – patologická sexuální agresivita (vzorek č. 1)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pachatel po první poškozené mladší 15 let požadoval fotografie jejího nahého těla a vyhrožoval, že pokud neuposlechne, zveřejní o ní pomluvy na sociálních sítích. Poškozená mu poslala fotky ve spodním prádle. Pachatel následně vyhrožoval jejich zveřejněním, pokud nepošle nahé fotky. Tomu poškozená nakonec vyhověla a poslala mu zhruba deset fotografií a následně asi dvacet videí, na kterých plnila instrukce pachatele. • Druhé poškozené pachatel vyhrožoval, že znásilní její kamarádku, pokud mu nepošle své nahé fotografie a videonahrávku svého striptýzu. • Třetí poškozenou pachatel kontaktoval, komunikoval s ní o sexuálních tématech a přiměl jí, aby mu poslala pět fotografií ve spodním prádle. Vyhrožování a požadavku na fotografie nahého těla už poškozená nepodlehla. 	<ul style="list-style-type: none"> • Online sex. zneužití tří nezletilých dívek <ul style="list-style-type: none"> ◦ pokračující zločin sexuální nátlak dílem dokonáný a dílem ve stádiu pokusu podle § 186 odst. 1 alinea první, odst. 3 písm. a), odst. 5 písm. a) TZ a § 21 odst. 1. TZ ◦ pokračující přečin zneužití dítěte k výrobě pornografie dílem dokonáný a dílem ve stádiu pokusu podle § 193 odst. 1 TZ a § 21 odst. 1. TZ ◦ přečin výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií podle § 192 odst. 1 TZ • pokus zločinu znásilnění • příprava zločinu znásilnění • pokus zločinu znásilnění, přečin vydírání a přečin porušování domovní svobody
<p>Parafilik – Porucha sexuální</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Přiměl dvanáctiletou poškozenou, aby mu poslala fotografii svého nahého těla. • Přechovával u sebe dětskou 	<ul style="list-style-type: none"> • Přečin zneužití dítěte k výrobě pornografie podle § 193 odst. 1 TZ • + Sbíhající se trestné činy,

<p>preferen ce – hebefilie i efebofil ie (vzorek č. 2)</p>	<p>pornografii.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Přiměl skrze své falešné profily tři nezletilé poškozené, aby se před ním prostřednictvím webkamery obnažovali a sebeuspokojovali. • Tohoto jednání se dopouštěl v době podmíněného propuštění a při výkonu psychiatricko-sexuologickém ochranném léčení v ambulantní formě, kde se o tom nijak nezmínil. 	<p>kterými byl uznán vinným dřívějším rozsudkem</p> <ul style="list-style-type: none"> ◦ přechin výroby a jiného nakládání a dětskou pornografií podle § 192 odst. 1, odst. 3 TZ ◦ přechin účasti na pornografickém představení podle § 193a TZ
<p>Parafilik – Porucha sexuální preferen ce – sadoras ochismu s (vzorek č. 3)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pachatel v roce 2013 kontaktoval nezletilou poškozenou a pod pohrůžkou, že její profilovou fotku, kde měla velký výstřih, pošle jejím rodičům, jí žádal o zaslání fotografií ve spodním prádle. Což z obavy poškozená udělala. Poté jí vyhrožoval, že pokud mu nepošle nahé fotografie, zveřejní ty ve spodním prádle. Čemuž poškozená ze strachu také vyhověla. • Poté pachatel kontaktoval sestru první poškozené a požadoval po ní také nahé fotografie, přičemž vyhrožoval zveřejněním nahých fotografií její sestry. Druhá poškozená se bála a fotografie zaslala. Poté požadoval nahé fotografie obou sester dohromady, což poškozené ze strachu také zaslaly. • Třetí poškozená nejprve zaslala pachateli své nahé fotografie dobrovolně. Následně jí ale byla vydírána, aby poslala další, což udělala. • V roce 2018 se pachatel opět ozval již zletilým poškozeným sestrám, požadoval aktuální fotografie a vyhrožoval, že zveřejní ty staré. Sestry už nic neposlaly. Následně pachatel jejich fotografie z let 2013 až 2014 opravdu zveřejnil a odkaz na ně poslal otci a babičce poškozených sester. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pokračující zločin sexuálního nátlaku podle § 186 odst. 1, odst. 3 písm. a) TZ • Pokračující přechin sexuálního nátlaku podle § 186 odst. 1 TZ ve stádiu pokusu podle § 21 odst. 1 TZ
<p>Pravděp odobně psychos exuální infantilis mus</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Téměř 170 dívek oslovil přes internet často pod falešným profilem starší zkušené bisexuálně, nebo lesbicky orientované dívky. Vedl s nezletilými konverzaci o intimních a sexuálních tématech a chtěl po dívkách, aby se 	<ul style="list-style-type: none"> • Zločin sexuálního nátlaku podle § 186 odst. 1 alinea prvá, odst. 3 písm. a), odst. 5 písm. a) TZ dílem dokonaný a dílem ve stádiu pokusu • trestní provinění šíření

(vzorek č. 5)	<p>obnažovaly a masturbovaly před webkamerou. Vydíral, vyhrožoval.</p> <ul style="list-style-type: none"> Častá taktika pachatele bylo osočit dívku z toho, že její profil je falešný a pokud nedokáže fotkou svého nahého přirození, že je děvče, nahlásí její profil na policii a profil jí smažou. 	<p>pornografie podle § 191 odst. 2 písm. a) TZ</p> <ul style="list-style-type: none"> přečin šíření pornografie podle § 191 odst. 2 písm. a) TZ přečin výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií podle § 192 odst. 1 TZ přečin navazování nedovolených kontaktů s dítětem podle § 193b TZ přečin ohrožování výchovy dítěte podle § 201 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. a), písm. b) TZ trestní provinění i přečin vydírání podle § 175 odst. 1 TZ
Psychos exuální infantilismus (vzorek č. 9)	<ul style="list-style-type: none"> Přes sociální síť <i>lide.cz</i> kontaktoval profil věrohodně se vydávající za čtrnáctiletou slečnu, které nabízel finanční odměnu za sex. Následně se i dostavil na smlouvenou schůzku, kde byl ovšem konfrontován se skutečností, že jde o zletilou figurantku z pořadu Černota. Přes sociální síť <i>Facebook</i> kontaktoval figurantku z dokumentu V síti, která se vydávala za dvanáctileté dítě, čemuž pachatel věřil. Psal jí, že by s ní chtěl pohlavní styk a jiné sexuální aktivity, které jí detailně popisoval. Následně proběhlo i osobní setkání v kavárně. 	<ul style="list-style-type: none"> Pokus přečinu navazování nedovolených kontaktů s dítětem podle § 21 odst. 1 TZ k § 193b TZ
Parafilie ve formě neúplné sexuality (vzorek č. 12)	<ul style="list-style-type: none"> Prostřednictvím elektronické komunikace se domáhal na poškozené nezletilé, jejíž věk znal, schůzky a pohlavního styku pod pohrůzkou toho, že zveřejní na sociální síti její fotografie, na kterých je nahá. 	<ul style="list-style-type: none"> Přečin vydírání podle § 175 odst. 1 TZ
Bez parafilie (vzorek č. 6)	<ul style="list-style-type: none"> Nezletilou poškozenou pachatel kontaktoval přes sociální síť <i>Facebook</i> a probíral s ní sexuální témata, ačkoliv znal její nízký věk. Navrhoval jí sexuální praktiky a snažil se ji přimět k osobní schůzce, kde s ní chtěl mít pohlavní styk. 	<ul style="list-style-type: none"> Přečin navazování nedovolených kontaktů s dítětem podle § 193b TZ přečin ohrožování výchovy dítěte podle § 201 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. c) TZ
Bez diagnózy	<ul style="list-style-type: none"> Společně se svým tehdejším přítelem kontaktovala přes sociální síť 	<ul style="list-style-type: none"> Pokus přečinu navazování nedovolených kontaktů

(vzorek č. 7)	<p>protagonistku z dokumentárního filmu V síti, která se vydávala za dvanáctiletou, a společně s ní detailně domlouvali uskutečnění pohlavního styku ve třech. Následně se setkali v kavárně.</p>	<p>s dítětem podle § 21 odst. 1 k § 193b TZ</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokus přečinu ohrožování výchovy dítěte podle § 21 odst. 1 k § 201 odst. 1 písm. a) TZ
Bez para filie (vzorek č. 8)	<ul style="list-style-type: none"> • Společně se svou tehdejší přítelkyní kontaktoval přes sociální síť protagonistku z dokumentárního filmu V síti, která se vydávala za dvanáctiletou, a společně s ní detailně domlouvali uskutečnění pohlavního styku ve třech. Poté setkali v kavárně. • Pachatel sám oslovil přes internet tentokrát opravdu nezletilou dvanáctiletou dívku a vulgárním způsobem s ní domlouval pohlavní styk ve třech a nabídl jí za to 2 000 Kč. • Pachatel, byl přesvědčen, že komunikoval přes internet za účelem uskutečnění pohlavního styku s nezletilou dcerou své známé, ale ve skutečnosti komunikoval přímo s ní a její kamarádkou. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pokus přečinu navazování nedovolených kontaktů s dítětem podle § 21 odst. 1 k § 193b TZ • pokus přečinu ohrožování výchovy dítěte podle § 21 odst. 1 k § 201 odst. 1 písm. a) TZ • přečin svádění k pohlavnímu styku podle § 202 odst. 1, 2 písm. a) TZ • přečinu ohrožování výchovy dítěte podle § 201 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. c) TZ • pokus přečinu navazování nedovolených kontaktů s dítětem podle § 21 odst. 1 k § 193b TZ • pokus přečinu ohrožování výchovy dítěte podle § 21 odst. 1 k § 201 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. c) TZ • přečin zanedbání povinné výživy podle § 196 odst. 1 TZ
Bez para filie (vzorek č. 10)	<ul style="list-style-type: none"> • Přes <i>Skype</i> kontaktoval figurantku z dokumentu V síti, která se vydávala za dvanáctileté dítě, čemuž pachatel věřil. Udržoval s ní erotickou komunikaci. Psal jí, že by se s ní chtěl mazlit, hladit ji a líbat. Proběhlo i osobní setkání v kavárně. • Přes sociální síť <i>Facebook</i> kontaktoval dívku mladší 15 let, se kterou udržoval erotickou konverzaci, vylákal od ní fotografie pohlavního orgánu a sám také posílal. Domlouval s ní setkání za účelem pohlavního styku. 	<ul style="list-style-type: none"> • Přečin navazování nedovolených kontaktů s dítětem podle § 193b TZ dílem ve stádiu pokusu podle § 21 odst. 1 TZ a dílem dokonaný • přečin zneužití dítěte k výrobě pornografie podle § 193 odst. 1 TZ • přečin šíření pornografie podle § 191 odst. 2 písm. a) TZ
Bez para filie (vzorek č. 11)	<ul style="list-style-type: none"> • Přes sociální síť komunikoval s jedenáctiletou dívkou o sexuálních tématech, sděloval jí, jaké sexuální aktivity by s ní chtěl provádět a co 	<ul style="list-style-type: none"> • Přečin navazování nedovolených kontaktů s dítětem podle § 193b TZ

	<p>všechno ji naučí. Zval ji na setkání, kde ji chtěl sexuálně zneužít. Osobně se s ní sešel na zastávce metra, ale k ničemu dalšímu nedošlo. Na dívku několikrát apeloval, aby společnou komunikaci smazala.</p>	
<p>Bez parafile (vzorek č. 13)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pachatel se se svou šestnáctiletou přítelkyní seznámil přes komunikaci na sociální síti <i>Facebook</i>, kde se dohodli, že se setkají osobně. Následně ji několikrát donutil k pohlavnímu styku, tedy ji znásilnil. Vztah přesto pokračoval a opětovně došlo ke znásilňování. • Pachatel po poškozené požadoval fotografie, na kterých bude nahý, pod pohrůžkou, že se něco stane její rodině nebo kočce. Poškozená mu ze strachu vyhověla a poslala mu asi 10 fotek. Poté, co se s ním rozešla, umístil pachatel několik fotografií na sociální síť <i>Facebook</i> a pár fotek poslal kamarádovi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zločin znásilnění podle § 185 odst. 1, alinea první, odst. 2 písm. a), b), c) TZ • přechin sexuální nátlak podle § 186 odst. 1, alinea první, odst. 3 písm. a) TZ • zločin výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií podle § 192 odst. 1, odst. 3, alinea první, odst. 4 písm. b) TZ
<p>Bez diagnózy (vzorek č. 14)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pachatel požadoval fotografie nahého těla, sám posílal svoje a zároveň posílal zoofilní pornografii. Nabízel peníze za realizaci kybersexu. Poškozené popisoval, jaké všechny sexuální aktivity s ní chce provádět, k čemuž plánoval osobní setkání. Vytvořil slečně profil na pornografických stránkách, kde vystavil její fotografie, a požadoval, aby mu posílala peníze, které si díky tomuto účtu vydělá. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zločin sexuálního nátlaku ve stádiu pokusu podle § 186 odst. 1, odst. 5 písm. a) TZ, § 21 odst. 1 TZ • přechin navazování nedovolených kontaktů s dítětem ve stádiu pokusu podle § 193b TZ, § 21 odst. 1 TZ • přechin šíření pornografie podle § 191 odst. 1 TZ
<p>Bez diagnózy (vzorek č. 15)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pachatel kontaktoval přes sociální síť <i>Facebook</i> protagonistku dokumentárního filmu <i>V síti</i> v domnění, že je jí 12 let. Vedl s ní konverzaci o sexuálních tématech a o tom, jaké všechny sexuální aktivity by s ní chtěl zrealizovat, k čemuž se i sešli v cukrárně, kde ji přemlouval, aby s ním šla na hotel, kde měla tvrdit, že je jeho neteř. 	<ul style="list-style-type: none"> • Přechin navazování nedovolených kontaktů s dítětem podle § 193b TZ ve stádiu pokusu podle § 21 odst. 1 TZ

Podíváme-li se na nejčastější trestný čin v mém výzkumu – tedy navazování nedovolených kontaktů s dítětem, je zajímavé, že se ho dopustilo šest z osmi obžalovaných

bez diagnostikované sexuální deviace a pouze dva ze sedmi obžalovaných s parafilií. Případá mi, že pachatelé bez diagnostikované sexuální deviace byli až na dvě výjimky méně agresivní než pachatelé s parafilií. Jinak se ale žádné nápadné rozdíly či pravidelnosti neobjevily.

Vzhledem k tomu, že se mi podařilo získat i několik rozhodnutí v případech pachatelů, kteří se svého jednání dopustili vůči figurantkám z dokumentárního filmu *V síti*, které byly zletilé a za nezletilé se pouze vydávaly, vyskytují se v rozsudcích trestné činy ve stádiu pokusu. Jedná se totiž o nezpůsobilý pokus na nezpůsobilém předmětu útoku. Soudy měly ale za to, že se jedná o jednání společensky škodlivé, které by mělo být potrestáno i v takových případech.

4.3.3. Třetí výzkumná otázka – uložené tresty a ochranná opatření

Poslední výzkumná otázka míří na to, jak soudy tuto trestnou činnost trestají.

V následující tabulce jsem proto zaznamenala uložené tresty, případně i uložená ochranná opatření. Dále informaci, zda se pachatel dopustil i dotykového sexuálního zneužití, protože by to mohlo mít vliv na uložený trest. A také mě zajímalo, jestli byl pachatel uznán jako zmenšeně přičetný, což byla jedna třetina pachatelů z výzkumu.

Vzorek č.	Trest	Ochranné opatření – Ochranné sexuologické léčení	Zmenšená přičetnost ?	Zneužití offline ?
1	<ul style="list-style-type: none"> TOS 2 roky trest propadnutí věci – mobilního telefonu 	Ano, v ústavní formě	Ano	Ano
2	<ul style="list-style-type: none"> TOS 3 roky trest propadnutí věci 	Ano, v ústavní formě	Ano	Ne
3	<ul style="list-style-type: none"> TOS 3 roky podmíněně odloženo se zkušební dobou 5 let s dohledem trest propadnutí věci – externího harddisku, stolního počítače, SIM karty a mobilního telefonu 	Ano, v ambulantní formě	–	Ne
4	<ul style="list-style-type: none"> TOS 10 let věznice se zvýšenou ostrahou trest propadnutí věci – šesti mobilních telefonů a svou SIM karet 	Zabezpečovací detence	Ano	Ano
5	<ul style="list-style-type: none"> TOS 6,5 let Trest propadnutí věci – stolního počítače 	Ano, v ambulantní formě	Ano	Ne

6	<ul style="list-style-type: none"> • TOS 15 měsíců • trest propadnutí věci – mobilního telefonu 	Ne	–	Ne
7	<ul style="list-style-type: none"> • TOS 6 měsíců podmíněně odložen na zkušební dobu 2,5 roku 	Ne	–	Ne
8	<ul style="list-style-type: none"> • TOS 2 roky podmíněně odložen na zkušební dobu 4 let • TOS 2 roky podmíněně odložen na zkušební dobu 5 let • trest vyhoštění na dobu 6 let • trest propadnutí věci – tabletu 	Ne	–	Ne
9	<ul style="list-style-type: none"> • TOS 14 měsíců podmíněně odložen na zkušební dobu 3 let • trest propadnutí věci 	Ano, v ambulantní formě	–	Ne
10	<ul style="list-style-type: none"> • TOS 18 měsíců podmíněně odložen na zkušební dobu 3 let • trest propadnutí věci – mobilního telefonu a SIM karty 	Ne	–	Ne
11	<ul style="list-style-type: none"> • TOS 6 měsíců podmíněně odložen na zkušební dobu 12 měsíců • povinnost podrobit se programu psychologického poradenství 	Ne	–	Ne
12	<ul style="list-style-type: none"> • TOS 1 rok podmíněně odložen na zkušební dobu 2 let • trest propadnutí věci – notebook a paměťová karta 	Ano, v ústavní formě	Ano	Ne
13	<ul style="list-style-type: none"> • TOS 2 roky podmíněně odložené na zkušební dobu 3 let 	Ne	–	Ano
14	<ul style="list-style-type: none"> • TOS 3 roky podmíněně odložené na zkušební dobu 5 let • propadnutí věci – mobil, SIM karta a notebook 	Ano, v ambulantní formě	–	Ne
15	<ul style="list-style-type: none"> • TOS 10 měsíců podmíněně odloženo na zkušební dobu 3 let 	Ne	–	Ne

Ve všech případech byl obžalovaným uložen trest odnětí svobody. Ve dvou třetinách případů byl jeho výkon ovšem podmíněně odložen na zkušební dobu v průměrné délce 3,3 roku. Tři z pěti trestů odnětí svobody bez podmíněného odkladu byly uloženy recidivistům, z nichž se pouze jeden dopustil i fyzického sexuálního zneužití dítěte. Tomuto pachateli byl také uložen

nejdelší trest odnětí svobody, který se mi ve výzkumu objevil. Jedná se o trest odnětí svobody v trvání 10 let ve věznici se zvýšenou ostrahou. K tomu byla uložena i zabezpečovací detence, protože předchozí ochranné sexuologické léčení v ústavní formě se ukázalo jako nedostačující. Odsouzený se totiž během léčení dál dopouštěl sexuálního zneužívání skrze mobilní telefony, které si opatřil.

Ve většině případů soudy uložily i trest propadnutí věci, které pachatelé používali k páčání své trestné činnosti. Nejčastěji se tak jednalo o mobilní telefony včetně SIM karet, notebooky, počítače, paměťové karty a různé externí disky s uloženou dětskou pornografií.

Rozdíl v délce trestu odnětí svobody v případech, kde došlo k fyzickému zneužití, a kde k fyzickému zneužití nedošlo:

Tresty za online zneužití	Tresty za online i offline zneužití
<ul style="list-style-type: none"> • TOS 3 roky • Trest propadnutí věci 	<ul style="list-style-type: none"> • TOS 2 roky • trest propadnutí věci – mobilního telefonu
<ul style="list-style-type: none"> • TOS 3 roky podmíněně odloženo se zkušební dobou 5 let s dohledem • propadnutí věci – externího harddisku, stolního počítače, SIM karty a mobilního telefonu 	<ul style="list-style-type: none"> • TOS 10 let • věznice se zvýšenou ostrahou • propadnutí věci – šesti mobilních telefonů a svou SIM karet
<ul style="list-style-type: none"> • TOS 6,5 let • Trest propadnutí věci – stolního počítače 	<ul style="list-style-type: none"> • TOS 2 roky podmíněně odložené na zkušební dobu 3 let
<ul style="list-style-type: none"> • TOS 15 měsíců • trest propadnutí věci – mobilního telefonu 	–
<ul style="list-style-type: none"> • TOS 6 měsíců podmíněně odložen na zkušební dobu 2,5 roku 	–
<ul style="list-style-type: none"> • TOS 2 roky podmíněně odložen na zkušební dobu 4 let • TOS 2 roky podmíněně odložen na zkušební dobu 5 let • trest vyhoštění na dobu 6 let • trest propadnutí věci – tabletu 	–
<ul style="list-style-type: none"> • TOS 14 měsíců podmíněně odložen na zkušební dobu 3 let • trest propadnutí věci 	–
<ul style="list-style-type: none"> • TOS 18 měsíců podmíněně odložen na zkušební dobu 3 let • trest propadnutí věci – mobilního 	–

telefonu a SIM karty	
<ul style="list-style-type: none"> • TOS 6 měsíců podmíněně odložen na zkušební dobu 12 měsíců • povinnost podrobit se programu psychologického poradenství 	–
<ul style="list-style-type: none"> • TOS 1 rok podmíněně odložen na zkušební dobu 2 let • trest propadnutí věci – notebook a paměťová karta 	–
<ul style="list-style-type: none"> • TOS 3 roky podmíněně odložené na zkušební dobu 5 let • propadnutí věci – mobil, SIM karta a notebook 	–
<ul style="list-style-type: none"> • TOS 10 měsíců podmíněně odloženo na zkušební dobu 3 let 	–

Průměrný trest:

Průměrný trest za online zneužití	Průměrný trest za online i offline zneužití
TOS v délce 24, 2 měsíce / 2 roky	TOS v délce 4,66 roku

Celkem se kromě online sexuálního zneužití dopustili i toho fyzického v mém výzkumu tři pachatelé. Nejde tedy o moc reprezentativní vzorek. Jednomu z těchto tří soud trest odnětí svobody podmíněně odložil. Jak uvádím v první části své diplomové práce, není podle studií pro oběti skutečnost, zda zažili sexuální zneužití fyzicky, nebo v kyberprostoru, rozhodující v tom, jak velkou psychickou újmu jim to způsobí. Proto mě zajímalo, jestli se tento fakt bude odrážet i na ukládaných trestech. Průměr z trestů odnětí svobody pachatelů online zneužívání je v mém výzkumu 24,2 měsíce, tedy přibližně 2 roky. Zatímco průměrná délka trestu odnětí svobody pachatele sexuálního zneužívání online i offline by v mém výzkumu byly 4,66 roku. Důvodem vyššího průměru je ovšem jeden již zmíněný vyšší trest odnětí svobody v trvání 10 let, který průměr vedle dvou dvouletých trestů poměrně zvedá. Vypadá to tedy, že skutečnost, že pro dopad na oběť není zásadní, zda prožila zneužití fyzicky, či nikoliv, české soudy ve svých rozhodnutích reflektují.

V případě pachatele, který je slovenským státním občanem, se soud přiklonil i k trestu vyhoštění.

Nabízí se ještě otázka, nakolik se lišily tresty ukládané recidivistům, které mám mezi zkoumanými vzorky čtyři, a prvopachatelům. Relevantní informace jsem zanesla do dvou následujících tabulek.

Recidivisté > trest

Diagnóza	Trest	Zneužití offline
Porucha sexuální preference – hebefilie a efebofilie	<ul style="list-style-type: none"> • TOS 3 roky • trest propadnutí věci 	Ne
Porucha sexuální preference – pedofil	<ul style="list-style-type: none"> • TOS 10 let • věznice se zvýšenou ostrahou • trest propadnutí věci – šesti mobilních telefonů a svou SIM karet 	Ano
Bez	<ul style="list-style-type: none"> • TOS 15 měsíců • trest propadnutí věci – mobilního telefonu 	Ne
Bez	<ul style="list-style-type: none"> • TOS 2 roky podmíněně odložen na zkušební dobu 4 let • TOS 2 roky podmíněně odložen na zkušební dobu 5 let • trest vyhoštění na dobu 6 let • trest propadnutí věci – tabletu 	Ne

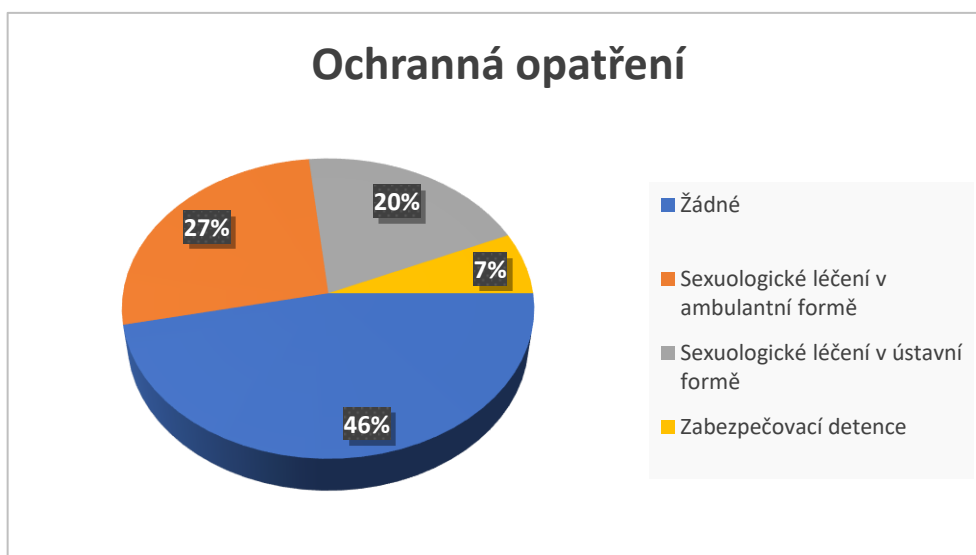
Prvopachatel > trest

Diagnóza	Trest	Zneužití offline
Porucha sexuální preference – patologická sexuální agresivita	<ul style="list-style-type: none"> • TOS 2 roky • trest propadnutí věci – mobilního telefonu 	Ano
Porucha sexuální preference – sadomasochismus	<ul style="list-style-type: none"> • TOS 3 roky podmíněně odloženo se zkušební dobou 5 let s dohledem • trest propadnutí věci – externího harddisku, stolního počítače, SIM karty a mobilního telefonu 	Ne
Sexuální infantilismus	<ul style="list-style-type: none"> • TOS 6,5 let • Trest propadnutí věci – stolního počítače 	Ne
Sexuální infantilismus	<ul style="list-style-type: none"> • TOS 14 měsíců podmíněně odložen na zkušební dobu 3 let • trest propadnutí věci 	Ne
Sexuální infantilismus	<ul style="list-style-type: none"> • TOS 1 rok podmíněně odložen na zkušební dobu 2 let • trest propadnutí věci – notebook a paměťová karta 	Ne
Bez	<ul style="list-style-type: none"> • TOS 6 měsíců podmíněně odložen na zkušební dobu 2,5 roku 	Ne
Bez	<ul style="list-style-type: none"> • TOS 18 měsíců podmíněně odložen na zkušební dobu 3 let 	Ne

	<ul style="list-style-type: none"> trest propadnutí věci – mobilního telefonu a SIM karty 	
Bez	<ul style="list-style-type: none"> TOS 6 měsíců podmíněně odložen na zkušební dobu 12 měsíců povinnost podrobit se programu psychologického poradenství 	Ne
Bez	<ul style="list-style-type: none"> TOS 2 roky podmíněně odložené na zkušební dobu 3 let 	Ano
Bez	<ul style="list-style-type: none"> TOS 3 roky podmíněně odložené na zkušební dobu 5 let propadnutí věci – mobil, SIM karta a notebook 	Ne
Bez	<ul style="list-style-type: none"> TOS 10 měsíců podmíněně odloženo na zkušební dobu 3 let 	Ne

Zatímco průměr z délek trestů odnětí svobody uložených recidivistům je 3,65 roku, u prvopachatelů jsou to přesně 2 roky. Kdybychom ovšem opět z výpočtu průměru u recidivistů vyřadili trest v délce 10 let, dostali bychom číslo 2,06. Zajímavější ale je, že u recidivistů má pouze jeden ze čtyř trest odnětí svobody podmíněně odložen, zatímco u prvopachatelů pouze dva z jedenácti mají trest odnětí svobody bez odkladu.

Ochranná opatření soud ukládal zhruba v polovině případů, přičemž v polovině těchto případů stačilo podle soudů, potažmo soudních znalců, uložit ochranné sexuologické léčení v ambulantní formě.

Ve třech případech soudy rozhodly i o náhradě nemajetkové újmy poškozeným. V jednom z těchto případů byla ale slečna i několikrát znásilněna.

4.4. Diskuse k výsledkům kvalitativního výzkumu

Obecně se dá říci, že, ačkoliv jsem na počátku ke svému výzkumu nepřistupovala s teoriemi, které bych chtěla ověřovat, z výsledků mé analýzy vyvstaly poznatky, které se nápadně blíží teoretické části mé diplomové práce. Myslím si, že to může znamenat, že se mi snad podařilo získat reprezentativní vzorek soudních rozhodnutí. Jako minimum jsem si stanovila deset rozsudků. Nakonec se mi podařilo sehnat rozhodnutí k patnácti případům.

V následné analýze soudních rozhodnutí postupem, který jsem popsala výše, jsem se zaměřila na tři výzkumné otázky.

První se týkala osoby pachatele. Ve výzkumu patnácti vzorků se mi v roli obžalované objevila pouze jedna žena, což koresponduje s tvrzením Čírtkové, že se ženy jako predátorky vyskytují ojediněle, a to maximálně v deseti procentech případů.²²⁸ Taktéž jen v jednom případě se jednalo o pedofila, což také odpovídá statistikám. Většinou se tedy jednalo o mladší muže, z nichž většinu tvořili prvopachatelé. Jednalo se o různorodou skupinu, kde se vyskytovali jak muži vysokoškolsky vzdělaní a vysokoškolští studenti, tak muži vyučení. Jak muži s průměrnou či dokonce mírně nadprůměrnou inteligencí, tak pachatel mentálně postižený. Zhruba polovině pachatelů soudní znalci nestanovili žádnou sexuální deviaci. A děti tak u nich pravděpodobně představovaly pouze zástupný sexuální objekt. Zároveň ovšem tito muži ve většině nebyli tak agresivní jako pachatelé se sexuální deviací. Ze sexuálních deviací byl nejčastěji zastoupen psychosexuální infantilismus. Dvě třetiny pachatelů se ke svému jednání přiznalo, třetina svého jednání litovala a byla schopná sebereflexe, zatímco jedna třetina svou trestnou činnost bagatelizovala.

Druhá výzkumná otázka byla zaměřena na spáchané trestné činy a analýzou jsem zjistila, že nejčastěji se obžalovaní dopouštěli trestného činu navazování nedovolených kontaktů s dítětem. V četnosti následují trestné činy sexuální nátlak, ohrožování výchovy dítěte a výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií.

Třetí výzkumná otázka se vztahovala k uloženým trestům a případným ochranným opatřením. Zajímalo mě, zda se budou zásadně lišit tresty ukládané pachatelům, kteří se

²²⁸ KUBIŠTOVÁ, D. Utekl jste hrobníkovi z lopaty, řekl soudce predátorovi z dokumentu V síti a dal mu podmínku. In *iROZHLAS* [online]. 5.2.2021 [cit. 4.2.2023]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/v-siti-dvojice-sexualni-predatori-sex-dokument_2102051336_dok?fbclid=IwAR0IVPWcK6G37fFD_S-SSx3PIv3zLiT0OXJ1mIYY7RvXfa-a8x_xhNSnk.

dopustili i dotykového sexuálního zneužití, a těch, kteří zůstali u online zneužití. Z mé analýzy vyplynulo, že pomineme-li odchylku způsobenou jedním vysokým trestem pro recidivistu, ukládané tresty se zásadně neliší. Všem odsouzeným byl uložen trest odnětí svobody, a to v rozmezí od šesti měsíců do deseti let pro již zmíněného recidivistu. Dvěma třetinám pachatelů byl tento trest ovšem podmíněně odložen. Většině byl uložen i trest propadnutí věci, které pachatel užíval k trestné činnosti. Zhruba polovině odsouzených pak soud uložil i ochranné opatření, nejčastěji ochranné sexuologické léčení v ambulantní formě.

Nad rámec mých výzkumných otázek mi připadá zajímavé zmínit, na kterých sociálních sítích a prostřednictvím jakých komunikačních platforem byli predátoři s dětmi v kontaktu. V drtivé většině mých zkoumaných vzorků se sexuální zneužívání odehrávalo přes sociální síť *Facebook* a aplikaci *Messenger*, která je provázaná s touto sociální sítí. To může být dáno tím, že byl *Facebook* v té době pravděpodobně mezi dětmi a mladistvými nejrozšířenější. Dále už jsou predátory využívané sociální sítě a aplikace dosti různorodé. Několikrát je to ještě aplikace *Skype*, sociální síť *lide.cz* a *Instagram*. A po jednom případě se vyskytuje aplikace *ICQ*, *Whatsapp*, *Snapchat* a online seznamka.

Závěr

Cílem mé diplomové práce bylo pokusit se uchopit problematiku zneužívání dětí na internetu optikou tří oborů – kriminologie, trestního práva a kriminalistiky. Teoretickou část diplomové práce jsem proto rozdělila na tři kapitoly. Dílčími cíli bylo pak zamyslet se nad otázkami, které se týkají jednotlivých kapitol.

V kapitole zaměřené na kriminologické aspekty online sexuálního zneužívání dětí jsem se zaměřila na zodpovězení otázky, jaké formy může mít v praxi online sexuální zneužívání, kdo je pachatelem této trestné činnosti, jaká specifika kyberprostoru pachatelům nahrávají, kdo a jak se může stát obětí a jaká je nejlepší prevence.

Jak už jsem v předmětné podkapitole zmínila, myslím si, že obecně by se dalo sexuální zneužívání dětí na internetu rozdělit na tři základní formy. Některým predátorům totiž úplně stačí dítě jednorázově „použít a odhodit“. Vzrušuje je mluvit s dítětem o sexuálních tématech, nebo dítě do těchto témat zasvěcovat a ukazovat dětem pornografii. Případně se u hovoru s dítětem tyto predátoři sexuálně uspokojí, a tím kontakt s jedním dítětem pro predátora končí. Druhou formou je kybergrooming, kdy pachatel buduje s dítětem delší dobu důvěrný vztah. Pomocí sociálního inženýrství a tzv. zrcadlení dítětem manipuluje, aby dělalo, co po něm predátor chce. Cílem kybergroominku je se s dítětem setkat tváří v tvář a sexuálně ho zneužít v reálném světě. Poslední formou je sexuální vykořisťování, kdy predátor v rámci online sexuálního zneužívání vyrábí dětskou pornografii. Případně donutí dítě k výrobě dětské pornografie nebo k dětské prostituci.

Pro pachatele této trestné činnosti představuje kyberprostor ideální místo, protože už se nemusí k dětem dostávat složitě, zdlouhavě a nenápadně, aby nevzbudil sebemenší podezření. Internet představuje prostředek, jak se dostat snadno a rychle k téměř neomezené množině potenciálních dětských obětí a to v jakoukoli denní i noční dobu. Absolutní anonymita je sice i na internetu mýtus, ale i tato zdánlivá anonymita, zdá se, stačí. Není těžké vydávat se za někoho jiného a děti obalamutit.

Skutečnost, že množinu pachatelů této trestné činnosti tvoří opravdu různorodá skupina, se potvrdila i v mém kvalitativním výzkumu soudních rozhodnutí v praktické části mé diplomové práce. Objevují se jak muži se sexuální deviací, tak spíše ještě častěji muži bez ní. Vysokoškolsky vzdělaní i vyučení. Nadprůměrně inteligentní i mentálně postižení. Mluvím o mužích, protože ženy tvoří maximálně deset procent a nebývají tak agresivní. Po nastudování řady dělení pachatelů mi připadá nejpříhodnější to zároveň asi nejjednodušší – rozdělení

na tzv. „masturbátory“, kterým stačí výše zmíněné „použít a odhodit“, a manipulativní predátory, kteří mají s dětmi větší, delší a nebezpečnější plány.

Co se týče podkapitoly o obětech, nejvíce mě zaujalo, jak velké psychické dopady na dítě může zkušenost s online sexuálním zneužitím vyvolat. Překvapením pro mě bylo, že nezáleží na tom, jestli bylo dítě zneužito dotykově, nebo „jen“ přes internet. Po nastudování materiálů a studií zabývajících se touto problematikou, mi to ale už dává smysl. Přesto se přiznám, že mě překvapilo, že sexuální zneužití s digitální složkou, jak online sexuální zneužití studie zmíněná v předmětné podkapitole definovala tento fenomén, může vyvolat ještě větší pravděpodobnost rozvoje například deprese nebo posttraumatické stresové poruchy. Vysvětlují si to tím, že pokud oběť prožije sexuální zneužití v reálném světě, tak to může a často má hluboké dopady, ale přece jen se jedná o časově uzavřenou zkušenost, o které ví jen omezený počet lidí. Přirovnala bych to, ačkoliv to má značné trhliny, ke „kostlivci ve skříni“. Oběť pořád ví, že tam je, ale ostatní ho nevidí. V případě sexuálního zneužití v kyberprostoru mi přijde, že se k celému negativnímu prožívání přidává ještě pocit určité neukončenosti negativního a zraňujícího zážitku, strach, že například zveřejněné intimní fotografie někde „vyplavou“, strach, že se tak stane v tu nejvíce nevhodnou dobu nebo situaci, případně strach, že se toto jedno zneužití může v trochu jiné podobě, například formou kyberšikany s pomocí již existujících materiálů, opakovat. Jako by ten již zmíněný „kostlivec“ byl spíš „vyskakovacím čertíkem z krabičky“.

V podkapitole o prevenci jsem zmapovala, jaká prevence existuje a nutno podotknout, že zejména primární sociální prevence je díky řadě záslužných projektů podchycena dle mého názoru velmi dobře. Děti jsou o rizicích spojených s užíváním internetu podle odborníků často dobře obeznámeny. Důležité potom je rozpoznat nebezpečnou situaci a zamezit jí. V takovém případě se jedná o situační prevenci a ta je dle mého názoru nakonec nejdůležitější a nejúčinnější. Děti by měly dodržovat zásadu, že na internet nepatří choulostivé informace ani fotografie a videa. Rodiče malých dětí by měli vědět, s kým je jejich dítě na internetu ve spojení tak, jak tomu je v případě kontaktů v reálném světě. I přes řadu projektů tak převážná část prevence leží na bedrech právě rodičům. Zmínit bych ale ještě chtěla telefonické anonymní linky krizové pomoci jako například Linka bezpečí, kde v rámci terciální viktimologické prevence pomáhají volajícím konzultanti, jejichž práce si moc vážím a myslím si, že je jejich práce nezastupitelná.

V následující trestněprávní kapitole jsem si chtěla zodpovědět otázku, jakých trestných činů se pachatelé různými formami online sexuálního zneužívání představenými v předchozí

kapitole dopouštějí. Páchané trestné činy a tresty, které za ně české soudy odsouzeným ukládají, mě poté zajímaly i v mém kvalitativním výzkumu. V souvislosti s bojem států Evropské unie s online sexuálním zneužíváním a vykořisťováním dětí se nám do trestního zákoníku dostaly dvě novější skutkové podstaty. Jedná se o trestný čin účast na pornografickém představení, kterého se dopustí i pachatel, který například sám doma přes webkameru pozoruje v reálném čase dítě, které se obnažuje nebo masturbuje. Druhým trestným činem je navazování nedovolených kontaktů s dítětem, jenž postihuje pachatele, který jakýmkoli způsobem kontaktuje dítě a navrhuje osobní setkání, kde plánuje toto dítě sexuálně zneužít. Oproti implementované směrnici je česká verze této skutkové podstaty širší v tom, že nemíří pouze na kontaktování skrze kyberprostor.

Ve třetí kapitole teoretické části věnované kriminalistickému pohledu na danou problematiku jsem se zabývala typickými kriminalistickými stopami, zejména pak digitálními stopami, které jsou obecně při odhalování a vyšetřování kyberkriminality stěžejní. Chtěla jsem zodpovědět otázku, jak přesně funguje mezinárodní justiční spolupráce v případech, kdy se žádá o právní pomoc USA. Žádost se podává prostřednictvím mezinárodního odboru Nejvyššího státního zastupitelství, který je ústředním orgánem pro mezinárodní justiční spolupráci pro stádium přípravného řízení. Žádost má řadu povinných náležitostí. Jejím cílem je informovat americkou stranu o vyšetřování a přesvědčit americký soud, který musí žádost o právní pomoc schválit a vydat soudní příkaz, že jsou dožadované důkazy pro vyšetřování stěžejní a nelze je získat jiným způsobem. Americká strana zkoumá oboustrannou trestnost. Dalším krokem je ještě „filtrování“ dat Federálním úřadem pro vyšetřování, který vybírá pouze data, jež jsou předmětem žádosti. Může jít tedy o zdlouhavý proces, který může trvat i celý rok.

Ve druhé podkapitole mě zajímaly typické vyšetřovací situace a problém se zjišťováním konkrétního pachatele v případech, kdy předmětný počítač s IP adresou, kterou se podařilo policejním technikům vypátrat, používá více lidí a není zřejmé, kdo skrze tento počítač páchal vyšetřovanou trestnou činností. Řešením sice může být složitý a obsáhlý řetězec nepřímých důkazů zahrnujících i ostatní činnost podezřelého v kyberprostoru a jeho IT schopnosti a dovednosti, ale jsou bohužel i situace, kdy k odhalení pachatele dojít nakonec nemůže, protože například někdo zneužil nedostatečně zabezpečenou WI-FI síť.

V poslední podkapitole kriminalistické kapitoly mě zajímalo, kdo nejčastěji tuto trestnou činnost, ve které bohužel panuje značná latence, policii nahlašuje. Opět se jedná o rodiče.

Protože jsem chtěla svou práci z části pojmout i trochu prakticky a pracovat s judikaturou, tvoří praktická část druhou část mé diplomové práce. Povedlo se mi díky vstřícnosti mnou oslovených soudců a soudů získat dvacet tři rozhodnutí týkající se patnácti případů, ve kterých byl pachatel odsouzen vždy za alespoň jeden z trestných činů představených v trestněprávní kapitole. Hledala jsem v těchto získaných rozhodnutích odpovědi na tři výzkumné otázky, které jsem si stanovila. První výzkumná otázka se týkala samotné osoby pachatele. Druhá trestné činnosti, které se dopustil, a trestných činů, jejichž skutkové podstaty svým jednáním naplnil. A třetí zkoumala, jaké tresty a případně jaká ochranná opatření soudy pachatelům za online sexuální zneužívání ukládají. Celý podrobný postup a výsledky svého kvalitativního výzkumu přehledně shrnuji v předmětné kapitole. Závěrem bych ale chtěla vypíchnout dva poznatky, které mi z výzkumu vyvstaly. Prvním zajímavým jevem je skutečnost, že pachatelé z mnou získaných a zkoumaných rozhodnutí tvoří naprosto nesourodou skupinu, kterou spojuje, zdá se, opravdu jen přístup ke kyberprostoru a páchaná trestná činnost. Druhým zajímavým poznatkem, který chci teď zmínit a který jsem chtěla vyzkoumat, je to, že soudy ukládají v průměru velmi podobné tresty jak pachatelům online sexuálního zneužívání, tak pachatelům, kteří se dopustili i dotykového zneužití. Toto zjištění vyznívá, jako by soudy opravdu reflektovaly, že dopady „pouhého“ zneužití přes internet opravdu nemusí být pro oběť menší než při zneužití offline.

Přiznám se, že mě studování tématu sexuálních predátorů na internetu a psaní mé diplomové práce několikrát přimělo zamýšlet se nad tématem z pohledu budoucího rodiče. Rodiče, který se snaží takové zkušenosti u svého dítěte včas předejít, případně nešťastnou situaci následně řešit. Myslím si, že zamyslet se dopředu, jak bych jednou chtěla se svými budoucími dětmi mluvit o sexualitě a jaká nastavit pravidla ohledně používání elektroniky, je určitě užitečné. Téma mě ale donutilo vážně se zamyslet i nad svým vlastním trávením času v kyberprostoru již v současnosti a přehodnotit ochranu svého vlastního soukromí na internetu.

Seznam použitých zdrojů

Literatura

- BUKOVSKÁ, L., a kol. *Děti a jejich problémy III*. Sborník studií. Praha: Sdružení Linka bezpečí, 2010. ISBN: 978-80-254-6840-1.
- ČÍRTKOVÁ, L. *Viktimologie pro forenzní praxi*. 1. vyd. Praha: Portál, 2014. ISBN: 978-80-262-0582-1.
- DOČEKAL, D., MÜLLER, J., HARRIS, A., HEGER, L., a kol. *Dítě v síti – Manuál pro rodiče a učitele, kteří chtějí rozumět digitálnímu světu mladé generace*. 1. vyd. Praha: Mladá fronta, 2019. ISBN: 978-80-204-5145-3.
- CHAPMAN, G., PELLICANE, A. *Vztahy v digitálním světě. Pomáhá technika vaši rodinu sblížovat, nebo ji od sebe odděluje?*. 1. vyd. Praha: Návrat domů, 2016. ISBN: 978-80-7255-358-7.
- GŘIVNA, T., POLČÁK, R., a kol. *Kyberkriminalita a právo*. 1. vyd. Praha: Auditorium, 2008. ISBN: 978-80-903786-7-4.
- GŘIVNA, T., RICHTER, M., ŠIMÁNOVÁ, H. a kol. *Vliv nových technologií na trestní právo*. 1. vyd. Praha: Auditorium, 2022. ISBN: 978-80-87284-95-7.
- GŘIVNA, T., SCHEINOST, M., ZOUBKOVÁ, I. a kol. *Kriminologie*. 5. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. ISBN: 978-80-7598-554-5.
- HULANOVÁ, L. *Internetová kriminalita páchaná na dětech*. 1. vyd. Praha: Triton, 2012. ISBN: 978-80-7387-545-9.
- JELÍNEK, J. a kol. *Trestní právo hmotné*. Obecná část. Zvláštní část. 6. vyd. Praha: Leges, 2017. ISBN: 978-80-7502-236-3.
- JELÍNEK, J. a kol. *Trestní zákoník a trestní řád s poznámkami a judikaturou*. 9. vyd. Praha: Leges, 2022. ISBN: 978-80-7502-637-8.
- KIRKPATRICK, D. *Pod vlivem Facebooku – Příběh z nitra společnosti, která spojuje svět*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2011. ISBN: 978-80-251-3573-0.
- KOLOUCH, J. *Cybercrime*. 1. vyd. Praha: CZ.NIC, 2016. ISBN: 978-80-88168-15-7.
- KONRÁD, Z., PORADA, V., a kol. *Kriminalistika*. Kriminalistická taktika a metodiky vyšetřování. 2. rozš. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2021. ISBN: 978-80-7380-859-4.
- KOPECKÝ, K., a kol. *Rizikové formy chování českých a slovenských dětí v prostředí internetu*. 1. vyd. Olomouc, 2015. ISBN: ISBN 978-80-244-4868-8.
- KOŽÍŠEK, M., PÍSECKÝ, V., *Bezpečně n@ internetu*. 1. vyd. Praha: Grada, 2016. ISBN: 978-80-247-5595-3.
- KRČMÁŘOVÁ, B. *Děti a online rizika*. 1. vyd. Praha: Sdružení Linka bezpečí, 2012. ISBN: 978-80-904920-2-8.

MYDLÍKOVÁ, E., SLANÝ, J., KOVÁČOVÁ, M. *Diagnostika syndromu týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte*. 1. vyd. Praha: Portál, 2021. ISBN: 978-80-262-1834-0.

MULLER, M. *Jak ochránit děti před pornografií na internetu*. 1. vyd. Praha: Portál, 2014. ISBN: 978-80-262-0694-1.

PAVLOVSKÝ, P., a kol. *Soudní psychiatrie a sexuologie*. 4. aktualizované vyd. Praha: Grada, 2012. ISBN: 978-80-247-4332-5.

PECHÁČKOVÁ, M. *Kdo chytá v síti*. 1. vyd. Brno: BizBooks, 2020. ISBN: 978-80-265-0919-6.

POLČÁK, R., PÚRY, F., HARAŠTA, J. a kol. *Elektronické důkazy v trestním řízení*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, Právnická fakulta, 2015. ISBN: 978-80-210-8073-7.

PORADA, V. a kol. *Kriminalistika. Technické, forenzní a kybernetické aspekty*. 2. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2019. ISBN: 978-80-7380-741-2.

ŘIHÁČEK, T., HYTYCH, R. Metoda zakotvené teorie In *Kvalitativní analýza textů: čtyři přístupy*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2013. ISBN 978-80-210-6382-2.

SČERBA, F., a kol. *Trestní zákoník – komentář*. Praha: C. H. Beck, 2020. ISBN: 978-80-7400-807-8.

SMEJKAL, V., *Kybernetická kriminalita*. 3. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2022. ISBN: 978-80-7380-849-5.

SPINZER, M. *Digitální demence*. 1. vyd. Brno: Host, 2014. ISBN: 978-80-7294-872-7-

ŠÁMAL, P., a kol. *Trestní zákoník II. § 140 až 421. Komentář*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2012. ISBN: 978-80-7400-428-5.

ŠÁMAL, P., GRĚVNA, T., BOHUSLAV, L., NOVOTNÝ, O., HERCZEG, J., VANDUCHOVÁ, M., VOKOUN, R. a kol. *Trestní právo hmotné*. 9. přepracované vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2022. ISBN: 978-80-7598-764-8.

VLACH, J., KUDRLOVA, K., PALOUŠOVÁ, V. *Kyberkriminalita v kriminologické perspektivě*. 1. vyd. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2020. ISBN: 978-80-7338-189-9.

WEISS, P. a kol. *Sexuální zneužívání dětí*. 1. vyd. Praha: Grada, 2005. ISBN: 80-247-0929-5.

WEISS, P. *Poruchy sexuální preference*. 1. vyd. Praha: Galén, 2017. ISBN: 978-80-7492-310-4.

WEISS, P. *Sexuální deviace*. 3. vyd. Praha: Portál, 2008. ISBN: 978-80-7367-419-9.

Odborné články

ALI, S., PAASH, S. A. A SYSTEMATIC REVIEW OF THE TECHNOLOGY ENABLED CHILD SEXUAL ABUSE (OCSA) & ITS IMPACTS. In *Journal of Legal, Ethical and Regulatory Issues*. Volume 25, Special Issue 5, 2022 [online]. [cit. 27.9.2022]. Dostupné z: <https://www.researchgate.net/profile/Sana-Ali->

[13/publication/361866237_A_SYSTEMATIC_REVIEW_OF_THE_TECHNOLOGY_ENABLED_CHILD_SEXUAL_ABUSE_OCSA_ITS_IMPACTS/links/62cad3b13bbe636e0c51bdf3/A-SYSTEMATIC-REVIEW-OF-THE-TECHNOLOGY-ENABLED-CHILD-SEXUAL-ABUSE-OCSA-ITS-IMPACTS.pdf](https://www.researchgate.net/publication/361866237_A_SYSTEMATIC_REVIEW_OF_THE_TECHNOLOGY_ENABLED_CHILD_SEXUAL_ABUSE_OCSA_ITS_IMPACTS/links/62cad3b13bbe636e0c51bdf3/A-SYSTEMATIC-REVIEW-OF-THE-TECHNOLOGY-ENABLED-CHILD-SEXUAL-ABUSE-OCSA-ITS-IMPACTS.pdf).

FINCH, A., RYCKMAN, L., GUERRA, C. Strategies to Prevent Online Sexual Abuse of Children: A Systematic Review of the Literature Protocol. In *Social Science Protocols*, March 2020. [online]. [cit. 27.9.2022]. Dostupné z: <http://journals.ed.ac.uk/social-science-protocols/article/view/4260/5934>.

GŘIVNA, T. Trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti podle nového trestního zákoníku. In *Bulletin advokacie*. 10/2009 [online]. [cit. 9.3.2022]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz/bo/chapterview-document.seam?documentId=nrptembqhfwpweyk7geyf6427gy3q&groupIndex=0&rowIndex=0>

HALL, M., HALL, J. *The Long-Term Effects of Childhood Sexual Abuse: Counseling Implications* [online]. [cit. 15.11.2021]. Dostupné z: <https://fromabusedtojoy.com/library/the-long-term-effects-of-childhood-sexual-abuse-counseling-implications/>.

MARTINEZ-PRATHER, K., VANDIVER, D.M. Sexting among Teenagers in the United States: A Retrospective Analysis of Identifying Motivating Factors, Potential Targets, and the Role of a Capable Guardian. In *International Journal of Cyber Criminology*, ročník 8, 2014, číslo 1 [online]. [cit. 1.3.2022]. Dostupné z: <https://www.cybercrimejournal.com/pdf/pratherVandiverijcc2014vol8issue1.pdf?fbclid=IwAR0toE5oUAcgGWgTdvsk9qAeLRAw7vXJc3WKRn3QXn4JIAENWplJVZvwzc>.

MOES, T. What is a Digital Footprint? 5 Examples You Need to Know. In *SoftwareLab.org* [online]. leden 2023 [cit. 4.2.2023]. Dostupné z: https://softwarelab.org/what-is-a-digital-footprint/?fbclid=IwAR2CFfe6LGl_aAU3CZ_DSpZlpRXdjHTTNkNaHMQ-IFb6CXOeHXIgK7iYZ4E.

ŠČERBA, F. Posuzování případů zneužívání dětí prostřednictvím internetu k pornografickým účelům. In *Trestněprávní revue* 3/2020 (s. 125) [online]. [cit. 1.3.2022]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz/bo/chapterview-document.seam?documentId=nrptembsgbpxi4s7gnpxgxzrgi2q&groupIndex=0&rowIndex=0>.

WHITTLE, H. C., HAMILTON-GIACHRITSIS, C., BEECH, A. R. Victims' Voices: The Impact of Online Grooming and Sexual Abuse. In *Universal Journal of Psychology* 1(2): 59-71, 2013. [online]. [cit. 27.9.2022]. Dostupné z: <https://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.969.254&rep=rep1&type=pdf>.

WINTERS, G. M., JEGLIC, E. L. Stages of Sexual Grooming: Recognizing Potentially Predatory Behaviors of Child Molesters. In *Deviant Behavior*, svazek 38, 2017, číslo 6, s. 724-733 [online]. [cit. 1.2.2023]. Dostupné z: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/01639625.2016.1197656>.

WINTERS, G. M., JEGLIC, E. L. The Sexual Grooming Scale – Victim Version: The Development and Pilot Testing of a Measure to Assess the Nature and Extent of Child Sexual Grooming. In *Victims & Offenders*, 2021. [online]. [cit. 1.2.2023]. Dostupné z: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/15564886.2021.1974994>.

Ostatní články

ANDROVIČOVÁ, R., ŠIMKOVÁ, D. V síti – o filmu s psycholožkou, která byla na place (rozhovor). In *Total film*. [online]. 2020 [cit. 22.3.2022]. Dostupné z:

<https://www.totalfilm.cz/2020/03/v-siti-rozhovor-psycholozka-renata-androvicova/>.

FREMUTH, J., MAŇOUROVÁ, A. Výslechová místnost má děti co nejméně traumatizovat, je barevná a plná hraček. In *iROZHLAS* [online]. 27.10.2014 [cit. 28.2.2023]. Dostupné z:

https://www.irozhlas.cz/regiony/vyslechova-mistnost-ma-deti-co-nejmene-traumatizovat-je-barevna-a-plna-hracek_201410270100_amanourova.

JOSEFÍK, D., HOUDEK, L. „Výskyt zneužívání dětí je extrémní. Zavíráme před ním oči,“ říká student psychologie. In *Hate Free*. [online]. 9.3.2020 [cit. 22.3.2022]. Dostupné z:

<https://www.hatefree.cz/clanky/dominik-jozefik>.

KLAPILOVÁ, K., REŽŇÁKOVÁ, L. Většinu dětských zneužití nemají na svědomí pedofilové, tvrdí odbornice. In *iDNES*. [online]. 23.3.2020 [cit. 22.3.2022]. Dostupné z:

<https://parafilik.cz/static/media/rozhovor-idnes.pdf?9a96f5>.

KLAPILOVÁ, K., SMOLOVÁ, A. Sexuální preference – Ven z šedé zóny. In *Česko-slovensko-německý magazín JÁDU* (Goethe Institut). [online]. 16.10.2020 [cit. 22.3.2022].

Dostupné z: <https://www.goethe.de/prj/jad/cs/the/sti/22010437.html>.

KRAWIECOVÁ, N., Evropská data: téměř polovina českých dětí se na síti baví s cizími lidmi. Pětina se s nimi sešla. In *iROZHLAS* [online]. 23.8.2020 [cit. 10.11.2021]. Dostupné z:

https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/data-datova-zurnalistika-v-siti-deti-online-internet-predatori_2003090701_nkr.

KUBIŠTOVÁ, D. Do pasti se chytil dvakrát. Soud potrestal sexuálního predátora z dokumentů V síti a Černota podmínkou. In *iROZHLAS* [online]. 19.6.2020 [cit. 6.1.2023].

Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/sexualni-predator-v-siti-cernota-rozdusek-soud_2006190600_dok.

KUBIŠTOVÁ, D. „Nejhorší sexuální predátor“ ze snímku V Síti odešel s tříletou podmínkou. Hrozilo mu až 12 let vězení. In *iROZHLAS* [online]. 13.11.2020 [cit. 21.1.2023]. Dostupné z:

https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/sneky-sexualni-predator-v-siti-vit-klusak-dokument-mestsky-soud-v-praze_2011130915_dok.

KUBIŠTOVÁ, D. „Stáhl bych ti kalhotky“. U soudu s predátorem V síti četli záznam komunikace. Roman B. dostal podmínku. In *iROZHLAS* [online]. 11.8.2020 [cit. 6.1.2023].

Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/v-siti-sexualni-predator-tereza-tezka-film-snimek-dokument_2008110700_dok.

KUBIŠTOVÁ, D. Utekl jste hrobníkovi z lopaty, řekl soudce predátorovi z dokumentu V síti a dal mu podmínku. In *iROZHLAS* [online]. 5.2.2021 [cit. 4.2.2023]. Dostupné z:

https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/v-siti-dvojice-sexualni-predatori-sex-dokument_2102051336_dok?fbclid=IwAR0IVPWcK6G37fFD_S-SSx3PIv3zLiT0OXJ1mIIY7RvXfa-a8x_-xhNSnk.

KUBIŠTOVÁ, D. Vylákal herečku do cukrárny a chtěl si ji odvést na hotel. Predátor z filmu V síti dostal tříletou podmínku. In *iROZHLAS* [online]. 6.3.2020 [cit. 7.1.2023]. Dostupné z:

https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/v-siti-dokument-trest-vit-klusak-soud_2003060600_dok.

WEISS, P., JÍLKOVÁ, M. Povolme animované dětské porno, říká sexuolog Weiss. In *iDNES.cz* [online]. 9.10.2007 [cit. 9.3.2022]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/povolme-animovane-detske-porno-rika-sexuolog-weiss.A071009_115203_domaci_nad.

WEISS, P., KARÁSKOVÁ, I. Nahé děti si už pro jistotu raději nefotěte. In *Mladá fronta DNES*. 7.2.2015. s. 14. ISSN: 1210-1168.

ZVĚŘINA, J., KLIMEŠ, J. Dětská pornografie. In *Respekt* 29/2007 [online]. 15.7.2007 [cit. 9.3.2022]. Dostupné z: <http://mep.zverina.cz/382/cz/normal/detska-pornografie/?fbclid=IwAR2SxpZutdRMcbk4VvETLhRSAZWHIPd1z6eNTdWzIps0nMnkkSpCKS5dPLo>.

Zákonné předpisy

RÁMCOVÉ ROZHODNUTÍ RADY 2004/68/SVV ze dne 22. prosince 2003 o boji proti pohlavnímu vykořisťování dětí a dětské pornografii.

Sdělení č. 104/1991 Sb., o sjednání Úmluvy o právech dítěte.

Sdělení č. 104/2013 Sb. m. s., o sjednání Úmluvy o počítačové kriminalitě.

Zákon č. 141/2014 Sb., kterým se mění zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, ve znění zákona č. 105/2013 Sb.

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

Judikatura

Rozsudek Krajského soudu Ústí nad Labem ze dne 20.4.2018, sp. zn. 50 T 20/2017.

Rozsudek Krajského soudu Ústí nad Labem ze dne 30.11.2021, sp. zn. 98 T 6/2021.

Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 24.2.2021, sp. zn. 4 T 5/2019.

Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 13.3.2020, sp. zn. 4 T 10/2019.

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 13.11.2020, sp. zn. 63 T 2/2020.

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 6.6.2017, sp. zn. 46 T 1/2017.

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 8.12.2020, sp. zn. 3 T 12/2020.

Rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 6 ze dne 3.3.2020, sp. zn. 3 T 78/2019.

Rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 7 ze dne 10.8.2020, sp. zn. 24 T 37/2020.

Rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 7 ze dne 18.6.2020, sp. zn. 39 T 9/2020.

Rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 7 ze dne 5.2.2020, sp. zn. 3 T 47/2020.
Rozsudek Okresního soudu v Jeseníku ze dne 31.8.2021, sp. zn. 2 T 103/2021.
Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 1.4.2021, sp. zn. 2 To 9/2021.
Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 27.9.2018, sp. zn. 2 To 50/2018.
Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 3.2.2022, sp. zn. 2 To 6/2022.
Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 5.10.2021, sp. zn. 10 T 45/2021.
Stanovisko trestního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 25.9.2014, sp. zn. Tpjn 301/2014.
Stanovisko trestního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 30.1.2013, sp. zn. Tpjn 300/2012.
Trestní příkaz Obvodního soudu pro Prahu 3 ze dne 30.12.2019, sp. zn. 3 T 102/2019.
Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 25.8.2020, sp. zn. 8 To 231/2020.
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 1.6.2011, sp. zn. 3 Tdo 669/2011.
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 14.11.2007, sp. zn. 8 Tdo 1276/2007.
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23.1.2019, sp. zn. 7 Tdo 1579/2018.
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23.10.2019, sp. zn. 3 Tdo 1240/2019.
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25.10.2017, sp. zn. 8 Tdo 1075/2017.
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25.10.2017, sp. zn. 8 Tdo 1106/2017.
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25.11.2020, sp. zn. 8 Tdo 1041/2020.
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28.04.2021, sp. zn. 8 Tdo 271/2021.
Usnesení Obvodního soudu pro Prahu 7 ze dne 9.4.2020, sp. zn. 24 T 37/2020.
Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 11.4.2018, sp. zn. 2 To 64/2018.
Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 17.6.2020, sp. zn. 2 T 42/2020.

Audiovizuální zdroje

FILEK, R., CHLUM, J. Kontrolujte s kým děti komunikují na sociálních sítích, radí policista Filek. In *Český rozhlas* [online rozhovor]. 28.11.2019 [cit. 2.2.2023]. Dostupné z: <https://radiozurnal.rozhlas.cz/kontrolujte-s-kym-deti-komunikuji-na-socialnich-sitich-radi-policista-filek-8116064?fbclid=IwAR1sfE27OCQ5ZY1ibs0IZasyiGQ2npHjuI3KPI1InXTWWfD-eEGbTbYzRvo>.

Linka bezpečí – *Na tenké lince*. [databáze audio online]. [cit. 19.11.2022]. Dostupné z: <https://open.spotify.com/show/65aUw2FIHybkX2J3NjIgD3>.

KLAPILOVÁ, K., PAULÍK LICHKOVÁ, A. Parafilie není záležitost vlastní volby ani sexuální zhyralosti, říká Kateřina Klapilová. In *Diagnóza F* (Radio Wave). [online rozhovor].

4.10.2019 [cit. 22.3.2022]. Dostupné z: <https://wave.rozhlas.cz/parafilie-neni-zalezitost-vlastni-volby-ani-sexualni-zhyralost-rika-katerina-8086483>.

KLUSÁK, V., PETŘÍK, J. Klusák o svém dokumentu V síti: Nejde jen o pedofily, muži cílí na děti na internetu pro jejich manipulovatelnost. In *On Air* (Radio Wave). [online rozhovor]. 22.5.2019 [cit. 22.3.2022]. Dostupné z: <https://wave.rozhlas.cz/klusak-o-svem-dokumentu-v-siti-nejde-jen-o-pedofily-muzi-cili-na-deti-na-7949225>.

KOŽÍŠEK, M. Sexting – motivace, prevence doma i ve škole, postup řešení. In *Na tenké lince* (Linka bezpečí). [online podcast]. [cit. 23.2.2022]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=12IYldIK8nw&list=PLuRqViIE5D08miQx6aWdggw2COOVicSSjZ&index=23>.

KPBI – Kraj pro bezpečný internet. *Dark Web*, 30.3.2021. [video online]. [cit. 20.9.2022]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=_8MioER6zVQ.

PÍSECKÝ, V., BASTLOVÁ, M. Film V síti ukazuje část reality, hrozeb na internetu je více, říká kriminalista. In *Český rozhlas* [online rozhovor]. 27.2.2020 [cit. 2.2.2023]. Dostupné z: https://radiozurnal.rozhlas.cz/film-v-siti-ukazuje-cast-reality-hrozeb-na-internetu-je-vice-rika-kriminalista-8155195?fbclid=IwAR2zfPYTWcgk3LVkFy0g5s32fvN5UpKp7AyLtf_5aO_VbXK_cyYpMbab_Eg.

ŠMAHEL, D., DRTINOVÁ, D. Expert: V sexu jsme liberální, děti v sextingu na špici Evropy, může je to i poškodit. In *DVTV*. [online rozhovor]. 14.2.2020 [cit. 22.3.2022]. Dostupné z: <https://video.aktualne.cz/dvtv/expert-deti-a-sexting-jsme-na-spici-evropy-v-sexu-liberalni/r~390612924e7811ea9b40ac1f6b220ee8/>.

Vliv nových technologií na trestní právo - Mezinárodní vědecká konference Katedry trestního práva Právnické fakulty Univerzity Karlovy. 24.3.2022. [online záznam]. 10.5.2022 [cit. 2.2.2023]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=5vL8Ye3xAKU>.

VRZÁČKOVÁ, P., DRTINOVÁ, D. Násilníkovi jde terapií pomoci, posílání fotek přirození není vzácné, říká sexuoložka. In *DVTV*. [online rozhovor]. 29.10.2021 [cit. 22.3.2022]. Dostupné z: <https://video.aktualne.cz/dvtv/nasilnikovi-jde-terapii-pomocit-posilani-fotek-prirozeni-neni/r~5bd22bc435cd11ec966d0cc47ab5f122/>.

WEISS, P., DRTINOVÁ, D. Muži ztrácí zájem o partnerský sex, raději masturbují u porna, jsou pohodlní. In *DVTV*. [online rozhovor]. 18.4.2019 [cit. 22.3.2022]. Dostupné z: <https://video.aktualne.cz/dvtv/weiss-muzi-radeji-masturbuji-u-porna-ztraci-zajem-o-partners/r~4fc616885f8d11e9b5e8ac1f6b220ee8/?fbclid=IwAR1jI7ocOBtgIcIACgy7wHxvcxYyUEqw81wdupgkS2TyOrTSN6uP-Qd6IJo>.

WEISS, P., VESELOVSKÝ, M. Sexuolog: Pedofil, který nesáhne na dítě, zasluží naši úctu. In *DVTV*. [online rozhovor]. 23.12.2014 [cit. 22.3.2022]. Dostupné z: <https://video.aktualne.cz/dvtv/sexuolog-pedofil-ktery-nasahne-na-dite-zaslouzi-nasi-uctu/r~444c47168a0111e4ab15002590604f2e/?fbclid=IwAR0p8kAJboU3dkUp5UTabQhBqASMwAV-riTSBmni6SW1AZG4U7ISkvhpmR4>.

ZELENKOVÁ, L. Anonymita, zdarma, nonstop – jak vypadá provoz Linky bezpečí? In *Na tenké lince* (Linka bezpečí). [online podcast]. 9.12.2021 [cit. 3.2.2023]. Dostupné z:

https://ceskepodcasty.cz/episode/rEbCQhW3RxoagxOZnBD?fbclid=IwAR2JWK2CZgOpiHCGUo54YMA2H-ki4X_fyeTj40e_BzfRlu4unNoUD3pqGiM.

Výzkumy, studie a statistiky

BEDROŠOVÁ, M., HLAVOVÁ, R., MACHÁČKOVÁ, H., DĚDKOVÁ, L., ŠMAHEL, D. (2018). České děti a dospívající na internetu: Zpráva z výzkumu na základních a středních školách. Projekt EU Kids Online IV – Česká republika. Brno: Masarykova univerzita. [online]. [cit. 19.2.2022]. Dostupné z: https://irtis.muni.cz/media/3137006/eu_kids_online_report_2018_cz_main.pdf.

BLATNÍKOVÁ, Š. *Pachatelé komerčního sexuálního zneužívání dětí*. 1. vyd. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2009. ISBN:978-80-7338-091-5. [online]. [cit. 19.2.2022]. Dostupné z: <http://www.ok.cz/iksp/docs/366.pdf>.

Europol. *EXPLOITING ISOLATION: Offenders and victims of online child sexual abuse during the COVID-19 pandemic* [online]. 19.6.2020 [cit. 10.11.2021]. Dostupné z: https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/europol_covid_report-cse_jun2020v.3_0.pdf.

KOPECKÝ, K., SZOTKOWSKI, R., O2 Czech Republic & Univerzita Palackého v Olomouci. *České děti v kybersvětě* (výzkumná zpráva). [online]. 2019 [cit. 19.2.2022]. Dostupné z: <https://www.e-bezpeci.cz/index.php/ke-stazeni/vyzkumne-zpravy/117-ceske-deti-v-kybersvete/file>.

KOPECKÝ, K., SZOTKOWSKI, R., O2 Czech Republic & Univerzita Palackého v Olomouci. *Sexting a rizikové seznamování dětí v kyberprostoru* (výzkumná zpráva). [online]. 2017 [cit. 19.2.2022]. Dostupné z: <https://www.e-bezpeci.cz/index.php/ke-stazeni/vyzkumne-zpravy/96-sexting-a-rizikove-seznamovani-2017/file>.

KOŽÍŠEK, M., VIEWEGOVÁ, M., KOLOUCH, J., KOPECKÝ, K. *Safer Internet for Kids and Youth*. European Liberal Forum (ELF), 2021. ISBN: 978-2-39067-003-2. [online]. [cit. 22.3.2022]. Dostupné z: <https://liberalforum.eu/wp-content/uploads/2021/07/Safer-Internet-for-Kids-and-Youth-ELF-1.pdf>.

Most popular social networks worldwide as of January 2022, ranked by number of monthly active users (in millions). [online]. [cit. 17.3.2022]. Dostupné z: <https://www.statista.com/statistics/272014/global-social-networks-ranked-by-number-of-users/>.

Rapport de la Consultation sur la prévention de la maltraitance de l'enfant, 29-31 mars 1999, OMS (WHO), Genève [online]. [cit. 1.2.2023]. Dostupné z: <https://apps.who.int/iris/handle/10665/66790>.

SMAHEL, D., MACHACKOVA, H., MASCHERONI, G., DEDKOVA, L., STAKSRUD, E., ÓLAFSSON, K., LIVINGSTONE, S., HASEBRINK, U. (2020). EU Kids Online 2020: Survey results from 19 countries [online]. [cit. 19.2.2022]. Dostupné z: <https://www.lse.ac.uk/media-and-communications/assets/documents/research/eu-kids-online/reports/EU-Kids-Online-2020-March2020.pdf>.

The Annual Report 2020 of Internet Watch Foundation (IWF) [online]. 2020 [cit. 10.11.2021]. Dostupné z: <https://annualreport2020.iwf.org.uk/>.

VOKÁL, D., ŠMAHEL, D., DEDKOVA, L. (2021). *Excesivní používání internetu českými dospívajícími: Srovnání před a během pandemie Covid-19*. [Výzkumná zpráva]. Masarykova univerzita. [online]. [cit. 19.2.2022]. Dostupné z: https://irtis.muni.cz/media/3345543/excessive-internet-use-report_v13_final.pdf.

Ostatní internetové zdroje

Better Internet for Kids [online]. [cit. 19.11.2022]. Dostupné z: <https://www.betterinternetforkids.eu/>.

Co je to kyberšikana. In *e-bezpečí.cz* [online]. 14.1.2019 [cit. 1.3.2022]. Dostupné z: <https://www.e-bezpeci.cz/index.php/trivium-projektu-ebezpeci/71-trivium/1418-co-je-kybersikana>.

Co je to revenge porn. In *e-bezpečí.cz* [online]. 10.10.2021 [cit. 1.3.2022]. Dostupné z: <https://e-bezpeci.cz/index.php/71-trivium/2341-revenge-porn>.

CZ.NIC – *Bezpečně na netu*. [online]. [cit. 19.11.2022]. Dostupné z: <https://www.bezpecnenanetu.cz/cs/>.

CZ.NIC – *Jak na Internet*. [online]. [cit. 19.11.2022]. Dostupné z: <https://www.jaknainternet.cz/>.

E-bezpečí. [online]. [cit. 19.11.2022]. Dostupné z: <https://www.e-bezpeci.cz/>.

Internetem bezpečně. [online]. [cit. 19.11.2022]. Dostupné z: <https://www.internetembezpecne.cz/>.

Jednotlivé druhy kyberkriminality. In *Policie ČR* [online]. [cit. 17.3.2022]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/jednotlive-druhy-kyberkriminality.aspx>.

KOPECKÝ, K., Co je to sextortion. In *e-bezpečí.cz* [online]. 20.12.2021 [cit. 19.2.2022]. Dostupné z: <https://e-bezpeci.cz/index.php/71-trivium/2421-co-je-sextortion>.

KOPECKÝ, K. Nebezpečí zvané kybergrooming I. In *Metodický portál RVP.CZ* [online]. 2010. [cit. 18.2.2022]. Dostupné z: <https://clanky.rvp.cz/clanek/s/Z/9741/NEBEZPECI-ZVANE-KYBERGROOMING-I.html#2a>.

KPBI – *Kraje pro bezpečný internet*. [databáze videí online]. [cit. 19.11.2022]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/@kpbi-krajeprobezpecnyinter5217>.

Kyberstalking. In *Internetem bezpečně* [online]. 14.1.2019 [cit. 1.3.2022]. Dostupné z: <https://www.internetembezpecne.cz/internetem-bezpecne/rizika-online-komunikace/kyberstalking/>.

Lidé.cz In *Wikipedia*. [online]. [cit. 22.11.2022]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Lid%C3%A9.cz>.

NCBI – *Bezpečně online*. [online]. [cit. 19.11.2022]. Dostupné z: <https://bezpecne-online.ncbi.cz/>.

Projekt Parafilik [online]. [cit. 19.11.2022]. Dostupné z: <https://parafilik.cz/>.

Spolužáci.cz In Wikipedia. [online]. [cit. 22.11.2022]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Spolu%C5%BE%C3%A1ci.cz>.

Výroční zpráva NCOZ 2021 [online]. 2022. [cit. 20.9.2022]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/vyrocní-zprava-ncoz-2021.aspx>.

Seznam příloh

Příloha 1 – seznam rozhodnutí soudů analyzovaných ve výzkumu

- Rozsudek Krajského soudu Ústí nad Labem ze dne 20.4.2018, sp. zn. 50 T 20/2017.
- Rozsudek Krajského soudu Ústí nad Labem ze dne 30.11.2021, sp. zn. 98 T 6/2021.
- Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 24.2.2021, sp. zn. 4 T 5/2019.
- Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 13.3.2020, sp. zn. 4 T 10/2019.
- Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 13.11.2020, sp. zn. 63 T 2/2020.
- Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 6.6.2017, sp. zn. 46 T 1/2017.
- Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 8.12.2020, sp. zn. 3 T 12/2020.
- Rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 6 ze dne 3.3.2020, sp. zn. 3 T 78/2019.
- Rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 7 ze dne 10.8.2020, sp. zn. 24 T 37/2020.
- Rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 7 ze dne 18.6.2020, sp. zn. 39 T 9/2020.
- Rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 7 ze dne 5.2.2020, sp. zn. 3 T 47/2020.
- Rozsudek Okresního soudu v Jeseníku ze dne 31.8.2021, sp. zn. 2 T 103/2021.
- Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 1.4.2021, sp. zn. 2 To 9/2021.
- Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 27.9.2018, sp. zn. 2 To 50/2018.
- Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 3.2.2022, sp. zn. 2 To 6/2022.
- Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 5.10.2021, sp. zn. 10 T 45/2021.
- Trestní příkaz Obvodního soudu pro Prahu 3 ze dne 30.12.2019, sp. zn. 3 T 102/2019.
- Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 25.8.2020, sp. zn. 8 To 231/2020.
- Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23.1.2019, sp. zn. 7 Tdo 1579/2018.
- Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25.11.2020, sp. zn. 8 Tdo 1041/2020.
- Usnesení Obvodního soudu pro Prahu 7 ze dne 9.4.2020, sp. zn. 24 T 37/2020.
- Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 11.4.2018, sp. zn. 2 To 64/2018.
- Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 17.6.2020, sp. zn. 2 T 42/2020.

Příloha 2 – zpracovaná rozhodnutí soudů

Vzorek č. 1

Rozsudek Krajského soudu Ústí nad Labem – pobočka v Liberci jako soudu I. stupně ze dne 30.11.2021, č.j. 98 T 2021 – 904, a rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 3.2.2022, č.j. 2 To 6/2022.

Odvolací soud původní rozsudek pouze drobně poupravil. Vrchní soud uložil ochranné sexuologické léčení v ústavní formě podle § 99 odst. 1, odst. 4 TZ, nikoli pouze podle § 99 odst. 1 TZ, jak ukládal původní rozsudek. Ve zbylém rozsahu rozsudek soudu prvního stupně potvrdil.

<p>Pachatel</p>	<p>Muž, nar. 2001 (trestná činnost páchána v letech 2020 - 2021 – věk blízký mladistvému), student. Biologická matka pachatele byla alkoholička s pravděpodobným abúzem v době těhotenství (tzn. že pravděpodobně užívala alkohol i v těhotenství). Pachatel se kvůli zanedbané péči a podezření na týrání ve svých devíti měsících dostal do dětského domova, odkud byl umístěn do pěstounské péče manželů, jejichž péče je hodnocena pouze kladně. Ve škole byl považován za introverta, občas odevzdaný až lhostejný, ale úkoly plnil a byl ochotný, spolehlivý a cílevědomý v tom, o co se zajímá. Vyučil se opravářem zemědělských strojů a chce si dodělat nadstavbu na automechanika.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Prvopachatel • Věk: 19-20 let v době spáchání • Vzdělání: vyučen • Matka pravděpodobně pila alkohol i v těhotenství • Zanedbaná péče a podezření na týrání • Dětský domov a následně pěstounská péče
<p>Výsledky znaleckého posudku</p>	<p>Pachatel trpí poruchou sexuální preference (sexuální deviací) ve smyslu patologické sexuální agresivity a jeho sexuální orientace je heterosexuální se zaměřením na dospívající a dospělé ženy. Intelektově je mírně podprůměrný. Osobnost pachatele je simplexní (tj. jednoduchá) s převládajícími rysy citové maladaptace (tj. porucha přizpůsobování). Pachatel je emocionálně nezralý, citově deprivovaný a jeho afektivita a psychika je nestabilní.</p> <p>Porucha sexuální preference podstatně snížila jeho ovládací schopnosti, ale rozpoznávací schopnosti byly plně zachovány. Je tedy zmenšeně příčetný, ale trestněprávně odpovědný za své jednání.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Porucha sexuální preference – patologická sexuální agresivita • Zmenšená příčetnost • heterosexuální orientace se zaměřením i na dospívající ženy • mírně podprůměrný intelekt • emocionálně nezralý • nestabilní afektivita a psychika

Obhajoba, případně postoj ke své trestné činnosti	Nejdříve měl pachatel kontakty s holkami na internetu, ale potom už mu to nestačilo. Jeho jednání byl zkrat. Ví, že jeho jednání není správné a nemá ho občas pod kontrolou. Ví, že to byla chyba a svého jednání lituje. Poškozeným napsal omluvné dopisy a s uplatněnými nároky poškozených souhlasí a v budoucnu je chce uhradit. K nařízenému ochrannému léčení má pozitivní přístup.	<ul style="list-style-type: none"> • Ví, že jeho jednání byla chyba a lituje toho. • sebereflexe • obhajoba ale byla vystavěna na tom, že je v podstatě retardovaný, což ale soud vzhledem k rozporu se znaleckými zjištěními odmítl
Prostředí online zneužívání	Sociální sítě <i>Instagram</i> a <i>Facebook</i> , email	<ul style="list-style-type: none"> • Týká se pouze prvního ze čtyř spáchaných skutků
Sexuální zneužití offline?	Ano	<ul style="list-style-type: none"> • Tři ze čtyř skutků bylo spácháno v offline prostředí, což má zásadní vliv na uložený trest a ochranné opatření !!!
Počet a věk poškozených	Celkem 7 poškozených, z toho jedna dospělá žena. Pět dívek ve věkovém rozmezí v době viktimizace 8 až 15 let a jeden desetiletý chlapec.	<ul style="list-style-type: none"> • 3 poškozené nezletilé v online prostředí dvě ve věku 15 a jedna 10 let
Sexuální zneužití na internetu	<ul style="list-style-type: none"> • Pachatel po první poškozené mladší 15 let požadoval fotografie jejího nahého těla a vyhrožoval, že pokud neuposlechne, zveřejní o ní pomluvy na sociálních sítích. Poškozená mu poslala fotky ve spodním prádle. Pachatel následně vyhrožoval jejich zveřejněním, pokud nepošle nahé fotky. Tomu poškozená nakonec vyhověla a poslala mu zhruba deset fotografií a následně asi dvacet videí, na kterých plnila instrukce pachatele. • Druhé poškozené pachatel vyhrožoval, že znásilní její kamarádku, pokud mu nepošle své nahé fotografie a videonahrávku svého striptýzu. • Třetí poškozenou pachatel kontaktoval, 	<ul style="list-style-type: none"> • U všech poškozených si byl vědom jejich věku – jedna mladší 15 let! • Falešný profil pachatele na soc. sítích • Požadoval fotografie nahého těla • Vyhrožoval jinou těžkou újmou – zveřejněním

	komunikoval s ní o sexuálních tématech a přiměl jí, aby mu poslala pět fotografií ve spodním prádle. Vyhrůžování a požadavku na fotografie nahého těla už poškozená nepodlehla.	intimních fotografií <ul style="list-style-type: none"> Naléhal
Spáchané trestné činy	<p>I. Online sex. zneužití tří nezletilých dívek</p> <ul style="list-style-type: none"> ◦ pokračující zločin sexuální nátlak dílem dokonáný a dílem ve stádiu pokusu podle § 186 odst. 1 alinea první, odst. 3 písm. a), odst. 5 písm. a) TZ a § 21 odst. 1 TZ ◦ pokračující přečin zneužití dítěte k výrobě pornografie dílem dokonáný a dílem ve stádiu pokusu podle § 193 odst. 1 TZ a § 21 odst. 1. TZ ◦ přečin výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií podle § 192 odst. 1 TZ <p>II. pokus zločinu znásilnění III. příprava zločinu znásilnění IV. pokus zločinu znásilnění, přečin vydírání a přečin porušování domovní svobody</p>	<ul style="list-style-type: none"> Soud vzal v úvahu polehčující okolnosti: věk blízký mladistvému, sebereflexi pachatele, dosavadní bezúhonnost
Trest	Dvouletý nepodmíněný trest odnětí svobody ve věznici s ostrahou, trest propadnutí věci – mobilního telefonu jako nástroje trestné činnosti Soud shledal podmínky pro užití § 40 odst. 2 TZ	<ul style="list-style-type: none"> TOS na 2 roky nepodmíněně, ALE pachatel spáchal i jiné TČ Pachatel je zmenšeně přičetný (§ 27 TZ) Užil možnost uložit trest kratšího trvání (pod dolní hranici) se současným uložením ochranného léčení
Ochranná léčba	Ochranné sexuologické léčení v ústavní formě podle § 99 odst. 1, odst. 4 TZ	<ul style="list-style-type: none"> Ochranné sexuologické léčení v ústavní formě
Náhrada nemajetkové újmy poškozeným	Náhrada nemajetkové újmy pěti nezletilým poškozeným v celkové výši 180 000 Kč	<ul style="list-style-type: none"> Ano i dvěma poškozeným online ve výši 30 000 a 20 000 Kč

Vzorek č. 2

Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové jako soudu I. stupně ze dne 24.2.2021, č.j. 4 T 5/2019-1874 a rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 5.10.2021, č.j. 10 To 45/2021.

Odvolací soud odsoudil obžalovaného pouze za přečin zneužití dítěte k výrobě pornografie, protože na rozdíl od soudu I. stupně měl za to, že nátlak se nepodařilo dokázat, a pro to se obžalovaný nedopustil zločinu sexuálního nátlaku. Z tohoto důvodu odvolací soud snížil trest odnětí svobody z pěti let šesti měsíců na tři roky.

Pachatel	<p>Muž, nar. 1982, trestná činnost páchána v roce 2014 Bohužel nic víc.</p> <p>Dříve již odsouzen za trestné činy: znásilnění, pohlavní zneužívání, ohrožování výchovy mládeže a podávání alkoholických nápojů mládeži</p>	<ul style="list-style-type: none">• Věk: 32 let v době spáchání• Dříve již odsouzen za trestné činy: znásilnění, pohlavní zneužívání, ohrožování výchovy mládeže a podávání alkoholických nápojů mládeži• Podmíněně propuštěn a odsouzení zahlazeno
Výsledky znaleckého posudku	<p>Podle ošetřující lékařky z psychiatrické nemocnice, kde bych pachatel po pokusu o sebevraždu nejdříve nedobrovolně a později již dobrovolně hospitalizován, trpí pachatel sexuální deviací – hebefilií, tzn. preferuje pubertální děvčata. Je sexuálně nezdrženlivý a nezralý. Nemá žádnou dementní ani duševní poruchu.</p> <p>Podle znaleckého posudku trpí sexuální deviací ve formě efebofilie (preference pubertálních chlapců) a hebefilie. V důsledku toho jsou jeho ovládací schopnosti podstatně sniženy, rozpoznávací schopnosti jsou ale plně zachovány. Intelekt má mírně nadprůměrný a osobnost s rysy nezdrženlivosti. Emočně je nezralý a psychicky nestabilní. Jeho úroveň sebekontroly v sexuální oblasti je podprůměrná.</p> <p>Svého jednání se dopouštěl v době podmíněného propuštění a při výkonu psychiatricko-sexuologickém ochranném léčení v ambulantní formě, kde se o tom nijak nezmínil !!!</p>	<ul style="list-style-type: none">• Sexuální deviace – hebefilie i efebofilie• Zmenšená přičetnost• Nezdrženlivý• Emočně nezralý• Psychicky nestabilní (pokus o sebevraždu)• Intelekt lehce nadprůměrný• Podprůměrná sebekontrola v sexuální oblasti• Při ochranném léčení v ambulantní formě dostatečně nespolupracoval, při hospitalizaci po pokusu

		o sebevraždu již spolupracoval, sám se zajímal, chtěl vše pochopit a sám zažádal o medikaci na snížení testosteronu
Obhajoba, případně postoj ke své trestné činnosti	Pachatel všeho lituje, stydí se, cítí zodpovědnost a je mu z toho zle. Vůči první poškozené ale namítá, že ta neměla problém posílat i jiným lidem své nahé fotografie a nevyvíjel na ní žádný nátlak, a snaží se poukazovat na nevěrohodnost její výpovědi proti němu. Pachatel po diagnostikování hebefilie získal náhled a zažádal o medikaci. Dříve ale cíleně zamlčoval a nespupracoval při ambulantní ochranné léčbě ze strachu z trestu a léků, přitom z toho stále obviňuje ošetřujícího psychiatra..	<ul style="list-style-type: none"> • Sebereflexe, náhled a motivace se léčit • Lituje svého jednání
Prostředí online zneužívání	<i>Facebook, Skype a Snapchat</i>	
Sexuální zneužití offline?	V tomto případě ne. Dříve ano, ale dřívější odsouzení je již zahlazeno, nemělo tudíž ani vliv na uložený trest.	<ul style="list-style-type: none"> • Ne
Počet a věk poškozených	Celkem 4 poškození. Jedna dívka mladší 15 let, dva kluci a jedna dívka mladší 18 let.	<ul style="list-style-type: none"> • Jedna dvanáctiletá a tři mladší 18 let
Sexuální zneužití na internetu	<ul style="list-style-type: none"> • Přiměl dvanáctiletou poškozenou, aby mu poslala fotografii svého nahého těla. • Přechovával u sebe dětskou pornografii. • Přiměl skrze své falešné profily tři nezletilé poškozené, aby se před ním prostřednictvím webkamery obnažovali a sebeuspokojovali. • Tohoto jednání se dopouštěl v době podmíněného propuštění a při výkonu psychiatricko-sexuologickém ochranném léčení v ambulantní formě, kde se o tom nijak nezmínil. 	<ul style="list-style-type: none"> • Falešné profily na soc. sítích – mužské i ženské • Vylákal nahé fotografie a přiměl k obnažování a sebeukájení před webkamerou
Spáchané trestné činy	<ul style="list-style-type: none"> • Přechin zneužití dítěte k výrobě pornografie podle § 193 odst. 1 TZ • + Sbíhající se trestné činy, kterými byl uznán vinným dřívějším rozsudkem <ul style="list-style-type: none"> ◦ přechin výroba a jiného nakládání a dětskou pornografií podle § 192 odst. 1, odst. 3 TZ ◦ přechin účast na pornografickém představení podle § 193a TZ 	<ul style="list-style-type: none"> • Zmenšená přičetnost • fikce neodsouzení

Trest	Souhrnný trest odnětí svobody v trvání tří let a trest propadnutí věci – tabletu a notebooku i s příslušenstvím	<ul style="list-style-type: none"> • TOS na 3 roky nepodmíněně • Trest propadnutí věci
Ochranná léčba	Ochranné sexuologické léčení v ústavní formě podle § 99 odst. 2 písm. a), odst. 4 TZ	<ul style="list-style-type: none"> • Ochranné sexuologické léčení v ústavní formě • Již absolvoval psychiatricko-sexuologickém ochranném léčení v ambulantní formě, kde se o svém jednání nijak nezmínil
Náhrada nemajetkové újmy poškozeným	Ne	<ul style="list-style-type: none"> • Ne

Vzorek č. 3

Rozsudek Krajského soudu v Plzni jako soudu I. stupně ze dne 13.3.2020, č.j. 4 T 10/2019-1794 a usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 17.6.2020, č.j. 2 To 42/2020.

Odvolací soud zrušil zprošťující výrok soudu I. stupně týkající se posledního skutku, který jediný nebyl spáchaný v online prostředí, a v jeho rozsahu vrátil věc k novému projednání a rozhodnutí. Ve zbylé části nebyl rozsudek procesními stranami napaden, a proto nabyl právní moci.

Pachatel	Muž, nar. 1977, trestná činnost páchána v letech 2013-2015 a v roce 2018, pracovník pracovní agentury přidělen do firmy zajišťující catering pro letadla. Prodělal četná kardiovaskulární onemocnění a zemřela mu matka, na kterou byl fixován.	<ul style="list-style-type: none"> • Prvopachatel • věk: 36-41 let • pracovník pracovní agentury
Výsledky znaleckého posudku	Pachatel trpí poruchou sexuální preference – sadomasochismem. Vzhledem k tomu měl podstatně snížené ovládací schopnosti, ale schopnosti rozpoznávací měl plně zachované. Jeho sexuální orientace je heterosexuální s preferencí velmi mladých žen. Motivace jeho jednání byla deviantně sexuální, tedy patologická. Hrozí, že se bude jeho jednání bez léčby opakovat. Pachatel má průměrný intelekt. Jeho osobnost je jednodušší. Je citově nepřizpůsobivý, emocionalita je méně diferencovaná a afektivita a psychika jsou nestabilní.	<ul style="list-style-type: none"> • Parafilie (porucha sexuální preference) – sadomasochismus • průměrný intelekt • jednodušší osobnost • afektivita a psychika nestabilní

Obhajoba, případně postoj ke své trestné činnosti	Pachatel má náhled, je si vědom narušené sexuality a je ochotný se léčit.	<ul style="list-style-type: none"> • Lituje svého jednání • má náhled • chce se léčit
Prostředí online zneužívání	Facebook a online seznamka	
Sexuální zneužití offline?	Podle tohoto rozsudku krajského soudu ne. Zprošťující výrok o zločinu znásilnění byl odvolacím soudem krajskému soudu vrácen k novému projednání a rozhodnutí. To ale nemá již vliv na uložený trest tímto prvostupňovým rozsudkem.	<ul style="list-style-type: none"> • Ne (možná ano, ale nemá to vliv na uložený trest)
Počet a věk poškozených	Celkem tři nezletilé dívky, dvě narozené v roce 1998 a jedna v roce 1997	<ul style="list-style-type: none"> • Tři nezletilé dívky
Sexuální zneužití na internetu	<ul style="list-style-type: none"> • Pachatel v roce 2013 kontaktoval nezletilou poškozenou a pod pohrůzkou, že její profilovou fotku, kde měla velký výstřih, pošle jejím rodičům, jí žádal o zaslání fotografií ve spodním prádle. Což z obavy poškozená udělala. Poté jí vyhrožoval, že pokud mu nepošle nahé fotografie, zveřejní ty ve spodním prádle. Čemuž poškozená ze strachu také vyhověla. • Poté pachatel kontaktoval sestru první poškozené a požadoval po ní také nahé fotografie, přičemž vyhrožoval zveřejněním nahých fotografií její sestry. Druhá poškozená se bála a fotografie zaslala. Poté požadoval nahé fotografie obou sester dohromady, což poškozené ze strachu také zaslaly. • Třetí poškozená nejprve zaslala pachateli své nahé fotografie dobrovolně. Následně jí ale byla vydírána, aby poslala další, což udělala. • V roce 2018 se pachatel opět ozval již zletilým poškozeným sestrám, požadoval aktuální fotografie a vyhrožoval, že zveřejní ty staré. Sestry už nic neposlaly. Následně pachatel jejich fotografie z let 2013 až 2014 opravdu zveřejnil a odkaz na ně poslal otcí a babičce poškozených sester. 	<ul style="list-style-type: none"> • Profil na sociální síti pod vlastním jménem i falešné profily vydávající se za dívky i chlapce • Požadoval fotky ve spodním prádle a následně fotky nahého těla • Vyhrožoval zveřejněním • Fotografie opravdu zveřejnil
Spáchané trestné činy	<ul style="list-style-type: none"> • Pokračující zločin sexuálního nátlaku podle § 186 odst. 1, odst. 3 písm. a) TZ • Pokračující přečin sexuálního nátlaku podle § 186 odst. 1 TZ ve stádiu pokusu podle § 21 odst. 1 TZ 	
Trest	Nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání tří let se zkušební dobou v trvání pěti let s dohledem a trest	<ul style="list-style-type: none"> • TOS 3 roky

	propadnutí věci – externího harddisku, stolního počítače, SIM karty a mobilního telefonu	podmíněně odloženo se zkušební dobou 5 let s dohledem <ul style="list-style-type: none"> • propadnutí věci
Ochranná léčba	Ochranné sexuologické léčení v ambulantní formě podle § 99 odst. 2 písm. a), odst. 4 TZ	<ul style="list-style-type: none"> • Ochranné sexuologické léčení v ambulantní formě
Náhrada nemajetkové újmy poškozeným	Ne	<ul style="list-style-type: none"> • Ne

Vzorek č. 4

Rozsudek Městského soudu v Praze jako soudu I. stupně ze dne 8.12.2020, č.j. 3 T 12/2020 a rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 1.4.2021, č.j. 2 To 9/2021.

Odvolací soud se neztotožnil zcela s právní kvalifikací skutků a s uloženým trestem, rozhodl proto ve věci sám.

Pachatel	<p>Muž, nar. 1979, trestná činnost páchána v letech 2018 a 2019</p> <p>Pachatel je rozvedený otec tří nezletilých dětí, se kterými má zákaz se vídat. Pochází z rozvrácené rodiny, otec alkoholik a matka disociální rysy. Měl být pohlavně zneužíván svým starším bratrem. Má pouze základní vzdělání. V roce 2017 byl odsouzen za znásilnění své nezletilé dcery, což vnímá jako nespravedlivé. Několikrát se pokusil o sebevraždu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Recidivista • Online sexuálního zneužívání se dopouštěl přímo z psychiatrické nemocnice během ústavního sexuologického léčení • Sám zneužíván v dětství • rozvrácená rodina • znásilnil svou dceru
Výsledky znaleckého posudku	<p>Pachatel trpí sexuální deviací (parafilií) – pedofilií. Jeho ovládací schopnosti byly proto podstatně sníženy, rozpoznávací schopnosti ale byly zachovány. Jeho pobyt na svobodě je nebezpečný. Osobnost pachatele je jednoduchá, s převládajícími rysy nepřizpůsobivosti a nezdrženlivosti. Intelpekt má průměrný. Emocionalita je nezralá a afektivita a psychika nestabilní.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pedofil – porucha sexuální preference v předmětu zájmu • zmenšená příčetnost • emocionalita nezralá

		<ul style="list-style-type: none"> psychicky nestabilní
Obhajoba, případně postoj ke své trestné činnosti	Pachatel své jednání z části popírá, z části bagatelizuje. Pocity viny absentují, absolutně nemá na své chování náhled.	<ul style="list-style-type: none"> Popírá bagatelizuje nemá náhled žádné pocity viny své jednání bral pouze jako porušení vnitřních předpisů psychiatrické léčebny
Prostředí online zneužívání	Sociální síť <i>Instagram</i> a aplikace <i>Messenger</i> a <i>Whatsapp</i>	
Sexuální zneužití offline?	Ano	<ul style="list-style-type: none"> Ano, má to tedy vliv na uložený trest
Počet a věk poškozených	Celkem 5 nezletilých chlapců mladších 15 let.	<ul style="list-style-type: none"> 5 mladších 15 let online 4
Sexuální zneužití na internetu	<ul style="list-style-type: none"> Pachatel kontaktoval poškozené přímo z psychiatrické nemocnice. Tím podstatně stěžoval výkon ústavního sexuologického léčení, protože měl zákaz komunikovat s nezletilými. Kontaktoval nezletilého poškozeného z falešného profilu vydávající se za nezletilou dívku a po poškozeném požadoval intimní fotografie. Sám mu poslal fotografie dívčího přirození a od chlapce dostal fotografie jeho přirození. Poté co chlapec účet pachatele zablokoval, se mu pachatel ozval z jiného účtu, vydával se za strýce dívky a komunikoval s poškozeným o sexuálního tématech. Dalšího poškozeného kontaktoval a poslal mu fotografii svého obnaženého penisu a dále s ním komunikoval o sexuálních tématech a navrhoval mu setkání. Posledního poškozeného také nejdříve kontaktoval online a požadoval po něm různé intimní fotografie, později pachatel svévolně opustil psychiatrickou nemocnici a došlo ke znásilnění. 	<ul style="list-style-type: none"> Požadoval intimní fotografie a videa sám posílal obnažené fotografie komunikoval o sexuálních tématech navrhoval setkání
Spáchané trestné činy	<ul style="list-style-type: none"> Přečin maření výkonu rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. j) TZ Pokračující přečin zneužití dítěte k výrobě 	

	<p>pornografie podle § 193 odst. 1 TZ dílem dokonaným a dílem ve stádiu pokusu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pokračující přečin ohrožování výchovy dítěte podle § 201 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. b) TZ • Přečin výroby a jiného nakládání s dětskou pornografií podle § 192 odst. 1 TZ • Zvláště závažný zločin znásilnění podle § 185 odst. 1 alinea první, alinea druhá, odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. a) TZ 	
Trest	Souhrnný trest odnětí svobody v trvání 10 roků ve věznicí se zvýšenou ostrahou a trest propadnutí věci – šesti mobilních telefonů a svou SIM karet	<ul style="list-style-type: none"> • TOS na 10 let • věznicí se zvýšenou ostrahou • Propadnutí věci • Recidivista • zmenšená přičetnost
Ochranná léčba	Okresní soud přeměnil dosavadní ochrannou léčbu na zabezpečovací detenci.	<ul style="list-style-type: none"> • Zabezpečovací detence
Náhrada nemajetkové újmy poškozeným	Ano, ale pro poškozeného, kterého pachatel fyzicky pohlavně zneužil. Ve výši 125 000 Kč.	<ul style="list-style-type: none"> • Ano, ale poškozený byl znásilněn fyzicky

Vzorek č. 5

Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem jako soudu I. stupně ze dne 20.4.2018, č.j. 50 T 20/2017 – 11684 a rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 27.9.2018, č.j. 2 To 50/2018.

Odvolací soud se neztotožnil s názorem soudu I. stupně v několika právních kvalifikacích. Rozhodl proto znovu sám, ale trest uložil stejný. Zároveň ovšem zrušil zprošťující výrok o pokusu pohlavního zneužití a v této věci vrátil soudu I. Stupně k novému projednání a rozhodnutí.

Pachatel	Muž, nezaměstnaný, nar. 1995, stáří v době páchání trestné činnosti 17-20 let	<ul style="list-style-type: none"> • Prvopachatel • věk: 17-20 let • mladistvý a následně ve věku blízkém mladistvému
Výsledky znaleckého posudku	Zmenšená přičetnost z důvodu podstatného snížení ovládacích schopností. Vývoj pachatele byl prozatím disharmonický.	<ul style="list-style-type: none"> • Zmenšená přičetnost – podstatně snížené ovládací schopnosti

		<ul style="list-style-type: none"> • pravděpodobně sexuální infantilismus
Obhajoba, případně postoj ke své trestné činnosti	Doznal se, svého jednání lituje. Má snahu se napravit a projevuje ochotu v tomto směru spolupracovat.	<ul style="list-style-type: none"> • Doznal se • lituje • ochotný spolupracovat na své nápravě
Prostředí online zneužívání	<i>Skype, Facebook, ICQ, lide.cz</i>	
Sexuální zneužití offline?	Ne, možná pokus o pohlavní zneužití, ale to rozhodne jiný rozsudek.	<ul style="list-style-type: none"> • Ne
Počet a věk poškozených	Téměř 170 poškozených dívek ve věku od 5 do 24 let	<ul style="list-style-type: none"> • Téměř 170 dívek ve věku 5-24 let
Sexuální zneužití na internetu	<ul style="list-style-type: none"> • Téměř 170 dívek oslovil přes internet často pod falešným profilem starší zkušené bisexuálně, nebo lesbicky orientované dívky. Vedl s nezletilými konverzaci o intimních a sexuálních tématech a chtěl po dívkách, aby se obnažovaly a masturbovaly před webkamerou. Vydíral, vyhrožoval. • Častá taktika pachatele bylo osočit dívku z toho, že její profil je falešný a pokud nedokáže fotkou svého nahého přirození, že je děvče, nahlásí její profil na policii a profil jí smažou. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pod falešným profilem na sociálních sítích oslovoval velké množství dívek a vedl s nimi erotickou komunikaci • vydíral a vyhrožoval • chtěl nahé fotografie a aby dívky masturbovaly před web kamerou
Spáchané trestné činy	<ul style="list-style-type: none"> • Zločin sexuálního nátlaku podle § 186 odst. 1 alinea první, odst. 3 písm. a), odst. 5 písm. a) TZ dílem dokonáný a dílem ve stádiu pokusu • trestní provinění šíření pornografie podle § 191 odst. 2 písm. a) TZ • přečin šíření pornografie podle § 191 odst. 2 písm. a) TZ • přečin výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií podle § 192 odst. 1 TZ • přečin navazování nedovolených kontaktů s dítětem podle § 193b TZ • přečin ohrožování výchovy dítěte podle § 201 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. a), písm. b) TZ • trestní provinění i přečin vydírání podle § 175 	

	odst. 1 TZ	
Trest	Trest odnětí svobody v trvání šesti let a šesti měsíců a trest propadnutí věci – stolního počítače	<ul style="list-style-type: none"> • TOS 6,5 let • Trest propadnutí věci
Ochranná léčba	Ano, ochranné léčení sexuologické ambulantní formou	<ul style="list-style-type: none"> • Ano, sexuologické léčení v ambulantní formě
Náhrada nemajetkové újmy poškozeným	Ano, 27 000 Kč a 10 000 Kč – obojí za online sexuální zneužití	<ul style="list-style-type: none"> • Ano, dvěma poškozeným celkem 37 000 Kč

Vzorek č. 6

Rozsudek Okresního soudu v Jeseníku ze dne 31.8.2021, č.j. 2 T 103/2021 – 157

Pachatel	Muž, 38 let, recidivista – opakovaně páchá totožnou trestnou činnost, slovenský státní občan, jde o muže, který ještě se svou dnes již bývalou partnerkou „uvízli“ v dokumentu <i>V síti</i> a nabízeli na osobním setkání sex ve třech.	<ul style="list-style-type: none"> • Recidivista – opakovaně páchá totožnou trestnou činnost • věk: 38 let • slovenský státní občan • činu se dopustil ve zkušební době
Výsledky znaleckého posudku	-	<ul style="list-style-type: none"> • Bez parafilie (<i>informace z jiného rozsudku</i>)
Obhajoba, případně postoj ke své trestné činnosti	Doznal se a prohlásil svou vinu. Svého činu se ale dopustil ve zkušební době, kterou stanovil Obvodní soud pro Prahu 7 v předchozím rozsudku odsuzujícím pachatele za totožnou činnost a neplacení výživného.	<ul style="list-style-type: none"> • Doznal se • činu se ovšem dopustil ve zkušební době
Prostředí online zneužívání	<i>Facebook, Messenger</i>	
Sexuální zneužití offline?	Ne	<ul style="list-style-type: none"> • Ne
Počet a věk poškozených	Jedna dívka	<ul style="list-style-type: none"> • Zde 1 dívka

Sexuální zneužití na internetu	<ul style="list-style-type: none"> • Nezletilou poškozenou pachatel kontaktoval přes sociální síť <i>Facebook</i> a probíral s ní sexuální témata, ačkoliv znal její nízký věk. Navrhoval jí sexuální praktiky a snažil se ji přimět k osobní schůzce, kde s ní chtěl mít pohlavní styk. 	<ul style="list-style-type: none"> • Online konverzace o sexuálních tématech • snaha o osobní setkání za účelem pohlavního styku
Spáchané trestné činy	<ul style="list-style-type: none"> • Přečin navazování nedovolených kontaktů s dítětem podle § 193b TZ • přečin ohrožování výchovy dítěte podle § 201 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. c) TZ 	
Trest	Trest odnětí svobody v trvání 15 měsíců nepodmíněně a trest propadnutí věci – mobilního telefonu	<ul style="list-style-type: none"> • TOS 15 měsíců nepodmíněně • trest propadnutí věci
Ochranná léčba	Ne	<ul style="list-style-type: none"> • Ne
Náhrada nemajetkové újmy poškozeným	Ne	<ul style="list-style-type: none"> • Ne

Vzorek č. 7

Rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 7 ze dne 5.2.2021, č.j. 3 T 47/2020, ad pachatel 1

Pachatel	Žena, v produktivním věku	<ul style="list-style-type: none"> • Žena • prvopachatelka • podle soudu k trestné činnosti svedená svým spolupachatelem
Výsledky znaleckého posudku	Bez parafílie, s psychickými problémy, infantilní a velmi simplexní tedy jednoduchá osobnost	<ul style="list-style-type: none"> • Bez parafílie • psychické problémy • infantilní • jednoduchá osobnost • mírně podprůměrná inteligence
Obhajoba, případně postoj ke své	Doznala se a při hlavním líčení kolabovala	<ul style="list-style-type: none"> • Doznala se • při hlavním líčení kolabovala

trestné činnosti		
Prostředí online zneužívání	<i>Facebook</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Facebook</i>
Sexuální zneužití offline?	Ne, pouze osobní schůzka v kavárně, na které se domlouval sex ve třech	<ul style="list-style-type: none"> • Ne
Počet a věk poškozených	Jedna zletilá slečna vydávající se za dítě ve věku 12 let	<ul style="list-style-type: none"> • Jedna zletilá slečna vydávající se za dítě ve věku 12 let
Sexuální zneužití na internetu	<ul style="list-style-type: none"> • Společně se svým tehdejším přítelem kontaktovala přes sociální síť protagonistku z dokumentárního filmu V síti, která se vydávala za dvanáctiletou, a společně s ní detailně domlouvali uskutečnění pohlavního styku ve třech. Následně se setkali v kavárně. 	<ul style="list-style-type: none"> • Přes internet a následně na osobní schůzce domlouvala uskutečnění pohlavního styku ve třech ovšem se zletilou figurantkou • Nezpůsobilý pokus na nezpůsobilém předmětu útoku
Spáchané trestné činy	<ul style="list-style-type: none"> • Pokus přečinu navazování nedovolených kontaktů s dítětem podle § 21 odst. 1 k § 193b TZ • pokus přečinu ohrožování výchovy dítěte podle § 21 odst. 1 k § 201 odst. 1 písm. a) TZ 	
Trest	Trest odnětí svobody na 6 měsíců podmíněně odložen na zkušební dobu 2,5 roku	<ul style="list-style-type: none"> • TOS 6 měsíců • zkušební doba 2,5 roku
Ochranná léčba	Ne	<ul style="list-style-type: none"> • Ne
Náhrada nemajetkové újmy poškozeným	Ne	<ul style="list-style-type: none"> • Ne

Vzorek č. 8

Rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 7 ze dne 5.2.2021, č.j. 3 T 47/2020, ad pachatel 2

Pachatel	Muž, slovenský státní příslušník, v produktivním věku, neplatič výživného	<ul style="list-style-type: none"> • Muž • Slovák • recidivista • v produktivním věku • neplatič výživného
Výsledky znaleckého posudku	Bez parafie, bez psychických problémů	<ul style="list-style-type: none"> • Bez parafie
Obhajoba, případně postoj ke své trestné činnosti	Nakonec se u dvou ze tří skutků doznal	<ul style="list-style-type: none"> • Doznal se částečně
Prostředí online zneužívání	<i>Facebook</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Facebook</i>
Sexuální zneužití offline?	Ne	<ul style="list-style-type: none"> • Ne
Počet a věk poškozených	Jedna slečna ve věku 12 let a tři zletilé ženy vydávající se za dítě ve věku 11 a 12 let, nezletilých bylo více	<ul style="list-style-type: none"> • Jedna 12 let • tři zletilé vydávající se za 11 a 12 let staré
Sexuální zneužití na internetu	<ul style="list-style-type: none"> • Společně se svou tehdejší přítelkyní kontaktoval přes sociální síť protagonistku z dokumentárního filmu V síti, která se vydávala za dvanáctiletou, a společně s ní detailně domlouvali uskutečnění pohlavního styku ve třech. Následně se i setkali v kavárně. • Pachatel sám oslovil přes internet tentokrát opravdu nezletilou dvanáctiletou dívku a vulgárním způsobem s ní domlouval pohlavní styk ve třech a nabídl jí za to 2 000 Kč. • Pachatel, byl přesvědčen, že komunikoval přes internet za účelem uskutečnění pohlavního styku s nezletilou dcerou své známé, ale ve skutečnosti komunikoval přímo s ní a její kamarádkou. 	<ul style="list-style-type: none"> • Přes internet a následně na osobní schůzce domlouval uskutečnění pohlavního styku ve třech, jednou tak činil vůči dítěti mladšímu 15 let, které za to nabídl peníze, a dvakrát vůči dospělým v domnění, že komunikuje s dětmi • tedy dva nezpůsobilé pokusy

		na nezpůsobilých předmětech útoků
Spáchané trestné činy	<ul style="list-style-type: none"> • Pokus přečinu navazování nedovolených kontaktů s dítětem podle § 21 odst. 1 k § 193b TZ • pokus přečinu ohrožování výchovy dítěte podle § 21 odst. 1 k § 201 odst. 1 písm. a) TZ • přečin svádění k pohlavnímu styku podle § 202 odst. 1, 2 písm. a) TZ • přečinu ohrožování výchovy dítěte podle § 201 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. c) TZ • pokus přečinu navazování nedovolených kontaktů s dítětem podle § 21 odst. 1 k § 193b TZ • pokus přečinu ohrožování výchovy dítěte podle § 21 odst. 1 k § 201 odst. 1 písm. a), odst. 3 písm. c) TZ • přečin zanedbání povinné výživy podle § 196 odst. 1 TZ 	<ul style="list-style-type: none"> • Čin spáchal opětovně
Trest	Trest odnětí svobody v trvání 2 let podmíněně odložen na zkušební dobu 4 let, trest odnětí svobody v trvání 2 let podmíněně odložen na zkušební dobu 5 let, trest vyhoštění na dobu 6 let a trest propadnutí věci – tabletu	<ul style="list-style-type: none"> • TOS 2 roky podmíněně odložen na zkušební dobu 4 let • TOS 2 roky podmíněně odložen na zkušební dobu 5 let • trest vyhoštění na dobu 6 let • trest propadnutí věci – tabletu
Ochranná léčba	Ne	<ul style="list-style-type: none"> • Ne
Náhrada nemajetkové újmy poškozeným	Ne	<ul style="list-style-type: none"> • Ne

Vzorek č. 9

Rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 7 ze dne 18.6.2020, č.j. 39 T 9/2020-175²²⁹ a usnesení Městského soudu v Praze ze dne 25.8.2020, č.j. 8 To 231/2020

Odvolací soud zamítl odvolání obžalovaného.

Pachatel	Muž, prodělal dětskou mozkovou obrnu, v jejímž důsledku údajně není schopen věkově diferencovat objekty, v době rozsudku 25 let, vyučený zahradník	<ul style="list-style-type: none"> • Muž • prvopachatel • 25 let • vyučený zahradník • prodělal dětskou mozkovou obrnu, v jejímž důsledku údajně není schopen věkově diferencovat objekty
Výsledky znaleckého posudku	Jeho sexuální orientace má deviantní strukturu, trpí sexuálním infantilismem, takže nerozpozná věk objektu, jeho osobnost je jednodušší, emocionalita nezralá a inteligence mírně podprůměrná	<ul style="list-style-type: none"> • Sexuální infantilismus • jednodušší osobnost • emocionální nezralost • mírně podprůměrná inteligence
Obhajoba, případně postoj ke své trestné činnosti	Doznal se, ale tvrdil, že po prodělané dětské mozkové obrně není schopný pochopit podstatu trestního stíhání a že už to nikdy neudělá, protože si všechny účty zrušil.	<ul style="list-style-type: none"> • Doznal se, ale vinu necítil • své jednání bagatelizoval, prý si jen povídali, ale už to prý nikdy neudělá • tvrdil, že po prodělané dětské mozkové obrně není schopný pochopit podstatu trestního stíhání
Prostředí	Sociální sítě <i>lide.cz</i> a <i>Facebook</i>	

²²⁹ Jelikož je rozsudek dosti stručný, čerpala jsem v tomto případě ještě z článku v médiích: KUBIŠTOVÁ, D. Do pasti se chytil dvakrát. Soud potrestal sexuálního predátora z dokumentů V síti a Černota podmínkou. In: *iROZHLAS* [online]. 19.6.2020 [cit. 6.1.2023]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/sexualni-predator-v-siti-cernota-rozdusek-soud_2006190600_dok.

online zneužívání		
Sexuální zneužití offline?	Ne	<ul style="list-style-type: none"> • Ne
Počet a věk poškozených	Dvě domnělé děti mladší 15 let, ale šlo o zletilé figurantky	<ul style="list-style-type: none"> • Dvě domnělé děti mladší 15 let
Sexuální zneužití na internetu	<ul style="list-style-type: none"> • Přes sociální síť <i>lide.cz</i> kontaktoval profil věrohodně se vydávající za čtrnáctiletou slečnu, které nabízel finanční odměnu za sex. Následně se i dostavil na smlouvenou schůzku, kde byl ovšem konfrontován se skutečností, že jde o zletilou figurantku z pořadu Černota. • Přes sociální síť <i>Facebook</i> kontaktoval figurantku z dokumentu V síti, která se vydávala za dvanáctileté dítě, čemuž pachatel věřil. Psal jí, že by s ní chtěl pohlavní styk a jiné sexuální aktivity, které jí detailně popisoval. Proběhlo i osobní setkání v kavárně. 	<ul style="list-style-type: none"> • Dva nezpůsobilé pokusy na nezpůsobilých předmětech útoků
Spáchané trestné činy	<ul style="list-style-type: none"> • Pokus přečinu navazování nedovolených kontaktů s dítětem podle § 21 odst. 1 TZ k § 193b TZ 	
Trest	Trest odnětí svobody v trvání 14 měsíců podmíněně odložen na zkušební dobu 36 měsíců, trest propadnutí věci – mobilního telefonu a SIM karty	<ul style="list-style-type: none"> • TOS 14 měsíců podmíněně odložen na zkušební dobu 3 let • trest propadnutí věci
Ochranná léčba	Ano, ochranné sexuologické léčení v ambulantní formě	<ul style="list-style-type: none"> • Ano, ochranné sexuologické léčení v ambulantní formě
Náhrada nemajetkové újmy poškozeným	Ne	<ul style="list-style-type: none"> • Ne

Vzorek č. 10

Usnesení Obvodního soudu pro Prahu 7 ze dne 9.4.2020, č.j. 24 T 37/2020, rozsudek

Obvodního soudu pro Prahu 7 ze dne 10.8.2020, č.j. 24 T 37/2020²³⁰

Prvostupňový soud nejprve rozhodl o podmíněném zastavení trestního stíhání, protože měl za to, že v případě obžalovaného je řešení odklonem dostatečné, obžalovaný se již poučil a trest není nutný. Proti tomu ale podal státní zástupce stížnost a nadřízený soud usnesení o podmíněném zastavení trestního stíhání zrušil. Prvostupňový soud poté rozhodl rozsudkem.

Pachatel	Muž, vysokoškolsky vzdělaný v oboru IT, oproti ostatním takový „romantický poeta“, jinak řádný život a pečuje o rodiče se zdravotními omezeními, sám kontaktoval psychiatra, z důvodu medializace ztratil přátele a práci a novou se mu z tohoto důvodu nedaří sehnat, ale našel si přítelkyni	<ul style="list-style-type: none"> • Muž • vysokoškolsky vzdělaný v oboru IT • prvopachatel, v minulosti trestán za přečin zcela odlišného charakteru • pečuje o staré rodiče • po medializaci ztratil přátele a práci
Výsledky znaleckého posudku	Netrpí žádnou deviací, jde o výjimečný exces a je nadprůměrně inteligentní. Pachatel má osobnost bez výraznějších anomálií.	<ul style="list-style-type: none"> • Bez parafilie • nadprůměrně inteligentní
Obhajoba, případně postoj ke své trestné činnosti	Doznal se, uvědomuje si, co spáchal, a podle soudu jde o ojedinělý exces, který už se nebude opakovat, zavázal se, že už povede řádný život a zaplatil 45 000 Kč jako částku určenou státu na peněžitou pomoc obětem trestné činnosti, aby mohl být jeho případ řešen odklonem – podmíněným zastavením trestního stíhání.	<ul style="list-style-type: none"> • Doznal se • závažnost a protiprávnost si uvědomuje • lituje toho • zaplatil 45 000 Kč do fondu peněžité pomoci obětem trestných činů
Prostředí online zneužívání	Sociální síť <i>Facebook</i> a komunikační platforma <i>skype</i>	
Sexuální zneužití offline?	Ne	<ul style="list-style-type: none"> • Ne
Počet a věk	Jedna domnělá dvanáctiletá a jedna skutečně mladší 15	<ul style="list-style-type: none"> • Jedna domnělá

²³⁰ Jelikož je rozsudek je trochu stručný, čerpala jsem v tomto případě ještě z článku v médiích: KUBIŠTOVÁ, D. ‚Stáhl bych ti kalhotky‘. U soudu s predátorem V síti četli záznam komunikace. Roman B. dostal podmínku In: *iROZHLAS* [online]. 11.8.2020 [cit. 6.1.2023]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/v-siti-sexualni-predator-tereza-tezka-film-snimek-dokument_2008110700_dok.

poškozených	let	dvanáctiletá • jedna skutečně třináctiletá
Sexuální zneužití na internetu	<ul style="list-style-type: none"> • Přes <i>skype</i> kontaktoval figurantku z dokumentu V síti, která se vydávala za 12 let staré dítě, čemuž pachatel věřil. Udržoval s ní erotickou komunikaci. Psal jí, že by se s ní chtěl mazlit, hladit ji a líbat. Proběhlo i osobní setkání v kavárně. • Přes sociální síť <i>Facebook</i> kontaktoval dívku mladší 15 let, se kterou udržoval erotickou konverzaci, vylákal od ní fotografie pohlavního orgánu a sám také posílal. Domlouval s ní setkání za účelem pohlavního styku. 	<ul style="list-style-type: none"> • Jeden nezpůsobilý pokus na nezpůsobilém předmětu útoku • online konverzace s nezletilou o sexuálních tématech • snaha o osobní setkání za účelem pohlavního styku
Spáchané trestné činy	<ul style="list-style-type: none"> • Přečin navazování nedovolených kontaktů s dítětem podle § 193b TZ dílem ve stádiu pokusu podle § 21 odst. 1 TZ a dílem dokonaný • přečin zneužití dítěte k výrobě pornografie podle § 193 odst. 1 TZ • přečin šíření pornografie podle § 191 odst. 2 písm. a) TZ 	
Trest	Trest odnětí svobody v trvání 18 měsíců podmíněně odložen na zkušební dobu 3 let, trest propadnutí věci – mobilního telefonu a SIM karty	<ul style="list-style-type: none"> • TOS 18 měsíců podmíněně odložen na zkušební dobu 3 let • trest propadnutí věci – mobilního telefonu a SIM karty
Ochranná léčba	Ne	• Ne
Náhrada nemajetkové újmy poškozeným	Ne	• Ne

Vzorek č. 11

Rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 6 ze dne 3.3.2020, č.j. 3 T 78/2019

Pachatel	Muž, student vysoké školy	<ul style="list-style-type: none"> • Muž • student vysoké
-----------------	---------------------------	---

		školy • prvopachatel
Výsledky znaleckého posudku	Bez sexuální deviace, průměrně inteligentní, možná závislost na virtuální realitě, žádná porucha osobnosti, závislost ani nemoc	• Bez parafilie • průměrná inteligence • možná závislost na virtuální realitě
Obhajoba, případně postoj ke své trestné činnosti	Obhajoval se tím, že to byla jen legrace, nemyslel to vážně a věk nezletilé neznal, což bylo vyvráceno.	• Své jednání bagatelizuje • tvrdí, že to byla pouze legrace a nemyslel to vážně
Prostředí online zneužívání	Sociální síť <i>Facebook</i> a aplikace <i>Messenger</i>	
Sexuální zneužití offline?	Ne	• Ne
Počet a věk poškozených	Jedna jedenáctiletá slečna	• Jedenáctiletá dívka
Sexuální zneužití na internetu	<ul style="list-style-type: none"> • Přes sociální síť komunikoval s jedenáctiletou dívkou o sexuálních tématech, sděloval jí, jaké sexuální aktivity by s ní chtěl provádět a co všechno ji naučí. Zval ji na setkání, kde ji chtěl sexuálně zneužít. Osobně se s ní sešel na zastávce metra, ale k ničemu dalšímu nedošlo. Na dívku několikrát apeloval, aby společnou komunikaci smazala. 	<ul style="list-style-type: none"> • Online konverzace s nezletilou o sexuálních tématech a praktikách • plánování setkání za účelem pohlavního styku
Spáchané trestné činy	<ul style="list-style-type: none"> • Přechin navazování nedovolených kontaktů s dítětem podle § 193b TZ 	
Trest	Trest odnětí svobody v trvání 6 měsíců podmíněně odložený na zkušební dobu 12 měsíců, přiměřená povinnost podrobit se vhodnému programu psychologického poradenství	<ul style="list-style-type: none"> • TOS 6 měsíců podmíněně odložen na zkušební dobu 12 měsíců • povinnost podrobit se programu psychologického poradenství
Ochranná léčba	Ne	• Ne

Náhrada nemajetkové újmy poškozeným	Ne	<ul style="list-style-type: none"> • Ne
--	----	--

Vzorek č. 12

Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 11.4.2019, č.j. 2 To 64/2018, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23.1.2019, č.j. 7 Tdo 1579/2018-28

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích nejdříve jako soud prvního stupně uznal vinným obžalovaného za přečin vydírání podle 175 odst. 1 TZ, přestože skutek byl v obžalobě kvalifikován jako zvlášť závažný zločin znásilnění podle § 185 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. a) TZ ve stádiu pokusu podle § 21 odst. 1 TZ. Vrchní soud v Praze jako soud odvolací napadený rozsudek zrušil, protože měl za to, že skutek není trestným činem, ale mohl by být přestupkem, a proto věc přikázal Městskému úřadu v Chrudimi. Nejvyšší soud se na základě dovolání ztotožnil s právní kvalifikací soudu prvního stupně a usnesení Vrchního soudu v Praze zrušil a věc mu vrátil k novému projednání a rozhodnutí. Vrchní soud v Praze následně zamítl jak odvolání obžalovaného, tak státního zástupce a potvrdil původní rozsudek soudu prvního stupně.

Pachatel	Muž, mentálně postižený, prvopachatel	<ul style="list-style-type: none"> • Muž • mentálně postižený • prvopachatel
Výsledky znaleckého posudku	Pachatel je mentálně postižený, má duševní poruchu, tzv. parafilii ve formě neúplné sexuality.	<ul style="list-style-type: none"> • Mentálně postižený • duševní porucha – parafilie ve formě neúplné sexuality • zmenšená příčetnost
Obhajoba, případně postoj ke své trestné činnosti	Své jednání bagatelizuje a tvrdí, že poškozená mohla kdykoliv jejich konverzaci přerušit a pachatele si na sociální síti zablokovat.	<ul style="list-style-type: none"> • Své jednání bagatelizuje • svádí vinu na poškozenou, tvrdí, že si ho mohla kdykoliv zablokovat a v konverzaci s ním nepokračovat
Prostředí online zneužívání	Aplikace <i>Messenger</i>	

Sexuální zneužití offline?	Ne	<ul style="list-style-type: none"> • Ne
Počet a věk poškozených	Jedna slečna ve věku 14 let	<ul style="list-style-type: none"> • Jedna slečna ve věku 14 let
Sexuální zneužití na internetu	Prostřednictvím elektronické komunikace se domáhal na poškozené nezletilé, jejíž věk znal, schůzky a pohlavního styku pod pohrůzkou toho, že zveřejní na sociální síti její fotografie, na kterých je nahá.	<ul style="list-style-type: none"> • Domáhání se osobní schůzky za účelem pohlavního styku pod pohrůzkou zveřejnění nahých fotografií
Spáchané trestné činy	<ul style="list-style-type: none"> • Přečin vydírání podle § 175 ods. 1 TZ 	<ul style="list-style-type: none"> • Zmenšená přičetnost
Trest	Trest odnětí svobody v trvání 1 roku podmíněně odložen na zkušební dobu 2 let, trest propadnutí věci – notebooku včetně paměťové karty	<ul style="list-style-type: none"> • TOS 1 rok podmíněně odložen na zkušební dobu 2 let • trest propadnutí věci – notebook a paměťová karta
Ochranná léčba	Ochranné sexuologické léčení v ústavní formě	<ul style="list-style-type: none"> • Ochranné sexuologické léčení v ústavní formě
Náhrada nemajetkové újmy poškozeným	Ne	<ul style="list-style-type: none"> • Ne

Vzorek č. 13

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 6.6.2017, č.j. 46 T 1/2017

Pachatel	Muž, svobodný, bez stálého pracovního poměru, vyučený tesař, cca 20 let, je fixován na matku, se kterou bydlí ve společné domácnosti.	<ul style="list-style-type: none"> • Muž • dvacátník • vyučený tesař bez stálé práce • prvopachatel • fixace na matku
Výsledky znaleckého posudku	Obžalovaný je jedinec s průměrnou inteligencí, bez sexuální devic. Je uzavřený a nekomunikativní. Osobnost strukturovaná anomálně s převládajícími rysy	<ul style="list-style-type: none"> • Průměrně inteligentní • bez sexuální

	citové maladaptace, emocionalita nezralá a málo diferencovaná. Má poruchu osobnosti s rysy nezralosti a emoční maladaptace. Má sklon k agresivitě.	<ul style="list-style-type: none"> • deviace • uzavřený a nekomunikativní • sklon k agresivitě • nezralá emocionalita • porucha osobnosti s rysy nezralosti • emoční maladaptace
Obhajoba, případně postoj ke své trestné činnosti	Obžalovaný nejprve vše přiznal a popsal ve shodě s výpovědí poškozené, následně ale výpověď změnil a vše popíral.	<ul style="list-style-type: none"> • Absence pocitů viny • popírá události
Prostředí online zneužívání	Sociální síť <i>Facebook</i> , aplikace <i>Messenger</i> a <i>Skype</i>	
Sexuální zneužití offline?	Ano, svou šestnáctiletou přítelkyni opakovaně znásilnil.	<ul style="list-style-type: none"> • Ano, svou šestnáctiletou přítelkyni opakovaně znásilnil
Počet a věk poškozených	Přítelkyně pachatele ve věku 16 let	<ul style="list-style-type: none"> • Jedna slečna ve věku 16 let
Sexuální zneužití na internetu	<ul style="list-style-type: none"> • Pachatel se se svou šestnáctiletou přítelkyní seznámil přes komunikaci na sociální síti <i>Facebook</i>, kde se dohodli, že se setkají osobně. Následně ji několikrát donutil k pohlavnímu styku, tedy ji znásilnil. Vztah přesto pokračoval a opětovně došlo ke znásilňování. • Pachatel po poškozené požadoval fotografie, na kterých bude nahá, pod pohružkou, že se něco stane její rodině nebo kočce. Poškozená mu ze strachu vyhověla a poslala mu asi 10 fotek. Poté, co se s ním rozešla, umístil pachatel několik fotografií na sociální síť <i>Facebook</i> a pár fotek poslal kamarádovi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Donucení k poskytnutí nahých fotografií pod pohružkou, že se něco stane blízkým poškozené nebo její kočce • zveřejnění nahých fotografií na sociální síti a odeslání kamarádovi
Spáchané trestné činy	<ul style="list-style-type: none"> • Zločin znásilnění podle § 185 odst. 1, alinea první, odst. 2 písm. a), b), c) TZ • přečin sexuální nátlak podle § 186 odst. 1, alinea první, odst. 3 písm. a) TZ • zločin výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií podle § 192 odst. 1, odst. 3, alinea 	

	první, odst. 4 písm. b) TZ	
Trest	Trest odnětí svobody v trvání 2 let podmíněně odložen na zkušební dobu 3 let	<ul style="list-style-type: none"> TOS 2 roky podmíněně odložené na zkušební dobu 3 let
Ochranná léčba	Ne	<ul style="list-style-type: none"> Ne
Náhrada nemajetkové újmy poškozeným	Ano, 30 000 Kč	<ul style="list-style-type: none"> 30 000 Kč

Vzorek č. 14

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 13.11.2020, č.j. 63 T 2/2020-384²³¹

Pachatel	Muž, mladý, prvopachatel	<ul style="list-style-type: none"> Prvopachatel mladý muž
Výsledky znaleckého posudku	-	<ul style="list-style-type: none"> -
Obhajoba, případně postoj ke své trestné činnosti	Přiznal se. Byla schválena dohoda o vině a trestu. Léčil se už v průběhu trestního řízení.	<ul style="list-style-type: none"> Přiznal se schválena dohoda o vině a trestu dobrovolně se léčil
Prostředí online zneužívání	Sociální síť <i>lide.cz</i> , aplikace <i>Skype</i>	
Sexuální zneužití offline?	Ne	<ul style="list-style-type: none"> Ne
Počet a věk poškozených	Dospělá figurantka z dokumentárního snímku V síti vydávající se za 12 dítě	<ul style="list-style-type: none"> Dospělá žena vydávající se za 12 dítě
Sexuální zneužití na internetu	Pachatel požadoval fotografie nahého těla, sám posílal svoje a zároveň posílal zoofilní pornografii. Nabízel peníze za realizaci kybersexu. Poškozené popisoval, jaké	<ul style="list-style-type: none"> Vylákání fotografií a odesílání

²³¹ Jelikož se jedná o zjednodušený rozsudek bez odůvodnění, čerpala jsem v tomto případě ještě z článku v médiích: KUBIŠTOVÁ, D. „Nejhorší sexuální predátor“ ze snímku V síti odešel s třiletou podmínkou. Hrozilo mu až 12 let vězení In: *iROZHLAS* [online]. 13.11.2020 [cit. 21.1.2023]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/snecky-sexualni-predator-v-siti-vit-klusak-dokument-mestsky-soud-v-praze_2011130915_dok.

	všechny sexuální aktivity s ní chce provádět, k čemuž plánoval osobní setkání. Vytvořil slečně profil na pornografických stránkách, kde vystavil její fotografie, a požadoval, aby mu posílala peníze, které si díky tomuto účtu vydělá.	zoofilní pornografie a svých nahých fotografií <ul style="list-style-type: none"> • vytvoření profilu na pornografických stránkách, kde nutil slečnu prodávat své nahé fotky • nabízel peníze, když bude slečna dělat, co bude chtít, kyber sex apod.
Spáchané trestné činy	<ul style="list-style-type: none"> • Zločin sexuálního nátlaku ve stádiu pokusu podle § 186 odst. 1, odst. 5 písm. a) TZ, § 21 odst. 1 TZ • přečin navazování nedovolených kontaktů s dítětem ve stádiu pokusu podle § 193b TZ, § 21 odst. 1 TZ • přečin šíření pornografie podle § 191 odst. 1 TZ 	•
Trest	Trest odnětí svobody v trvání 3 let podmíněně odložen na zkušební dobu 5 let, trest propadnutí věci – mobilního telefonu včetně SIM karty a notebooku	<ul style="list-style-type: none"> • TOS 3 roky podmíněně odložené na zkušební dobu 5 let • propadnutí věci – mobil, SIM karta a notebook
Ochranná léčba	Ochranné sexuologické léčení ambulantní formou	<ul style="list-style-type: none"> • Ochranné sexuologické léčení ambulantní formou
Náhrada nemajetkové újmy poškozeným	Ne	<ul style="list-style-type: none"> • Ne

Vzorek č. 15

Trestní příkaz Obvodního soudu pro Prahu 3 ze dne 30.12.2019, č.j. 3 T 102/2019-193²³²

²³² Jelikož trestní příkazy neobsahují odůvodnění, čerpala jsem v tomto případě ještě z článku v médiích: KUBIŠTOVÁ, D. Vylákal herečku do cukrárny a chtěl si ji odvést na hotel. Predátor z filmu V síti dostal tříletou podmínku In: *iROZHLAS* [online]. 6.3.2020 [cit. 7.1.2023]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/v-siti-dokument-trest-vit-klusak-soud_2003060600_dok.

Pachatel	Muž	<ul style="list-style-type: none"> • Muž • prvopachatel
Výsledky znaleckého posudku	–	<ul style="list-style-type: none"> • –
Obhajoba, případně postoj ke své trestné činnosti	–	<ul style="list-style-type: none"> • –
Prostředí online zneužívání	Sociální síť <i>Facebook</i>	
Sexuální zneužití offline?	Ne	<ul style="list-style-type: none"> • Ne
Počet a věk poškozených	Jedna zletilá figurantka věrohodně se vydávající za dvanáctileté dítě	<ul style="list-style-type: none"> • Jedna zletilá žena vydávající se za dítě ve věku 12 let
Sexuální zneužití na internetu	Pachatel kontaktoval přes sociální síť <i>Facebook</i> protagonistku dokumentárního filmu <i>V síti</i> v domnění, že je jí 12 let. Vedl s ní konverzaci o sexuálních tématech a o tom, jaké všechny sexuální aktivity by s ní chtěl zrealizovat, k čemuž se i sešli v cukrárně, kde ji přemlouval, aby s ním šla na hotel, kde měla tvrdit, že je jeho neteř.	<ul style="list-style-type: none"> • Online konverzace s nezletilou o sexuálních tématech a praktikách • snaha o osobní setkání za účelem pohlavního styku
Spáchané trestné činy	<ul style="list-style-type: none"> • Přečin navazování nedovolených kontaktů s dítětem podle § 193b TZ ve stádiu pokusu podle § 21 odst. 1 TZ 	<ul style="list-style-type: none"> • Nezpůsobilý pokus
Trest	Trest odnětí svobody v trvání 10 měsíců podmíněně odloženo na zkušební dobu 3 let	<ul style="list-style-type: none"> • TOS 10 měsíců podmíněně odloženo na zkušební dobu 3 let
Ochranná léčba	Ne	<ul style="list-style-type: none"> • Ne
Náhrada nemajetkové újmy poškozeným	Ne	<ul style="list-style-type: none"> • Ne

Sexuální predátoři na internetu – trestněprávní, kriminologické a kriminalistické aspekty

Abstrakt

Tato diplomová práce se zabývá velmi aktuálním tématem sexuálního zneužívání dětí na internetu. V teoretické části řeší tento fenomén postupně z pohledu tří oborů – trestního práva, kriminologie a kriminalistiky. Autorka diplomové práce nejprve představuje samotný fenomén sexuálního zneužívání dětí na internetu a rozsah tohoto společenského problému. Dále se zabývá tím, jaké se vyskytují formy. Online sexuální zneužívání může mít formu sexuálního obtěžování, kdy predátor dává dítěti nevyžádané sexuální návrhy. Dále může jít o komunikaci o intimních a sexuálních tématech. Nebezpečnou formou je tzv. kybergrooming, kdy si pachatel buduje s dítětem důvěrný vztah, aby ho později mohl sexuálně zneužít v reálném světě. Čtvrtou formou je sexuální vykořisťování zahrnující dětskou pornografii a dětskou prostituci. Pozornost je věnována i samotným pachatelům této trestné činnosti, kteří tvoří velmi různorodou skupinu. Vyskytují se mezi nimi pachatelé se sexuální deviací i bez ní, nadprůměrně inteligentní i mentálně postižení, vysokoškolsky vzdělaní i vyučení. Dále autorka zkoumá, jaké jsou podle současných poznatků z dosud provedených studií dopady na dětské oběti a jaká je nejlepší prevence. Trestněprávní kapitola rozebírá, jakých trestných činů se pachatel svým jednáním dopouští. Kriminalistická kapitola se věnuje typickým vyšetřovacím stopám – zejména digitálním stopám, včetně získávání těchto stop ze zahraničí. Popsány jsou i typické vyšetřovací situace a zvláštnosti podnětů k vyšetřování. Praktickou část diplomové práce tvoří kvalitativní výzkum, ve kterém autorka analyzuje soudní rozhodnutí a pomocí metody zakotvené teorie hledá odpověď na tři výzkumné otázky – kdo je typickým pachatelem, který stane za tuto trestnou činnost před soudem, jakých trestných činů se spácháním sexuálního zneužití dítěte v kyberprostoru dopouští a jaké tresty za takové jednání soudy ukládají.

Klíčová slova

Sexuální predátoři, sexuální zneužívání dětí na internetu, kybergrooming.

Sexual Predators on the Internet - Criminal Law, Criminological and Criminalistic Aspects

Abstract

The thesis focuses on the topical issue of the sexual abuse of children on the internet. The theoretical part analyses this phenomenon from the view of the three fields – criminal law, criminology and criminalistics. The author of the thesis firstly presents the actual phenomenon of the sexual abuse of children on the internet and the extent of this issue in the society, and then she considers which forms it takes. The online sexual abuse can have form of the sexual harassment when the predator suggests unsolicited sexual activities to the child, it can also take a form of a communication about the intimate or even sexual topics. The very dangerous form is cybergrooming in which the predator is continually building confidential relationship with the child so he can later sexually abuse him in a real life. The fourth form is sexual exploit involving child pornography and prostitution. In this thesis attention is also given to the offenders who commit these crimes. They form a varied group involving perpetrators with or without sexual deviation, people with intelligent above average and mentally disabled, people with academic degree or with vocational education. Secondly the author analyses what's the impact on victims's lives according to the newest studies and what's the best way to prevent children being victimized. The criminal law chapter studies what crime is the offender committing. Criminalistics concentrates on the typical investigation leads – especially the digital ones including those from the other countries. The typical investigation and what led to the start of investigation is described. The practical part of the thesis consists of qualitative research in which the author analyses the decisions of the judges and with the help of the grounded theory method is searching for the answer the three academic questions: Who is the typical criminal who is being judged for this particular crime. What crimes is being committed by sexual abuse of child in the Cyberspace. And what punishments are being given in such cases.

Keywords

Sexual predators, online child sexual abuse, cybergrooming.